

MUSEUM
Anglicanarum
ANALECTA:

SIVE,

Poemata quædam melioris notæ, seu
hactenus Inedita, seu sparsim Edita,
In duo Volumina congesta.

Editio secunda, priore multo Emendatior.

VOL. I.

O X O N.

E Theatro Sheldoniano, Impensis Job. Crogley,
An. Döm. M. DC. XCIX.

028
IMPRIMATUR

Imprimatur,

JONATH. EDWARDS

Vice-Can. Oxon.

Aug. 26 1691.

~~394-03~~

'70... 1402

Ad LECTOREM.

Oxon. CUM in medium ubique afferantur selectiores
Italorum Scotorumque Musæ, & apud cæ-
teras, pene quotquot sunt, Europæ gentes,
Suas pariter edendi, mos obtinuit: Hâc te, Lector
benevole, Anglia donat Anthologia, ne ipsam à Li-
terato etiam orbe penitus divisam putes.

Qua super paucis monendus es. Primum placuit,
ut loca, si quæ subinde essent obscuriora, Notis illu-
strarentur. Istud autem animi consilium mutatum iri
non aegre feres. Quippe qui, iis omnibus quibus no-
strorum & retrò paululum temporum Annales vel pa-
rum innotuerint, Nimium istuc & supervacaneum esse-
mus facturi; ceterum eorum captui quibus omnino
erant ignoti, vix ac ne vix Satis.

Quod ad Collectionem attinet, pauca admodum, uti
speramus, hic irrepserunt, quæ non inter præstantis-
sima Nostratum Poetarum carmina jure merito an-
numerentur: Et quæ non accuratissimis Veterum Poe-
matis proximum (licet procul) locum obtineant. Me-
reantur tecum aliquam gratiam Alia (cujusmodi sunt
non pauca) quæ Nova prorsus, Alia, quæ licet olim
typis excusa sint, Rarissima tandem in manibus te-
runtur.

Quin tu, quisquis es, Lector Cantabrigienfis, le-
vius indignabere, quod paucula quædam jure vel in-
juria inferantur, quam quod multa (quippe quorum

nulla apud nos facta erat copia) quam accuratissima hic desiderentur. Itaque in votis est, ut quod nobis non licuit, Teipsum afferas & vindices. Sin id tibi non opera pretium videbitur, grates merebere, si quæ luce digniora æstimentur, ad Bibliopolam nostrum transmiseris, ut à Nobis in sequentibus voluminibus præstetur.

Quod si denique Catachresin sonet vel ipse Libri Titulus, dum Raphaelis Thorii, in transmarinis nati, carmen Musis Anglicanis ascriptum videas; id nobis eo libentius ignoscendum putes, tum quia ab infantulo hic enutritus vixit scripsitque, (& euscumque telluri Originem, Angliæ certe Poesin debet) tum quia ejus carmen quod à Plurimis in deliciis ponitur, nec Tibi prorsus injucundum fore confido. Sin Peregrinum cogites, Hospitii & Amicitie jure, apud Anglos semper sancto, fruatur.

TABULA

TABULA

*Indicans Lemmata una cum Paginis
Autorumque Nominibus, quorum
nonnulla suis locis desiderantur.*

Heroes Britannici, Fr. Herbert, Armig. ex *Ede Christi.* Pag. 1.

Bellösitum, sive de Regione Oxonium circum-
jacente, Caroli Finch Barnis de Davenport Fi-
lius, ex *Ede Christi.* P. 7.

Mensa Lubrica, Anglice Shovel-Board, Tho. Ma-
sters, Nov. Coll. P. 17.

In Libellum viri clarissimi Tho. Hobbi, de Na-
tura Hominis, Rad. Bathurst, A. M. Coll. Trin.
Oxon. Soc. P. 20.

Gratulatio Pacis cum Foederato Belgio Stabi-
litæ Cromwello Protectore, R. B. A. M. P. 22.

In Serenissimum Regem Carolum II. Britannia
suz restitutum 1660, Rad. Bathurst, M. D. Trin.
Coll. P. 24.

In Obitum Celsissimi Principis Henrici Ducis
Glocestrensis 1660, Rad. Bathurst, M. D. Coll.
Trin. Soc. P. 27.

Gratulatio ob auspiciatissimum Serenissimæ Prin-
cipis Catharinæ Lusitanæ Regi Carolo II.

desponsatæ in Angliam appulsum 1663. *Råd. Bathurst, M. D. Coll. Trin. Oxon. Soc.* p. 33.

Transactio Philosophica: five, Metamorphosis Atomistæ in Mulcam, *Nichol. L' Estrange Baronett. Æd. Chr.* p. 41.

In Diatribas Medico-Philosophicas de Fermentatione & Febribus, *Philippus Fell, Med. Stud. Oxon.* p. 49.

Tho. Willis M. D. in Cerebri Anatomien Carmen, *Phil. Fell, A. M. Coll. Omn. Anim. Oxon. Soc.* p. 51.

In Obitum Celsissimi Principis Henrici Ducis Glocest. *Phil. Fell, A. M.* p. 54.

Gratulatio ob auspiciatissimum Serenissimæ Principis Catharinæ Lusitanæ Regi Carolo II. desponsatæ in Angliam appulsum 1663, *Phil. Fell, A. M. Omn. Anim. Coll.* p. 57.

In Obitum invictissimi Herois Georgii Ducis Albemarlæ, *Phil. Fell, S. T. B. Omn. Anim. Soc.* p. 61.

Soteria Ormondiana, *Tho. Brown, ex Æde Christi.* p. 71.

In Artem Volandi, *F. Harding, A. M. Coll. Div. Joh. Bapt. Soc.* p. 77.

Epulæ Pseudo-Protestantium interdictæ, *Rich. Dyton, Coll. Div. Joh. Bapt. Com. Gen.* p. 82.

Conventicula dissipata, *Jac. Newton Armig. Coll. Trin. Oxon. Soc. Commensf.* p. 86.

In Schedulam Monitoriam de novæ Febris ingressu Tho. Sydenham, *M. D. Edw. Hanner, A. M. ex Æde Christi.* p. 90.

Dioptrices Laus, *Nich. Hobart, Armig. Coll. Trin. Oxon.* p. 94.

Carmen

- Carmen Pindaricum in Theatrum Sheldonianum, *Corb. Owen, ex Aede Christi.* p. 99.
- Piscatio, ad Gilb. Archiepisc. Cant. *Sim. Ford, D. D.* p. 129.
- Carmen de Circuitu Sanguinis à Gulielmo Harvæo Anglo primum invento, *Rob. Grovius, A. M. Cantabrig.* p. 144.
- Curfus Novi Fori, *Honoratiss. Leopoldus Gulielmus Finch, ex Aede Christi.* p. 165.
- In Adventum Regis Oxon. 1681, *Honoratiss. Geo. Compton, ex Aede Christi.* p. 172.
- Maurus Advena, *Honoratiss. H. Mordant, ex Aede Christi.* p. 177.
- In Obitum Illustrissimi Principis Henrici Regis Jacobi I. Filii Natu Maximi, *Hen. Wickham, Coll. Reg. Cantabrig.* p. 182.
- In Obitum Augustissimi & Desideratissimi Regis Caroli II. *Johan. Whitfeld, Coll. Mert. Socius.* p. 189.
- Gulielmus Tertius, *Joh. Whitfeld, A. M. Coll. Mert. Socius.* p. 194.
- Carmen Pastorale in Obitum Augustissimi Regis Caroli II. *Joh. Norris, A. M. Omn. Anim. Oxon. Soc.* p. 206.
- In immane illud Caroli primi Regis Paricidium, *Σχεδιασµὸν* cum ejusdem Indigitatione, *Jacobus Windett, M. D. Colleg. Med. Lond. Socius, & Coll. Reginalis. Cantabrig.* p. 211.
- Auctio Davisiana, *Arth. Keye, Armig. Waller Bacon, Armig. Edw. Stradling, Armig. Geo. Dixon, Armig. Christoph. Codrington, Armig. Gul. Woodward, Armig. ex Aede Christi.* p. 221.
- De Pæto, sive Tabaco, *Raph. Thorius, M. D. Londinens.*

¶ 9. 44. No. 14. *leg. circumvolat.* p. 47. l. 7. *leg. Mufa.* p. 61. l. 20. *leg. Omnia.* p. 70. l. 1. *leg. Edvardique & cetera.* p. 95. l. 17. *leg. Speculo.* p. 136. l. 22. *leg. adverso nunc flumine.* p. 124. l. 17. *leg. Salus.* p. 146. l. 7. *leg. volat.*

MUSÆ
ANGLICANÆ.

Heroes Britannici.

Quem laude dignum, Calliope, Virum
Ornare gestis? quem tibi barbitro
Heroa fumes, quem canoris
Diva Deum resonare chordis?

Vester, Britannorum impavidum genus,
En vester ibo per juga Cynthio
Dilecta, Cirrhæosque colles

Aoniæ novus hospes undæ,
Se pandit ingens area—Seu libens
Equosque currusque Arviragi sequar,
Neronianos seu furores

Ultra, vocet Boadica Musam.
Io Triumphæ! plausibus æthera
Accende gaudens Albion, & Tuo

B

Gratare

Gratare Constantino, utrique

Grande decus, columnæ mundo

Enixa Prolem: Vindice quo, fides

Mœstum tenebris exeruit caput,

Et regiæ intertexta lauro

Crux domitum viguit per Orbem.

Nec te filebo, Castalidum parens

Alfredæ, turbæ Nomen amabile

Semper togatæ, dum vigebit

Saxonici [1] *Rhedycina* muris.

Extrema *Dani* funera conspicio,

Taboque Pulvinaria *Cimbrico*

Manantia, & cæsum maritæ

Colla super trepidare sponsum.

Victoriæ ingens foemineæ decus!

O parta multo sanguine gloria!

O grata libertas, & externi

Albion impatiens tyranni!

Arthurus ut me præcipitem rapit!

Circum sedentium non superabili

Stipatus Heroum coronâ, &

Armigero metuendus *Orbe*!

1 Oxoniæ. Rhid-ychen enim *Amicus Britannis idem sonis ac apud*
nos hodie *Ox-ford*.

Quali

Quali frementem turbine *Cappadox*

Urget *Draconem*! Quantus in arduam

Affurgit hastam! Quo supini

Ense ferit spatia ampla dorsi!

Agnosco Sponsæ virgineos metus,

Et mista fufis gaudia lacrymis;

Suspirat, & sospes perempti

Ora pavet, rabiemque monstri.

Hic clarus armis: Sed Pietas tibi

Edvarde, laudi est, & medicæ manus;

Seræque derivata proli

Vis tumidis inimica strumis,

Me major Ordo; majus opus vocat:

Fallorne? squalentem an video *Thetia*

Ardere flammis, & receptum

Angliacis *Gulicknum* arenis

Igni phafelos tradere inutiles?

Nunc & revulsas montibus obvias

Errare fylvas, Cantiumque

Armorico dare jura Regi?

Adjecta regnis sceptrâ *Britannicis*,

Fortesque magni *Strongbowii* manus,

Victamque *Iernam* Fama gaudet

Perpetuis memorare fastis.

Quali B 2 Tantis

Tantis Juventus orta parentibus

Cruore tinxit Lilia Gallico:

En rapta vexilla, & jacentes

Cressiaci super arva campi

Francorum acervos! O utinam suis

Sic semper oris arceat horridum

Anglus Gradivum, nec cruenti

In Britonas ruerent Britanni!

Quis dicat, æquo quis lituo *Rofas*

Depræliantes, regnaque mutuo

Collifa ferro, & diffidentes

Lancætrie, *Eboracique* motus.

Hemice, salve: Tu medius truces

Utrunque nectis connubio domos,

Dulcesque Mavorti catenas

Injicis, Idaliumque ceston

O digna tali progenies toro,

Quæ frangat acres *Pontifici* minas,

Papamque cervici fatigatz

Excutiat male contumacem!

Huic grata totos, ô mea *Pieri*,

Intende nervos; Tuque [2] *Domus meæ*

Nutrix juventæ, ter potentem

Ter fidibus celebra Patronum.

2 *Ædes Christi, quæ Fundamentum habuit Hen. VIII.*

Hic

MUSE ANGLICANÆ.

Hic siste cursum, Musa--- Sed abripit

Elisa victrix; *Flandria* seu vocet,

Seu classis *Hispanæ* tyrannus,

Exitii pretiosus emptor.

Cernas *Hoardum* transtra per & foros

Latè ruinam spargere fervidum,

Dracumque *Raleumque*, & acrem

Frobiserum, intrepidumque lethi

Greenvillum, Iberis navibus impigros

Miscere fulmen, Nunc mare naufragas

Hausisse puppes, nunc adustas

Ambiguo periisse fato!

Insanientùm murmura civium

Martemque feralem, & populi minas,

Et decoloratas cruore

Angliaco galeas, & arma

Nondum expiatis ebria cladibus

Mando tenebris. O *Carole*! ô gravis

Fortuna regnantum! *Britannæ*

O decus Opprobriumque gentis!

Quas sæva Patri discidit *Atropos*

Addat reverso *Carolide* dies,

Annisque *Tithoni* rependat

Dura fugæ mala, dura belli.

Quo te, *Albemarli*, pectine concinam!
 Tu spem reducis mentibus anxiis;
 Natumque, in hoc Victor, redonas
 Diis patriis, Britonumque cœlo.
 Ille, ille fidens *Saxonidum* genus,
 Fœtamque crebris seditionibus
 Thulen, & Hibernos feroces
 Imperio regit unus æquo.
 Hunc Nauta supplex, Hunc maris arbitrum
 Summissâ adorat carbasus: Hunc colit
 Quicumque Germanum laceffit
 Hesperia pelagus carinâ.
 Hinc inde parent æquora *Carolo*;
 Quo Te minorem dum geris, imperas
Jacobe, fortitus tridentis
 Æquorei socios honores.
 Sic Pulchra Ledæ progenies salum
 Juncto protervum Numine temperat;
 Sic nubium expers Africique
 Sidereos colit Unda fratres.

Fr. Herbert Arm. ex Æd. Chr.

BELLO-

*BELLOSITUM:

SIVE

De Regione OXONIUM Circumjacente.

PHœbe, sequor quocunque vocas, jam plena furori
 Vela dari mens gessit, & imo pectore totum
 Ferre Deum, Delphosque tuos. Mihi numen amicum
 Jam licet & faciles sperare in vota Camænas
 Annua facturo dilectæ justa Parenti
Oxonio, fedes Musis ubi fata quietas,
 Immotasque coli per sæcula longa dedere.

Vos quoque felices animæ, simulachra piorum
 Functa Poetarum, Elysiâ qui valle recepti
 Antiquos meliori iteratis carmine cantus;
 Siqua subit veterum compôstis cura laborum,
 Nec pereunt ingrata vacantibus otia, dignos
 Inspirate animos, genioque accendite vestro.

Qualem Pieriâ spirant meditata sub umbrâ
 Carmina, vel qualis sæpe est confidere visus
 In lucis, *Redycina*, tuis, cum læta canentes
 Cingit, amans vatum, Laurus; Phœbique sacerdos
 Excutit insolitos divinâ mente furores.

* *Oxonium ab antiquo seu antiquis authoribus sic dict.*

B 4

Egeria

Egeria optasset similes sibi Diva recessus,
Cum Romana pio dictaret sacra marito,
Æternamque novis fundaret legibus urbem.

Nec te, perpetuæ custos mæstida favillæ,
Ilia, quam Tybris madidis amplectitur ulnis,
Quamvis Tybrin amas, & toto gurgite mersa,
Cæruleos, læsi memor ignis, proluis artus,
Ascriptam nymphis tulit *Iside* gravior amnis,
Iside, quæ curvos Mæandri imitata meatus,
Lascivis ludit gyris, cursuque perenni
Volvitur, & notis uda imprimit oscula ripis.

Nullæ in fronte minæ, nec formidabile lumen:
Par vitro color est, nec enim tam læve relucet
In thalamis speculum, quo formæ conscia virgo
Componit vultum; quoties spectabilis arte,
Regali specie miseros accendit amantes.
Ast ubi collectos gravidis ex nubibus imbres
Concipit, & pleno præceps exuberat alveo,
In prata expatiatur ovans, lætæque relicta
Surgunt, & pingui rorant uligine glebæ.

Sic cum laxatis excurrit Nilus habenis
Impatiens riparum, & siccis incubat arvis,
Mox induta novo tellus *Egyptia* cultu
Ridet, & authorem testatur fertilis annus.

Nec,

Nec, *Cherwelle*, tuos mea Musa tacebit amores,
 Quem divortia longa, & inextricabilis error
 Per varias rapit ambages, & in *Iside* perdit.
 Hic aliquis vates vacuâ resupinus in umbrâ
 (Quam densæ præbent salices, & cana salicta)
 Fluminis Alphei veteres ex ordine flammæ
 Narrat, & indefessa tuos, *Arethusa*, labores;
 Dum cursum acrius urget, & incandescit eundo,
 Donec miscet aquas, junctisque amplexibus hæret.

Jamque ubi committunt fluctus *Cherwellus* & *Isis*,
 Utroque irrigua, & lætis cincta undique ripis,
Bellofiti se longe ostentant mœnia, pulchro
 Conspicienda situ: non illic nubilus ær
 Spirat, & infecto spargit contagia cœlo;
 Sed puri lucent soles, radiisque vapores
 Eliciunt nocuos, pestisque alimenta futuræ.
 Non hinc morborum facies diversa, medentes
 Incertos ludit perdendi mille figuris;
 Nec properata venit, solâ se victa, senectus.

Tali se vultu *Saturnia* regna tulere,
 Cum *Zephyri* circum plausere tepentibus alis,
 Et lætos ver perpetuum exhalavit odores.

Has olim fortes æquâ Deus annuit urnâ,
 Augurioque ratas certo firmavit *Apollo*,

Qui

Nec,

Qui sibi sacratas cum supra constitit arces,
 (Seu tum prima loco posuit fundamina victor
Mempricius, pulsasve *Aluredi* nota *Camanas*
 Restituit virtus, senium cum triste subirent,
 Postquam præcipiti *Danorum* invec̃ta procella,
 Horrida barbaries & Cimmeria incubuit nox ;)
 Dixerat hæc, aut hæc potuit dixisse videri.

O longe, *Redycina*, mihi natalibus arvis
 Et Delphis prælata meis, si rite jubenti
 Vera dedit responsa adytis cortina reclusis,
 Hic mihi concessum est fatis melioribus ævum
 Transfigere, & viridi longum florere juvenâ.
 Nec mentita Deum referam ludibria, mystis
 Sed ponar tutela novis, gentique togatæ,
 Viva ubi dediscent latebras oracula cæcas.
 Hæc fortuna loci, pelletur finibus urbis
 Dira lues, atro vultum suffusa veneno;
 Et raris comitata ibit Libitina triumphis.
 Excludet morbos se vindice tuta, nec ipsa est
 In titulos ventura meos medicina, sed herbæ
 Prostratæ summâ passim tellure recumbent:
 Verum herbas fecunda feret, quas India novit,
 Vel quas messor Arabs, cum falce laborat ahenâ
 Vernus ager, cæsoque rigescunt palmitè trunci.

Quin,

Quin, mihi si non vana fides, venientibus annis
 Tempus erit (quanquam hæc animus meminisse recusat)
 Cum tristes experta vices [1] antiqua Britanni
 Imperii sedes, durisque exercita fati,
 Ore bibet sicco vitiatos ætheris hauustus,
 Infensum sensura Jovem; cum desuper arma
 Corripiet defueta, gravesque recolliget iras.
 Tunc gratus folis Designatoribus annus,
 Pignora prosterne charo divulsa parentum
 Amplexu, matresque inter lamenta peribunt.
 Carolus interea divorum à sanguine longâ
 Demissus serie, siquidem fortuna locorum
 Non sua se premit, ambiguis erroribus actus
 Hic, ubi securis fecit Deus otia Musis,
 Fessum inclinabit latus, hospitiumque recepti
 Agnoscet *Nati*, fuerat quod *Patris* asylum.

Sic cum submersas texerunt æquora terras;
 Et sine lege vagas pelago Neptunus habenas
 Commisit, tutus Parnassi constitit arce
 Deucalion, & quâ clades reparabilis arte
 Nescius, invenit faciles in vota sorores.

Talia præfago quondam Deus edidit ore;
 Dicta fides sequitur, circum undique largior æther

[1] *Intellig. Pests Londinensis.*

Latos perfundit campos, & amœna vireta,
 Quantum acies extensa potest lustrare videndo,
 Metirique vias; ubi centum in valle reducta
 Obscure latitant vici, vultumque modestum
 Fronde tegunt nemorum, & sylvis conduntur opacis.

Non aliter niveo complectitur æthera gyro
 Circulus, & cœlum splendescit lacte sereno;
 Mille micant hinc inde immenso fydera tractu,
 Quæ tamen effugiunt oculos impervia nostros.

Has umbras captare solet, cum turba togata,
 Non semper tetricæ studiis operata Minervæ,
 Lufibus indulget; seu prono flumine ferri,
 Seu magis adversis juvat oblectarier undis.

Godstovium ante omnes [2] monumento insigne vetusto,
 Quod pauca antiquæ servat vestigia famæ,
 Limosis obsessum ulvis, cannâque palustri.

Sæpius hîc prisci risum movere Poetæ,
 Qui, [3] *Rosamunda*, tuos donarunt carmine manes,
 Carmine vix Hecubâ digno, triviisque timendo.

Sæpe aliquis, cum stat coram lacrymabilis urna,
 Multa diu secum evolvit, causasque requirit,
 Mota quibus thalamo super *Eleonora*, veneno

2 Superius hic *Anigni Monasterii* reliquie. 3 *Rosamunda* Palchra
 dicta. apud *Godstovium* sepulta est; ubi etiam carmen ætas famosum in Puella
 mortem rhytmis concinnatum.

Sustulerit fato meritam meliorem perire; &
Contemptos nimis ulta toros, tædæque jugales.

Haud procul excelso tollit se vertice moles
Regia, sed solis jam conspicienda ruinis,
Quas belli furor, & rabies fanatica fecit.
[4] Arx olim *Henrici*, vetito qui saucius igne,
Rivalemque timens vel in ipsa conjuge, flexus
Commisit varios, sinuososque orbibus orbes
Impediit, suus usque adeo juvat error amantes.

Nec Veneris tantum lusus spectare licebit,
Dædalæ artis opus; sunt & sua sacra *Dianæ*,
Suspenditque humeris inflexum *Delius* arcum,
Hic ubi in immensum spatioso limite *salus*
Porrigitur, trepidosque agitata cubilia cervos
Excutiunt latebris, ruit irritata canum vis
Spe prædæ, patuloque legit vestigia rostro.
Protinus ingenti sonitu nemus omne remugit,
Et similes vicina modos resonabilis *Echo*
Nympha loci reddit, quæ jam convalle sub imâ
(Quam fecat obliquo decurrens tramite rivus)
Confidet extremæ captans vestigia vocis:
Credideris *Narcissum* istis immergier undis.

⁴ Juxta Oppidum hoc (vulgo Woodstock) *Henricus Rosmonia La-*
byrinthum extruxit.

Hic

Hic etiam ò nullis obliviscenda poetis
Chauceri domus, antiquæ domus hospita *Musæ*
 Usque stat, immunis fati, viridisque juventâ:
 Sponte sua erumpunt laurus, hederæque frequentes
 Intexunt vernâ tecti fastigia scenâ.

Sic post Thebanas superest illæsa ruinas
 Una domus, fruiturque perenni *Pindarus* ævo.

Quin age, Nam facilem spondet tibi, *Musa*, loquelam
Chauceri nomen; similem tibi spiritus æstum
 Inspirat, sacrosque in vate refuscitat ignes.
 Prisca refer, quotquot juxta hic monumenta supersunt;
 Gestaque, supremasque ducum testata favillas.

Quale apicem attollit *Rollonis* saxea moles,
 Danûm opus aggestum; seu parti insigne trophæi,
 Seu, quod fama refert, medio in certamine primi
 Diriguere duces, coopertis marmore membris,
 Facta sibi monumenta omnes mansura per annos.
 Hic, ne longa dies, & cæca oblivio rerum
 Carperet heroum titulos, actosque labores,
 Annales fert terra suos, memoresque recondit
 Fastos, immensæ contracta volumina famæ.

Hic regum ostentant effossâ numismata vultus,
 Defunctosque duces: vivo *Præfutus* in auro
 Fulget adhuc, juxtaque sua requiescit in urnâ

Contemptrix olim Latii *Boadicea* Neronis:

Quam prope replentur lachrymis pellucida vitra,

Quæ masti extremum tulerant ad funus amici

Indicium luctûs,) concretæ frigore gutte

Luce micant purâ, & gemmarum fulgura vincunt.

Sæpe sibi pretium faciunt tam grande dolores.

Quid memorem qualis vicino *Alectus* in agro

Cujus adhuc gaudet cognato nomine castrum)

taret, & adversis melior *Constantinus* armis,

um visa est hæere diu fors anxia belli,

qui daret imperium Romæ mundique regendum?

Falis erat rerum facies, cum fœdere rupto,

Alpinis demissa jugis tulit agmina Cæsar,

coasque gener late Pompeius alas

Explicuit, suspensa quibus mox cederet armis

Roma stetit, tanti pretiumque & causa cruoris

Teque, *Edoarde*, canam; magni nam conscia partûs

Agitus *Islipe* tuos audivit, alumnum

Quæ nunc regalem jactat, canisque superbit.

Dive potens salve, tua quem colit omnibus ævis

Anglia, sentit enim vires, fruiturque benigno

Numine, & agnoscit medicæ miracula dextræ

crescentes quæ vel tactu lenire tumores,

et solius alto capite excedentia moles

Con-

Tubera,

Tubera, compressit tamen, & subsidere jussit.
 Hac virtute instructa manus quæ sceptrâ Britannum
 Temperat, & morbos regit, imperioque coercet.
 Hoc olim Phrygio proles Semeleia regi
 Præstitit, ut simili florerent tacta metallo;
 At *Carolus* superi meliori munere donant,
 Et divina manus, quod tangit, consecrat aurum:
 Inque suis opibus, quas fundo percoquit imo,
 Sole magis medicum, totus se ostentat Apollo.
 Jamque tuum, quo Musa rapit, sequor, *Offa*, *Witebama*
 Qui poteras olim *Cambros* inhibere feroces,
 Quos interclusit multo structa aggere fossa;
 Et pudor abscissæ, perrupto limite, dextræ.
 Quis te laudabit digno *Beumontia* cantu
 Normannum fedes, & avita palatia Regum?
 Regale est quicquid video. *Berecynthia* mater
 Incedit talis Phrygias turrita per urbes,
 Divarum comitata choro, media ipsa superbo
 Ingreditur passu, & toto Dea vertice supra est.
 Tale tuum festâ circumstipata coronâ
 Attollis, *Redycina*, caput; quodcunque repositum
 Interiore nitet cultu, melioribus aris
 Hoc superest, animis & sola mente colendum.

Car. Finch ex Æd. Chr.

MENS

MENSA LUBRICA;

Anglicè,

SHOVEL-BOARD.

R Oboreus longo se porrigit æquore *Campus*,
 Adfimilis *Mensæ*, Crebro Tibicine fultus,
 Deviet à justæ ne quâ Libramine normæ:
 Hunc (ubi sepositis placuerunt otia curis,
 Et coïere, suæ quibus est fiducia dextræ)
 Pervolitant specie nummorum, *argentea* Turba,
Orbiculi, & vario celebrant certamina cursu.
Romani credas spatium te cernere *Circi*;
 Aut stadium *Elei*, lustro redeunte, *Tonantis*.
 Utque *Coloratas* mirata est *Roma* *Quadrigas*,
 Et *Prasino*, *Venetoque* suo sua factio plaussit;
 Sic & nos piæ studia in contraria scindunt
Laminulæ, & teretis facies non una *Metalli*.
 Hinc favor, & *Partes*; strepitu cava personat *Aula*:
 Ira procul malefuada, & Rauco gutture Rixa.
 At *Tu*, qui prima ordiris certamina, *Mison*,
 Compressum extremis digitis, & pollice summo,

C

Deind.

Deinde ita libratum, tantundem ut distet ubique
 A facie *Tabule*, vi prorsum impellito *Discum*,
 Vi modicâ; namque hîc non bruto robore; quantum
 Consiliis opus est. *Leges* ante omnia disce,
 Et servare *Modum*. Nam si violentior ibit,
 Emenso *stadio* præceps ruet, *Alveus* illum
 Excipit extremæ commissus margine *Mensa*,
Sandapila similis, duroque immitior *Orco*,
 Unde datur reditus nulli, fors omnibus una;
 Seu Plumbi ignavi *Massa* est, seu divitis *Auri*.

Sed neque, si pœnam meruit temeraria *Virtus*,
 Segnities placeat; dextram comitatur inertem
 Et pudor, & risus, cassique infamia jactûs.

Est quæ transversam distinguit *Linea* mensam;
 Hanc superare tibi sit cura; nec ardua res est:
 Namque avido distat de quo modo diximus alveo,
 Quantum bis *Cubitus*, pes ter repetitus, adæquat.

Nec septum hoc superâsse sat est, contemnitur hostis
 Qui timet, & tutâ pavidus subsistit arenâ:
 Pergendum porro; ille meis fervente *Duello*
 Militet auspiciis, vere ille *Argenteus orbis*,
 Et dignus splendore suo, qui *Carcere* pernix
 Evolat, & (cursum accendens tenui stridore)
Lincolam post se linquit, neque *Limine Campi*

Con-

Contentus, summâ gaudet consistere *Metâ*.
Illum hostes oculo obliquo videre, graduque
Dejicere, & merito certant spoliare *Triumpbo*:
Sed focii fido circumstant agmine, Terga
Claudentes, & utrumque latus, vitamque sodali
Morte suâ redimunt: toto dum tinnula *Campo*
Bella sonant, *Virtus, Dolus, Ars, Sors*, omnia miscent.

Præcipue quando emissus Moderamine certo
Orbiculus, spatio summo sese infinuavit,
Distat ab extremâ bino quod *Pollice, Mensâ*;
Huic geminum decus, hic *Miles duplicarius* esto.

At si quis multum Virtuti fîsus, & arti,
Fatalem *Alveolum* haud metuit, *Tabulaeque* supremæ
Hæsit, & eminulus subjectum despicit *Orcum*,
Intrepido vultu vestigia pendula librans;
Huic summum est pretium, Triplici hic præfulget
honore.

Qui si oppugnatus, nusquam statione recessit,
Servavitque locum, neque dessevere cadentem
Mœrentes focii, plausu super æthera tollunt.
Stat juxta, & niveis *Victoria* concrepat alis.

Tho. Masters, A. M. Nov. Coll. Oxon. Soc.

*In Libellum Viri Clarissimi Tho. Hobbii, De
Naturâ Hominis. 1650.*

QUæ magna Cœli mœnia, & tractus Maris,
Terræque fines, siquid aut ultra est, capit;
Mens ipsa tandem capitur: Omnia hæcenus
Quæ nosse potuit, nota jam primùm est sibi.

Accede, Lector, discè quis demum fies;
Et Inquilinam jecoris agnoscas tui,
Quâ propius hæret nil tibi, & nil tam procul.

Non hîc Scholarum frivola, aut cassi logi,
Quales per annos forte plus septem legit,
Ut folle pleno prodeat, rixæ Artifex;
Vanasque mercès futili linguâ crepet:
Sed sancta rerum pondera, & sensus graves;
Quales parari decuit, ipsa cum fuit
Pingenda Ratio, & vindici suo adstitit.

Panduntur omnes Machinæ gyri tuæ,
Animæque Væstes, Trochleæ, Cunei, Rotæ;
Quâ concitetur arte, quo sufflamine
Sistatur illa rursus, & constet sibi:

Nec,

Nec, si fenestram pectori humano suam

Aptasset ipse Momus, inspiceret magis.

Hic cerno levia Affectuum vestigia,
Gracilesque Sensus lineas; video quibus
Vehantur alis blanduli Cupidines,

Quibusque stimulis urgeant Iræ graves,

Hic & Dolores, & Voluptates suos

Produnt recessus; ipse nec Timor latet.

Has nôrit artes quisquis in foro velit
Animorum habenas flectere, & populos cupit
Aptis ligatos nexibus jungi sibi.

Hic Archimedes publicus figat pedem,

Siquando regna machinis politicis

Urgere satagit, & feras gentes ciet,

Imisque motum sedibus mundum quatit:

Facile domabit cuncta, qui Menti imperat,

Consultor audax, & Promethei potens

Facinoris, Anime! Quis tibi dedit Deus

Hæc intueri sæculis longè abdita,

Oculosque luce tinxit ambrosiâ tuos?

Tu mentis omnis, at Tuæ nulla est capax.

Hæc laude solus fruire: Divinum est opus

Animam Creare; proximum huic, Ostendere.

Rad. Bathurst, A. M. Coll. Trin. Oxon. Soc.

---

*Gratulatio Pacis cum Foederato Belgio stabilita,
Cromwello Protectore. 1654.*

SIc, dum in Charybdim flumine adverso ruit
Hinc inde Pontus, inter & rupto fremens
Uterque gurgis impetu sorbet rates,
Ipsumque crebro verberat fluctu Jovem;
Mox, per Sicanum lene labentes fretum,
Coeunt amici, & unus Oceanum petunt;
Nec quis secundus dixeris, nec quis prior.

Gaudete cives; vestra sic agitur quies
Potior Triumphis; mille post pericula,
Et mille mortes, discite ô quot sint mala
Quæ sola compensare Libertas potest.

Heu! Quanta lucri, quanta gloriolæ est sitis,
Sufficere cui nec maria, nec sanguis queant!
Utrinque gentes æmulæ in cladem ruunt;
Venti laborant onere; Neptunus gemit,
Et se fatetur ponderi tanto imparem:
Xiphiasque, Phsyfeterque, jam moles suis
Immaniores dum vident, vinci timent.
Tum fulmen exit machinis crebrum intonans;

Majusque fulmen, ardor atque iræ virum, *
Oculis micabat; territat pontum fragor,
Et dormientem littori Phocam excutit;
Mitisque delphin, tale dum spectat nefas,
Pertæsus hominum, nota deseruit vada.
Grandævus horret Neræus, Nymphæ pavent,
Et viridis algæ Phorcus occuluit caput.
Nudata queritur regna Tartaræ ferox
Dominator aulæ, & pervium superis vident
Manes Barathrum, seque jam lucis pudet.
Semiusta fluitant corpora, & laceræ trabes,
Et cuncta miscent fumus, & flamma & fragor;
Unusque rerum est vultus, & Nullus——

Viden? Per altum multus Halcyon volat;
Subito filescunt æquora, & ponunt minas.
Tu, Magne, solus hæc potes: Mavors tibi
Submittit ipse frameam, & Æquoreus deus
Suum Tridentem; ac gestiunt tanto Arbitro.
Salve ruentis Imperii statator; tuum est,
Quod nec rapaces metuit imbellis Toga;
Pietasque castris exulans aliis procul,
Vestra inter arma dulce * præsidium invenit.

---

* Jam enim Monarchie, Academiæ, Ipsique ordini Ecclesiastico ruinam intenu-
tabant Fanatici: quibus pro tempore obstitit Cromwellus.

Sic macte semper; inter & Lauros tuas
 Mitior Oliva crescat; ut Nobis bonus,
 Aliisque magnus audias: dum, Te Auspice,
 Fretum Britannum majus Oceano eluet.

R. B. A. M.

*In Serenissimum Regem Carolum II. Britannia
 suæ restitutum. 1660.*

Quis novus hic Cæsar, siccâ qui Pace Britannos
 Subjugat, & *Bruto* saltem *hoc* plaudente,
 triumphat?

Quem non Ira minax, ultorve in Prælia Mavors
 Asperat, armorumve ferus circumsonat horror;
 Sed tranquilla Quies, niveisque Jugalibus ambit
 Dia Salus, plenoque arridet Copia cornu.

Agnosco *Carolus*: en, quantus de fronte serenhâ
 Fulget honor! quæ stat juvenili gratia vultu!

Alme veni tandem, tardosque in vota precantum
 Absolvas superos, dilapsaque lora potenti
 Sume manu; tibi cum Lymphata atque Enthea turba,
 (Omnia

(Omnia quæ vertit sese in miracula Regni,
Hydrumque, Tigrimque truce[m], informemque Chi-
mæram)

Jam cedit, cassoque jacet defecta furore.
Grate veni, &, quamvis toto tibi serviat antro
Æolus, & Dominum Nereus petat omnibus undis,
Sit potior quæ te Populi vehit aura, nec ullo
Pleniùs, aut meliùs tumeant tua Carbasa vento.

Aspice, ut occludat venienti urbemque viasque
Importunus amor, dum plebs, quæ fecerat Hostis,
Officiosa facit, nimioque Rebellis Honore est.
Jam neque genua labant senibus, nec tarda prodagra
Distinuit captos; pueri, imbellesque puellæ
Accurrunt, mediisq[ue] audent se immittere turmis:
Dumque triumphales rutilant per compita flammæ,
Accenduntque domos, circum præcordia gliscit
Major flamma viris, mentesque impensius ardent.
Felices! queis te, postquam superata Deorum est
Invidia, & sævi longa inclementia fati,
Divulsum dulci à patriâ, aspectuque tuorum,
Contigit excipere, atque oculos lassare tuendo.

Scilicet huic fueras olim servatus honori,
Depositum fatorum, ut dextræ robur adulteræ

Susti-

Sustineat triplicis nutantia pondera Sceptri
 O Cælo dilecte nimis, quem fessâ reposcunt
 Imperia, & magnis nequicquam erepte periclis,
 Si non afflictis tanto in discrimine rerum
 Creveris, & patriæ te fuspîrantis in usus.
 Hoc erat, hoc unum tantis natalibus addi
 Quod licet, & Divo genitori fata negarunt;
 Ut cùm te ex torrem Deus & fortuna noverca
 Jussêrit ignotasque vias, atque aspera rerum
 Tentare, & mores hominum monstrârit & urbes,
 Pulchrior exurgas tandem, emeritusque laborum
 Nunc vigeas magis, & splendor tibi crescat ab usu:
 Surculus ut sterili qui dudum immarcuit agro,
 Dum rigor immitis Boreæ, morsusque ferarum
 Infestant, & adhuc geniales improba succos
 Terra negat, roremque invidit Jupiter alnum;
 Jam locuplete solo susceptus, & ubere glebæ,
 Lætior emergit, fructusque umbramque salubrem
 Impendit populis, & vertice fydera tangit.

Sic adfis (Rex magne) tuis, multumque peritus
 Edoceas artes quas *Rhenus* dives & *Albis*
 Scire dedit; quicquid versuto in pectore volvit
Gallus, & *Austriacus* geminâ deliberat aulâ:
 Sic adfis, cui nec fractos emolliit artus

Desidia, aut animum pellacis peste veneni
Corruptit tenero falsa & fucata Voluptas:
Sed firmat fors dura virum, studiisque severis
Finxit, & accendit generoso pectus honore.

Per lusus alii, phalerataque gaudia tendant
Ad Sceptra, &, se non capientes, regna capeffiant;
Huc tua te Virtus vocat, & Diademate cingit,
Datque tenere Manu, quem Mente intelligis, Orbem.

Rad. Bathurst, M. D.

Coll. Trin. Soc.

In Obitum Celsissimi Principis Henrici Ducis Glo-
cestrensis. 1660.

HActenus, o focii, plausus & gaudia * toto
Ferre sinu licuit, passisque admittere velis;
Haectenus haud ullâ maculatum nube serenum
Vidimus, atque hilares cœlo decurrere soles:
Utque salutiferam toties qui sumpserat offam
Nulla venena illi, neque pocula dira nocebant;
Nos ita nec luctus, nec fors mœstissima tangit.

* Sc. Ob Nuperum Regis CAR. 2. Reditum.

Attamen hæc inter, quanquam furialis Erinnyes
 Cesserit, ac nostro Mavors procul exulat orbe;
 Et repetit Gothos, & Bistonas horridus armis;
 Quanquam jam longum ignotas inviserit oras
 Libertas, & Virgo redit, Carolinaque regna;
 Dum nec adhuc lachrymas natorum in funere mater
 Ferre scit, & nemo tristis, nisi proditor, audit;
 Huic uni saltem juvat indulgere dolori.

Quidni etenim? cum jam spes terræ, curaque Cœli
 Ipse suis cœpit Carolus diffidere Divis:
 Quem quia fata jubent Regnum pro Fratre pacisci,
 Et simul ad sua sceptrâ vocant, Dextramque recidunt,
 Ditior Exilio fuerat, cum fidus Achates
 Afcaniusque idem coram stetit; ille per omnes
 Ire comes quondam terræque marique labores;
 Illius haud unum dederat præsentia regnum:
 Quam cum Parca negat Carolo, non amplius ipsum
 Centum * Oratores, centum solantur amici:
 Jam nec ab occiduis prænobilis Hospes Iberis
 Gratus adest mœsto; neque gratior advena Ponti
 Leniit infandos formâ omnipotente dolores,
 Diva Soror, postquam occubuit charissimus Heros,
 Et tantos unâ temeravit morte triumphos.

---

* Legati hinc inde missi.

Senferat Oceanus damnum, fluctusque sonoros
Plangebat domino ; tremuitque Britannicus orbis,
Quamquam Cæsar adest ; veluti cum maximus Atlas
Subduxit fessum Cœlo caput, horruit ingens
Machina, & attonitis pavitabat signifer astris.

Eheu ! quam vario volvit mortalia casu
Instabilis fortuna, & cæco in turbine versat !
Hiccine qui fatis longum jactatus iniquis,
Ærumnarum undas toties, totiesque fefellit
Latrantes scopulos, contritoremque Caphareum
Præterit, ut patriis tandem sit naufragus arvis,
Et cadat ignavæ jam præda ingloria Febri ?

At non talis erat, lætâ cum nuper in Aulâ
Grandior incescit, Nymphasque obliqua tuentes
Urebat vultu ; vel, Equo sublimis & armis,
Ibat ovans per signa ; Favor comitatur euntem,
Gloriaque Illustrem fulgenti circuit Aurâ :
Atque aliquis juxta, victori regna futuro
Destinat, inque animo disponit mille triumphos ;
Atque aliqua, hæc, inquit, præstantis gratia formæ
Idaliâ possêt Cœlo deducere Divam.
Ille indignantem, & conantem plurima, frangit
Cornipidem ; sive is gressus glomerare superbos
Aggreditur, pedibusve altis consurgat in auras

Ar-

Arduus, aut stratâ gravior subfultet arenâ :
Fervet opus, patulisque efflantur naribus ignes

Nam neque degeneres curas, artesve pudendas
Excoluit, luxurive dies, aut Alea noctes
Perdidit ambiguo suspendens vota fritillo:

Sed nunc Jura Patrum, aut magni consulta Senâth
Excutit, &, dextro pollens moderamine linguæ,
Justitiæ griphos, rerumque ænigmata pandit.

Nunc & Militiæ leges, momentaque belli
Cogitat, & doctis designat prælia chartis,
Grande rudimentum, atque hosti fatale futuro;

Quonam acies formanda modo, cum cornua Ductor
Explicat, aut stringit rursus; quâ callidus arte
Opprimat incautum campis, aut saltibus, hostem:

Quæ statuât Vallo spatia, & quali aggere muros
Oppugnet, quanquam ipsa intus feralis Enyo
Tercentum tonat ære globos, tot fulgurat Ætnis.

Quippe suas Illum docuerunt Teutones artes;
Credidit indigenam Hispanus: quin ipsa fuisset
Gallia fassa suum, nisi quod minùs hospita, civem;
Surreptamque sibi miratur Etruria linguam.

Ille & Naturæ vultus, arcanaque rerum
Semina, & immensi volvit primordia mundi:
Noverat unde micant Stellæ, quo tramite Titan

Pal.

Palleat, & tristi squalent ferrugine Lunæ;
 Cur trepidans Magnes dilectam vergit in Arcton;
 Quid faciat ventos, fulmenque imbresque sonoros
 Desuper intorquet terris; quâ lege movetur,
 Et redit æternum sua per vestigia Tethys.

Magna quidem canimus, si non majora vocarent;
 Et Pietatis honor, Verique innata Cupido,
 Et Probitas, vitæque tenor sincerus, & olim
 Inconcussa Fides Fratri servata, Deoque;
 Quam, neque speratum diadema, artesve dolosæ,
 Ipsa nec inflexit * Pietas. Hæc sanctus ab alto
 Vidit, & exultans Genitor plaudebat Olympo:
 Talia namque olim monuit, cùm staret ad aras
 Auclurus divos, & jam suprema puello
 Oscula libabat totum spirantia Cælum:
 Chare Puer, dixit, quanquam Fortuna Parentis
 Non imitanda tibi, Pietas tamen usque sequenda est,
 Et Recti custos animus, virtusque, laborque;
 Et quæ sit potior Scepbris, reverentia Sceptri.
 Hæc tu, magne Heros, imis mansura medullis
 Imbibis, & sacro pendes distantis ab ore;
 Talibus auspiciis jam tum cœlestis alumnus
 Crescis, & indigetis sequeris vestigia Patris;

---

* sc. Obedientia erga Matrem, Ipsum ad Papismum sollicitantem.

Sed Carolo monstrante viam, qui fortibus altum
 Perficit exemplis animum : tantusque videris
 Exuperâsse hominem, & mortalem temnere fortem.

Tu tamen, ah ! moreris ; nec Te tua prodiga Virtus
 Aut niveus decor, &, prolem testata Deorum,
 Majestas, Orco eripuit ; dum sordida terræ
 Progenies pejore luto secura perennant
 Secula, &, experti nimis fastidia vitæ,
 Vix tum deficiunt ; sic usque virefcit & usque
 Carduus infelix, & Lappa renascitur arvis ;
 Lilia, spirantesque croci, mollesque Hyacinthi,
 Heu ! cito diffugiunt, animasque sub æthere linquunt,
 Ambrosias animas, nec spes redit ulla fruendi.

At vos, ô superi, quorum moderamine constant
 Imperia, & nuper capiti suppôsta Britanno est
 Tergemina, & nullo superabilis Hercule cervix,
 Sed vobis minor, & vestris nimis obvia telis ;
 Si vel adhuc meritisque suis, cultuque suorum,
Henrico superesse datum est ; si fortia facta, &
 Multa viri virtus gemino usque in Principe durant ;
 O facite abreptæ pereant ne stamina vitæ,
 Quin demptos Fratri superaddite Fratribus annos.

Rad. Bathurst, M D.
Coll. Trin. Soc.

Gratulatio ob auspiciatissimum Serenissima Principis Catharinæ Lusitanæ Regi Carolo II. Desponsatæ, in Angliam appulsum. 1663.

ITE graves longum curæ, vultusque severi
Nubila, & atrati [1] terno jam funere luctus,
[2] Strigosi que dies; omnis cum Rege calescit
Musa suo, & teneros pariter spiramus amores.

Fallor? an Hesperio labentem cardine Divam
Cerno procul? fugiunt nimbi, latèque renident
Omnia venturæ; dignataque pignore tanto
Æquora lenè tument: clavo sedet arbiter Hymen;
Urget amor fluctus, & carbasa ventilat alis:
Tum verò innumeros plausus comitesque, Britannique
Ingeminant, audit Tagus & Tartessia longe
Littora; clamori cælum, scopulique, resultant.

Jamque venit patriæ decus & jactura Braganzæ,
Spes Britonum; occiduâ toties quam Lampade Titan
Ambiit, Herculeasque petit nunc [3] tardior undas:
Sospes adest, veteres horrens cui Bruma rigores

1. sc. Eliz. Bohem. Reg. Henr. Ducis Gloucestr. Mariz Pr. Anglion. 2. Quadragesimales. 3. Diebus sc. ineunte vere, antiquioribus.

Deposuit, Zephyrusque tepentes molliit auras :
 Quà movet illa pedem, pubescunt germine campi ;
 Narcissusque crocusque subit, Dominamque salutant
 Undique Regales florenti culmine quercus :
 Densati circum populi venerantur euntem ;
 Illa beat conspectu Urbes, Agrosque serenat.
 Fulgentem veluti cum Luna argentea discum
 Noctibus hybernis lætanti attollit Olympo :
 Aut qualis rutilis cœlebs Hyperionis ales
 Tendit iter pennis, nostri novus advena mundi ;
 Assurgunt omnes decori, vulgusque volantum
 Per sudum strepit, & plaudentibus adsonat alis.

Vritur interea Virgo, lævæque mamilla
 Cæcum vulnus alit, veterisque haud infcia curæ
 Quærit adhuc pretiumquæ viæ, finemque laborum :
 Illicet, auratâ quæ fixit utrosque sagittâ
 Ocyor, occurrit *Carolus* ; cui gressibus æquis
 Majestas & Amor stipant latus ; Illa repente
 Mirari tam grande decus, speciemque Deorum
 Oblatam, & pactos Cœlo/sponsore Hymenæos :
 Nunc & Cantabricos fluctus, horrendaque nautis
 Monstra, procellosasque hyemes, ventosque minaces
 Absolvit, tantique juvat meminisse pericli ;
 Digna quidem hæc merces, ob quam despexerit unâ

Auri-

Auriferumque Tagum, Solisque cubilia Calpen.
 Heret in obtutu sponſus, Nymphamque pererrat
 Luminibus Propriis, nunc primum Oculatus amator.
 Colligit innumeros vultuque habituque lepores,
 Inceſſumque notat qualis ſolet eſſe Dearum;
 Quis ſit honos Frontis, vegetis ut regnet Ocellis
 Alma Pudicitia, & molles caſtiget Amores:
 Jamque ſuos ignes probat, & bene credita Divis
 Connubia, & vinclis ſtringi ſe gaudet in iſtis.
 Quantus amor! quales thalami! non purius unquam
 Prima Palæſtinis ſudant opobalfama ramis;
 Nec delibatz Nabathzis meſſibus auræ
 Suavius aſpirant; ſic Nardo nubit Amomum;
 Sic bene miſcetur generoſo Lympha Lyæo.

Deſine jam, Cæſar, ſegnes inceſſere puppes;
 Neu querere, ignavos ægrè quòd Cynthia menſes
 Volverit, & lento proceſſit ſignifer axe:
 Grande moræ pretium eſt, quòd, Diis rivalibus, ultrò
 Te Catharina petit; cui Jupiter ipſe per undas
 Mugierit, totoque incluſam perpluat auro:
 Quam peteret Raptor, conjuratæque repoſcant
 Mille rates, ſpretiſque Deis, & compare pulchrâ,
 Demereat pomo felicius Arbiter Idæ.
 Fortunate nimis! qui tot certamina fati,

Et varias Tellure vices, & tædia Ponti,
 Fessus [4] *Ulyssæo* tandem solabere Portu.
 Macte toro, & populis bellorum damna refarci;
 Quando tuo Venus orta mari, tuque (incline) gentis
 Prolificæ, omnigenûmque audis regnator aquarum:
 Sæpe tui inclamant, *Henricum* (Carole) debes,
 Sæpe monent, debes nobis (Auguste) *Mariam*,
 Qui visent patrios fato [5] meliore Penates.
 Tu bonus & felix tot per discrimina Cives
 Servasti, nunc Ipse crea; quartamque coronam
 Sume tibi, cunctas cui destinat Anglia *Quercus*.

Tu vero ante alias superis charissima Nymphas,
 Quæ dudum in sterili languebas frigida lecto,
 Unius ætatis princeps, per secula mille
 Nunc ævo sacrandâ veni: Te *Carolus* ultra
 Eripiet fatis, postquam immortalia figet
 Basia, & afflabit gremio contagia Cœli:
 Inde genus divûm surget tibi stemmate longo,
 Ectypa Majorum soboles; *Carolusque* pusillus,
 Parque tui lætâ *Catharina* adolescet in aulâ:
 Ille quidem Populós, sed Reges Illa domabit;
 Infensasque acies, & sceptrâ minantia sceptris
 Mulcebit vultu; patris dominabitur undis

4. Ob sponsam *Ulyssiponensem*.
 in Angliam appulsum mortui sunt.

5. Quia sc. *Henricus* & *Maria* post primum

Alter;

Alter ; velivolæque arces per cæcula ducens,
Eruet Eoo rutilantes littore Gemmas .
Impiger, Hesperiique ortus rimabitur Auri :
Nascetur qui Barbaricos inhibere furores
Possit, & Odryfias Solymis depellere Lunas,
Jamaicæque Indos, & Mauros addere *Tingi*.

Ergo age ; solve, sinu quos jam premis invida, Reges ;
Tūne etiam hos damnas tenebris, & carcere cæco,
Crudelis ? quin rumpe moras, dum pronuba Juno
Ire jubet, Geniusque metus objurgat inertes ;
Parque Jovi nostro Semele felicia condas
Sæcula, & (heu !) nimium fugientibus utere donis.
Quid juvat æternū miseris disperdere noctes
Segniter, & vacui fastidia ferre cubilis ?
Aspice ut obscurè nemorum per devia reptet
Virginitas ignava Hederæ, necdum illa sub auras
Emicat, aut humili squalens caput exerit umbrā ;
Tandem inopis pertæsa tori, si forte vel Arcem
Ætherei Jovis, aut proceræ robora querchs
Strinxerit amplexu, & sensim insinuarit amores ;
Protenus ad superas gaudet simul ardua sedes
Scandere, seque unā mirantibus induit astris.

Tu quoque jam discas quibus artibus alma perennet
Imperium Natura suum ; te prodit amor

Ille decor vultûs, & non finit esse quod optas :
 Nec pudeat celsisse ; fuit castissima quondam
Penelope, sed Dulichiis se tradidit ulnis,
*Portia*que ingentem pellexit ad oscula *Brutum* ;
 Ipsa vides quoties vestro [6] sub littore Phœbum
 Vespere anhelantem gremio Theris excipit udo.
 Omnia magnus Amor subigit, volucresque, ferasque,
 Sq̄bamigerumque pecus gelidis accendit in undis :
 Non illum effugiant Tigres, aut torva Leonum
 Pectora ; & indomiti, prostrato robore, Tauri
 Hoc subiêre jugum, postquam illos dulce venenum
 Perculit, atque ægras depascit flamma medullas.

Cede Deo, Nympha, & mites admitte calores ;
 Quandoquidem vernante anno redit ad sua Turtur
 Murmura, & implicitis sponsalia vestra Palumbes
 Concelebrant rostris, & jungunt oscula conchæ :
 Ipsa parens rerum jam nunc tibi dædala Tellus
 Turget, & arcanos sæcunda resuscitat ignes.
 Conjuge te, viridante toro, jam rustica Phyllis,
 Cum Corydone suo, similes meditatur amores ;
 Velitibusque choris primæ præludia culpæ
 Exercet ; Paphio juvenis dum fervidus æstro

---

6. sc. Oceano Occidentali finitimo.

Quassat humum saltans, & terret tympana cantu,
 Mordicus impingens teneris poppysmata malis.
 Ducitur in thalamum hirsuto mactanda marito
 Victima, & extremum Zonæ jam deslet honorem;
 Atque aliqua è sociis tacitè petulantibus optat,
 Sic fieri tristis; dum mater gnara pericli,
 Nequiter irridet, consolaturque timentem,
 Vexatoque cupit filum [7] decrescere collo.
 Ergo jubet noctisque minas, bellumque, virumque
 Despicere, & medium fidens exporrigit unguem;
 Jamque labantem animo, & trepidantem morte pro-
 pinquâ

Erigit, atque alios audet promittere soles
 (Mirum!) & sæpe Deos habuit non vana faventes.

Vos etiam, illustres animæ, conscriptaque Divis
 Nomina, queis Venus Uranie, & non altera flamma
 Corda subit, quàm quæ Indigetum pia tempora circùm
 Lambet, inextinctis cùm serò migrabitis astris;
 Quos eadem [8] studia, & cingentes omnia classes,
 Fœdera que, & gemini jungunt commercia mundi,
 Nunc & Amor junxit; sedes queis prælat avitas

---

7. Vide. Catull. 60. de Thetide. 8. sc. Artes nauticæ & mercatorie, quarum Lusitani juxta cum Anglis studiosi.

Ipse Deus, pulsisque dedit regnare [9] Tyrannis;
 Vos eadem Natura vocat, reparandaque sæcla
 Tradidit; & Fati jubet instaurare ruinas.

Atque utinam hæc maneat nullis laxanda querelis
 Copula; quin semper vobis nova gaudia surgant,
 Semper primus amor: durent hæc festa per ævum,
 Seraque cognato celebrate Repotia Cælo.

---

9. *Rebellibus hinc, Hispano inde Ejecto.*

*Rad. Bathurst, M. D.
 Coll. Trin. Soc.*

Transactio

Transactio Philosophica: Sive, Metamorphosis Atomista in Muscam.

Imperii sacros *Regina Scientia* fines
 Fixerat, immensosque diu toto orbe triumphos
 Inviolata egit, postquam fundamina certa
 Inviectus regni posuit *Stagyrita* futuri;
 Et nullos hostes, ipsis venerabilis annis,
 Invenit; donec tandem arma rebellia sumpsit
 Ultima progenies, tantaque indigna Parente;
 Quam foedo (ut fama est) tulit Ignorantia partu.

Exulat hinc cum pace pudor, subiitque tyrannis,
 Ingeniumque ferox, atque artes mille nocendi
 Vidi ipse immeritas animalia solvere pœnas,
 Tortor ut accessit Busride fœvior ipso,
 Vivaque mox cultris præcordia nudat acutis.
 Vidi ego perspicuis alia expirantia vitris,
 Postquam vitales cesserunt follibus auræ,
 Cum gemitu infantes animas simul exhalârunt.

Quis Divûm interpres dicat, quo numine læso,
 Tam fœra Tartareis pestis sese extulit undis:
 Fortunæ incertis quæ casibus omnia ponit,

Lu-

Lucentesque polos, & terras æquore cinctas?

Nullus enim rector cœlesti fulminat aula,

Conditor ipse sui cœli; verum impete cæco

Particulas pulchrum Fortuna coegit in orbem

Quisque sibi Deus est, & habet sub pectore numen.

Quod si sacra parens peritura deferat orbem

Natura, & mundi moles operosa laboret,

Ingeniosa nigris sudabit turba caminis,

Et fornace suo omnipotens dabit omnia *Cyclops*,

Sensit ubi *Natura* sibi nova bella parari,

Ulterius non passa malum est, sed limina Divum

Indignata petit, vestis quam candida circum

Velavit, gemmis fulgentibus intertexta;

Exhibuitque procul, miris variata figuris

Astrorum motus, lunæ fratrisque labores,

Illa ubi *sydereæ* vestigia fixit in arce

Limen adit superum, sacraque ita voce profatur.

Nostra Syracusius fragili miracula vitro,

Cœlestesque senex audax cum pingeret orbem,

Ornastis placido, Supari, cœlum omne cachinno;

Mirati his tangi mortalia pectora curis.

Prima quidem melior, Saturno rege beata,

Curarum immunis, quibus hæc nimis æstuat, ætas:

Nondum sollicitæ rerum cognoscere causas,

Mollia

Mollia securæ peragebant otia gentes,

Me varias volvente vices & lueis & anni.

Sed nova gens hominum, & malè sedula nata propago est,

Omnia quæ strepitu & studio perturbat inani;

Me sequitur vigil ista cohors, & mille fugacem

Impia scrutatur latebris, positoque pudore,

Longævam jactat se denudasse parentem.

Ast ego, dum nudum passim me exponere tentat,

Per labyrinthæos fugio pudibunda recessus;

Insequitur, juvat igne latere, requirit in igne;

Mox undis misceri, & sedula quærit in undis.

Imà sæpe etiam volui tellure recondi,

Cogor at effossis iterum remeare metallis.

Mox etiam æreo volitans super æthera curru

Detegor, & tenues librantur lancibus auræ.

Sæpe vel arboreo quæsi vi in cortice sedem,

Nullam turba mihi dedit imperiosa quietem.

Prensanti similem, similem jam jamque tenenti,

Per varias rerum species, perque omnia duco

Nondum intellecta, & vanâ spe ludo sequentem.

Quin turbam hanc justas jamdudum, O Numina, pœnas

Solvere stultitiæ fas est, mentisque profanz:

Non etenim quivis, alti licet incola cœli,

Omnia Naturæ poterit secreta referre.

Affen-

Affensere Dei, folio cum Jupiter aureo
Alipedem, ut pœnas sumat, jubet ire ministrum.
Aera per medium paribus Cyllenius alis
Labitur, & doctas Sapientum contigit ædes.
Tum densam nebulam circum se fundit, & intrat
Per medios, studia explorans, neque cernitur ulli.
Interea primus qui voce silentia rupit,
O focii, exclamat, nobis nova gloria surgit,
O quantum *Natura* novæ jam cesserit *Arti*!
Debilis est oculorum acies, & corpora parva
Vix imperfecto pertingit acumine visus;
Conspicienda dabit minima hoc mirabile Vitrum,
Quodque manu tenuit, Vitrum porrexerat ultro.

Forte levi circumvoliat dum musca fufurro,
Tramiteque incerto spatiosam circinat aulam,
Hærebat tandem, de summo pendula testæ.
Ecce aliquis subito graciles ex ære catenas,
Retiaque & laqueos, tales quæ fecit in usus,
Applicuit, muscamque tenaci compede vincit.

Inde interposito spectant miracula vitro,
Mirantur molem immensam, atque immania membra,
Igneus ardor inest oculis, stat corpore toto
Sylva minax, (neque enim visus spinosior *Histrix*)
Nunc patulos lustrant intento lumine ridus,

Hinc

Hinc vocat attonitos ingens ex ore proboscis;
Qualem nec Lybiæ jactabit bellua terræ,
Turritas moles & propugnacula gestans.

Tum vero densas aufert Cyllenius umbras;
Quasque hominum turbas solers industria fecit.
Hic labor, hoc opus est! sic famam quæritis, inquit.
Accipite ingentis justissima præmia curæ;
Vos eritis quicquid vitro spectastis in illo.
Inde (fide majus) varios traxere colores,
Et solita incipiunt sensim decrescere formæ;
In pennas abiere manus, pro crine decoro
Fulgenti totum tegitur lanugine corpus;
Pro pedibus, lentis tenuantur crura flagellis,
Juxtaque jam moles, facies, & prona videtur.
Mox celeri incedunt passu, subitoque sub auras
Tolluntur, summiq; petunt laquearia tecti.

Antiqui remanent versa sub imagine mores:
Nam vitæ (ut referunt) non immemor ante peractæ
Mentem animumque illis prudens natura negavit.
Hinc vano strepitu, cæcoque errore feruntur,
In præceps agit Eurus atrox, mox turbine raptat
Sublimes agitans, & inania prælia miscet.
Mille etiam peritura modis circum agmina ducunt,
Fucus acerba sonans, & pictis Cantharis alis,

Oestrum-

Oestrumque, Crabroque, & mole ingens Scarabeus.
Sæpe apibus sonitu stridenti ubi bella minantur,
Cerea pennatis vexant alvearia turmis;
Extemplo glomerantur apes, pennisque coruscant
Invictæ, turpemque abigunt à mœnibus hostem.

Ah quoties teneras morsu læsere capellas,
Et sole æstivo lassus, spatiaque viarum,
Frontem occurrentes damnavit sæpe viator?
Sæpe renascenti cum vere coagula traxit
Lacteus humor, & alto à margine pinguior extat,
Mille venenatis fundunt sese agmina rostris,
Impuro & niveum nectar corrumpitur haustu.

Non vobis dulces distendunt ubera vaccæ,
Forte superveniens exclamat rustica conjux;
Inde graves turmas, & potò nectare tardas,
Indignata procul manibus virgæque repellit.

Sed meritas solvunt pœnas, cum accendere parvam
Præmonuit nox alma facem, volat inscia turba
(Sive hic flammantes sylvas, camposque nitentes
Credit, seu rapit in certam, fors dura ruinam)
Per spatia incertis alis tenebrosa vagatur,
Ad sese attonitam donec trahit aurea lampas.
Ceu quondam volitans sublimis in aere milvus,
Subjectis lustrans leporem cum vidit in arvis

Flectitur

Fle&itur in gyrum, spatiisque remotus iisdem
 Usque videt prædam, ductis per nubila spiris :
 Lampada sic torto levis ambit turba volatu,
 Lucentesque pyras & non ignobile bustum
 Ascendit demens, quæsitisque ignibus ardet.

Sic dum nativum memorat, renovatque furorem,
 Ingentes pœnas vitæ dat *Musica* prioris.

Nicol. L'Estrange, Baronett.
 ex Aide Christi.

THOMÆ

THOMÆ WILLIS, M. D.

In Diatribas Medico-Philosophicas, De Fermentatione & Febribus.

A Bstrusas rerum causas, quo semine litem,
Quo pacem *Natura* paret, quis corpora motus
Urgeat, indomitos undis quid misceat ignes,
Qui nexus elementa ligent, felicior ætas
Conspexit tandem; cunctisque ignota priorum
Abdita laxantur vasti penetralia mundi.

Progenies cœli, terræ defossa Metalla
Visceribus, quamvis Phœbo ostentata parenti
Indiga lucis erant; radios obscura premebat
Umbra, & lucenti splendor quæsitus in auro est.
Lumina præstrinxit ferrum, ignotumque latebat
E damnis notum nimis; & simul agmina fudit,
Ingeniumque unâ victor superaverat ensis.
Sic olim curas, vanæque indaginis artes
Elusit *Natura* parens; sic limine jussit
Sistere, & extremo defigere cortice lumen.
At nobis tentare adyta, atque invisere rerum
Ultima concessit, mundique arcana tueri:

Nec

Nec nota est magis ipsa sibi; quis montibus altis
 Regnet amor, quæ *flamma* leves in marmora succos
 Excoquit, unde *novi* tellus conmixta *metalli*
 Cæca rudimenta, & duri primordia foetus
 Fœcundo fovet amplexu: cur vere tepenti
 Pandit opes terra, & nativo fulgurat ostro.
 Qui zephyri molles prægnanti semina *Vestæ*
 Inspirent: nebularum arcu cœlique relictis
 Sedibus, in nostris *Iris* quæ gestiat undis.
 Cur fluviis immerfa *Ceres*, commixtaque Nymphis
 Intumeat: quæ bella movet, quas concitat iras
 Fervidus, inque cadis celebraverit Orgia *Bacchus*.
 Sicanix quis desertis fornacibus *Ætnæ*
Vulcanus, molles per corpora fuscias ignes.
 Quin etiam humanos agitet quis spiritus artus.
 Unde hinc *purpureus* venas, hinc *lacteus* imber
 Irrigat; in *fontes* quæ causa recedere iussit,
 Sanguinis assiduo *remeantia* flumina motu.
 Qui cæci in venis *ignes*, quæ viscere *flamma*
 Deliteat, febremque ciet: quid misceat æstu
 Frigora, *diversæ* coeant quo fœdere Zonæ.
 Quæ Pestem Stygio furiarum emittit hiatu,
 Grassarique jubet, ventosque armare veneno.
 Quis sit *faticidus* renes qui perluit humor,

E

Qua-

Nec

Qualis odor *matule*, quem nec fastidiit olim
 Balsama cui victæ pelvis spiravit Idumes.
 Cuncta patent : nec cui furtivos impius ignes
 Intulit, artifice melius sua cognita proles.
 Artis circumimus *mundum*, indignataque Gades
 Tranſiit extremos, veteremque *Scientia* Thulen.

Felix qui potuit rerum cognoscere cauſas !
 Naturæ Phœboque ſacer ! cui Delphica laurus
 Amplecti frontem, radiataque tempora geſtit.
 Flammæ illi parcent quem ſacris artibus Hermes
 Imbuit, & doctos tenebris qui vindicat ignes
 Illum nulla dies rapiet, qui lumina Phœbi
 Donavit radiis, lucisque fugaverat umbras.
 Non illum afflato Peſtis violare veneno
 Audeat, aut tacitâ Febris torrere favillâ,
 Qui morbis vitam, & letho donaverit ævum.

Philippus Fell,
 Med.Stud. Oxon.

THOMÆ

THOMÆ WILLIS, M.D.

In Cerebri Anatomen Carmen.

QUI terræ pelagique vias, mundique per omnes
Articulos spatatur ovans, metâsque suorum
Herculeas audet supra posuisse laborum,
Neglectus jacet usque sibi, dùmque omnia quærit,
Ipse sui quæsitior abest, *incognita tellus*
Solutus *Nauta* latet, propiorque ignotior orbis.
Tu melior Typhis, spreto jam Phasidis auro,
In te vela paras, animatos detegis orbes,
Humanâsque aperis ausis ingentibus oras.
Jâmque novos laxare sinus, animæque latentis
Arcanas referare vias, cæcosque recessus
Fas aperire tibi, totâmq; recludere mentem.

Humani quicquid suspensum est fornice cœli,
Quem teneant capitis laqueata palatia civem ;
Altera cur foveat, cur protegat altera *meninx* ;
Quos testes genuisse, animi quos utraque *mater*
Conceptus peperisse valent, quæ cella recondat,
Quis sinus excipiat ; quales mirabile nescit

Retē dolos, formas rerum & phantasmata captans :
 Seu mens præteriti retinet simulachra laboris
 Membranis descripta suis, seu provida fatis
 Imminet, & Lachesi venturos præripit annos.
 Quin spectare datum est tumidos quæ pectore fluctus
 Suscitet, & nostrum tempestas misceat æquor ;
 Unde *Amor*, atque arcum *nervo* quo tendere Natum
 Idalium Cytharæa jubet ; cur objice sanguis
 Sistitur, & torto frænatur *venula* nodo.
 Cernimus ut sedeat *Dolor* & suspiria ducat ;
 Ut *Metus* incertum condant caput, & sibi frustra
 Consulit, eque suis jam jamque evellitur umbris :
 Ut nutans ægrè sustentet corpora *Somnus* ;
 Ut *Rifus* dextrâ firmet latus ; unde solutos
 Gaudia dilatant animos, cum gurgite pleno
 Flumen abiat, totosque juvat laxare rudentes.
 Quâ *Ratio* sublime sedens per inane theatri
Nervorum dextrâ tenet & moderatur habenas.
 Exultat jam *Diva*, videt vultusque læresque
 Agnoscitque suos, & cui naturâ tueri
 Indulsetque referre deos, jam vertice surgit
 Lætior, & spectat cognata erectior astra.
 Jamque neces & fata juvant. *Stylus* iste nocentis
 Expiat & toties crudelis vulnera ferri.

Ipſa novos ſtatuit de ſe Libitina triumphos,
 Furca cruceſque placent, & *bis* ſpectacula latro
Sanguinis hic jaſtet primus moviſſe lacunas
 Sortitus famam vitæ cum fonte perennem:
 Hunc *lymphæ, lactiſque latex*, hunc *glandula* laudet.
 Diviſum vili ſectoque cadavere nomen
 Quæſierint alii: melior tua pagina geſtit
 Oſtendiſſe *hominem* ſpirantemque æthera mentem.

Philippus Fell, A.M.

Coll. Omn. An. Oxon. Soc.

In Obitum Celsissimi Principis Henrici Ducis Glo-
cestrensis.

Volvimur, & cæco vitæ per lubrica casu
Præcipites fortuna rotat, vix dum Anglia luctus
Sopierat, mœstumque genis absterferat imbrem ;
Solvitur en iterum in lachrymas, jam mitius astris
Credidimus spectasse Deos, parcasque vacantes
Invidiâ, & positas animis cœlestibus iras ;
Albentes purique dies, sortisque bonorum
Sinceræ fluere, & soles sine nube sereni.
Cum sacrum *Caroli* vultum & venerabile frontis
Contigerat pondus, radiantiaque ora tueri.

Interea audiimus cœlos fatale sonantes
Attoniti, & magnis confusa Britannia damnis
Singultus cantu, lachrymosaque gaudia miscet.
Quæque in festivos accensa est flamma triumphos,
Credita præluxisse rogo, laurusque cupressu
Ferali contexta dolet : plantâque silenti
Irrepens lætas pulsat mors invida turres ;
Atque importunus dolor interpellat ovantes.

O nimium quæsite deis, quem fata reposcunt

Maturum

Maturum divis juvenem, quem debita cœlo
 Et præcox virtus, tenero sublimior ævo
 Eripuit terræ, superisque accendit amores:
 Occidis, & Patriæ tecum dux inclyte ad umbras;
 Spem trahis; & vota & miseros unâ obruis urnâ.

Quanquam nemo unquam penetraverit incolâ cœlos
 Grator, & longus superum tibi cesserit ordo:
 Quanquam sidereas submittant astra coronas,
 Atque Ariadnæ serpant per tempora flammæ,
 Omnis & exultans tanto hospite jubilet æther:
 Te tellus tamen infelix, te patria luget
 Præsidio viduata suo, dolet Anglia sparsas

Dilaniata comas, Thamefisque gementia volvit
 Flumina, & æquoreas lachrymis petit auctior undas.

Fluxerunt tria lustra tibi, jamque addis in arma
 Te fratri comitem, magnumque exemplar adoras.
 Obstupuit miles quoties aut frigora noctis
 Sub Jove, vel Phœbi tuleris patientior ignes:
 Seu ruis in medias acies, & cominus hoste
 Decernis, densamque in turbam fulmina jactas,
 Agnovit fratrem *Carolus*. Te proripit ingens
 Vis animi, & longe æquales annosque relinquis.
 Non secus in cunis olim Tyrinthus angues
 Compressit puer, & cœlo se prodidit ortum.

Talis prætextâ nondum donatus, ad undas

Scipio Ticini, patriæ patrique cadenti

Umbo aderat, victæque dedit Carthaginis omen.

Spes Britonum, Lachesis cui sola inviderat ævum;

Cui Martis furor, & rabies armata pepercit,

Pace cadis. Sic dum Trojæ respirat ab armis

Pelides, molli choreæ festisque Hymenæis

Indulgens, lætos inter Libitina triumphos

Delituit, magnumque patri reddebat Achillem.

At vos (Ledaëo quanquam de lumine lumen

Extinctum est) vos à longos durate per annos,

Sideraque Oebalii felicia vivite Fratres.

Philip. Fell, A. M.

ex Æde Christ.

Gratulatio ob auspiciatissimum Serenissima Principis Catharinæ Lusitana Regi Carolo II. Desponsata, in Angliam appulsam. 1663.

Sensit inassuetas circum præcordia flammās
Inscius, & blandos miratur *Carolus* ignes.
Qui Martis modo fulmen erat, quem bellicus ardor
Juvit, & armatum castrensis & hostieus ignis,
Ipse stupet gaudetque novā caluisse favillā.

At fatis gratetur ovans, innoxius ille est,
Et decuit quem sensit Amor, mollemque *Gradivus*
Militiam exercet: sunt & sua prælia paci.

Jam Lusitano de littore regia sponsa
Solvit, ubi *Hesperii* Titan respirat in undis.

Hanc tibi vel notis cuperes Rex magne periclis,
Exiliisque emere, atque unam persolvere *Divos*.

Si Veneris mystæ pandant oracula vates,
Ex simili ut confurgat amor, non dignior unquam
Intravit sacros conjux *Augusta* penates.

Divum ambo creti magno de sanguine, & aquā
Majestatem pares: pariter dilecta que *Divis*
Nomina, sorte pares ambo, virtutibus ambo.

Hispa-

Hispanos olim fasces & Sceptra Philippus
 Hesperix, & mundi tenuit confinia Gades.
 Unus cognato deerat divisus Ibero
 Lusitanus ager : veteres stat ponere fines
 Nec novus antiquas limes determinet oras.
 Oppressas astu gentes, direptaque regna
 Criminibus, longum victor possedit in ævum,
 Non tulit hoc vindex superbum manus. Hispalis omni
 Mox Exuta Tago, partisq; elusa Trophæis.
 Conjurat cælo plebes, & libera solvit
 Colla jugo, nullaque madet victoria cade,
 Et pater *Alphonsus* folio confidit avito.

Ingens curâ deum : cujus tutela Tonantem
 Res hominum spectare docet : Tua *Carole* fata
 Poscebant eadem faciles miracula Divos.
 Anglia, fessa malis, fraternâque ebria cæde,
 Visceribus lassis, rabieque exhausta Tyranni,
 Fuderat extremas expiratura querelas.
 Audierant superi : solis adjutus inermis
 Auxiliis Divum, patriæ tu *Carole* terræ
 Opportunus ades suspiratusque cadenti.
 Quàm bene vos uno socient connubia nexu
 Quos Deus & fatum atque eadem fortuna maritant!

Ergo

Ergo Augusta veni. Facili famulabitur unda
 Obsequio, & Paphia poteris confidere conchâ.
 Utraque par Diva est. Nam tanto pondere læta
 Cæcula dum fulcas, gens circum ludicra Amorum
 Errat, & alarum velis diverberat auras.
 Tu cum Neptuni veheris Regina per undas,
 Non Jovis ille suo credet prælata tridenti
 Tela, nec astriferam cœlis inviderit Argo.
 Ne metuas, nova jam constantes possidet undas
 Atque insueta fides, animos posuere procellæ,
 Æquatumque tenet dominæ reverentia Pontum.
 Diva veni, nescis quàm te gens anxia poscat,
 Quàm tua vel sponsum viduet mora: *Carolus* instat,
 Ille, Noti si forte levi surgente fursurro,
 Flamina sollicitâ metuens captaverit aure,
 Et montes maris & ratibus minitantiæ saxa
 Concipit, & fyrtes augur timor, Ipsaque Major
 Tempestas animi & superant suspiria ventos.

Jam populi vox una, Venit. Jam littora circum
 It clamor cœlo, & nomen revolubilis Echo
 Ingeminat, plaususque suos & saxa Loquuntur.
 Conferti longo pendent examine cives,
 Stupanturque viæ; accelerat cum Virgine mater,
 Et properi juvenes, & jam non tarda senectus.

Nec

Nec fatis est superâsse salum, dum compita fluctus
 Cernis habere suos, cupidâque undantia plebe
 Excessit fors nostra preces. *Catharina* videris
 Et melior famâ, & voto formosior omni.
 Ecce ! tuis radiis Maii debentur honores ;
 Quâ graderis crevere rosa. Jam compita circum
 Igne triumphali, & tædis majoribus ardent.
 Curia jam plausu resonat festisque Hymenæis,
 Teque moræ impatiens cupidis amplectitur ulnis
Carolus, & multâ præcinctus tempora Myrto
 Nescit Reginx pariter Sponsæque coronam.

Philip. Fell, A. M.

Omn. Anim. Coll.

In

*In Obitum Invictissimi Herois GEORGII Ducis
Albemarliæ.*

ERgo summa Dies, & ineluctabile fatum
Semideos rapiunt: modo regia funera moesti
Flevimus, & magnis funestam cladibus Aulam;
Instaurat fortuna nefas, & vulnere plagis
Cruda novis onerat. Strictos qui tutus in enses
Ibat, & ardenti volitantes turbine glandes
Securus belli, mediisque illæsus in armis
Gestabat nullo pectus violabile ferro:
Morborum insidiis, & sævæ vulnere pacis
Occidit, & positus jacet *Albemarlius* armis

Quos titulos, quæ gesta canam, quis carminis ordo
Surget? Ad occiduas Armis gliscentibus oras
Mittitur, audaces fera cum Juvena tumultus
Miscuit, & longi movit tentamina belli.
Illic & cædes, & dira incendia jactat
Loyolæ soboles; rebus quæ docta novandis
Semper, & impuris divos obtendere coeptis.
Alma quidem tellus virus quodcunque beato
Expellit gremio, non illic luridus anguis

Sibila

Sibila commiscet, non telam textit Arachne,
 Non Bufo, non Rana tumet, serpentibus ipsis
 Innocui saltus, & mollior aura veneno est:
 Nequicquam; Aufoniis veniat si vipera terris
 Sævior, & latè diffundat Roma venenum.

Arma Ducem majora vocant, has Anglia flammæ
 Concipit infelix, odiisque ingentibus ardet.
 Advolat, & sacras partes, & regia promptus
 Castra sequi, genios momentaque grandia secum
 Laturus; sed fata vetant, ingloria forti
 Præda jacet, lætamque urbem captivus inermis
 Ducitur, & multis potior victoria palmis
 Unus erat; premitur servili dextera ferro
 Fortis, & ignavæ membra exedère catenæ,
 Atque indigna fames, longusque in carcere pector.
 Damna tamen graviora premunt; videt undiq, fractas
 Inclinare acies, *Carolique* ruentia fata:
 Quasque videt patitur clades, dolet illud, inultas
 Quod videt, immoriturque malis, & vulnere in omni
 Ipse perit; cæsi Regis super omni crimen
 Horret, & ultrices magno stant pectore curæ,
 Vindictamque alit intus & altâ mente reponit.
 Qualis ubi in Libycis Leo fortè incautus arenis
 Incidit in casses; pastor gaudetque timetque,

Et

Et prædam haud impunè videt: sed si qua viam vis
 Inveniat rumpatque plagas, ruit obvia quæque
 Prosterbens, longeque neces & vulnera spargit.
 Talis erat cum damna furens & bella rependit
 Scotica, & Arctæas latè conterrunt oras,
 Et patriæ vindex, & diri *fœderis* ultor.
 Jamque Caledoniis excita est bellua Sylvis
 Omnis & extremæ truculentior incola Thules;
 Aspiceres hyemesque inter gelidasque pruinas
 Ultrices regnare faces, & sanguine fuso
 Purpureas caluisse nives, stupet omnia Scotus
 Perfidus, & frustra noctem longasque tenebras,
 Ignotas frustra terras Thulenque requirit,
 Extremo positus nequicquam in Limite mundi.

Majus opus moveo, premit ipsos dira rebelles
 Seditio, & pœnas jam justa reposcit Erinny,
 Et sua Terrigenas vexat discordia fratres.
 Emicat Arctoi radians à cardine cœli
 Immortale astrum & terræ Cynosura Britannæ;
 Hac duce & infames scopulos ventosque sonoros
 Effugit, & populi graviores Anglia fluctus.
 Quæ mentis divina acies, cum callida magnis
 Consiliis elusa cohors, atque ardua semper
 Responsa ediderat, dubiique Oracula Veri!

Illuxi

Et

Illuxit multos longum meditata per annos
 Jam fatis matura dies, ultusque Parentem,
 Restituit Natum: triplicis non pectora tentant
 Imperii illecebræ, non fallax purpura tangit,
 Nec sibi se vicisse putat: quod sanguine multo
 Criminibusque emergent alii, cum sceptrâ tenere,
 Temporaque arreptâ poterat cinxisse coronâ;
 Innocuas Laurus, & sacræ frondis honores
 Maluit, & castâ frontem circumdare olivâ.

Qualis erat cum jam Procerum comitante catervâ
 Excepit reducem Matupina ad littora Regem!
 Plenus uterque Deo! charis astringitur ulnis
Carolus, amplexus miscens, & dulcia libans
 Oscula, & arcanos adspirans intus amores.
 Candida plaudebat niveis Victoria pennis
 Nulla cæde madens; secuta atque integra regna
 Restituit, purasque illibatasque secures.

Nec satis est quod sceptrâ redux sua debeat istis
Carolus Auspiciis: studiis tutatur iisdem
 Queis dederat, pacisque idem servator & auctor;
 Commiscetque pares armatis laudibus artes.
 Sic ubi favorum Pallas post bella gigantum
 Ægida deposuit, dilectæ ante omnia regna
 Cecropiæ petit, & proprias tutatur olivas.

Necdum

Necdum omnis tellus tanto satis ampla triumpho:
Nunc ingens patet Oceanus, frameamque superbus
Submittit Mavors, & tu Neptune tridentem.

Æquoreos fasces & sceptri jura Britanni,
Et vasti maris imperium, quàm flamina miscet
Æolus, aut late fluctus ciet Amphitrite,
Vindicat. Innumeris tabulatur classibus æquor,
Et procera altis descendit montibus ilex,
Pridem affueta notis, magnisque invicta procellis,
Servatrix terris pariter Tua *Carole* & undis :

Signa illinc Batavum fluitabant cæcula malis,
Hinc Anglæ rubuere cruces, affibilat aura
Blandior, & pictas justo fert ordine puppes
Ponti viva quies ; credas innare triumphos,
Et pompam non bella putes : supereminet omnes
Celsa Ducis magni puppis ; non æqua micaret
Gloria, si stellata polo descenderet Argo
Plena Deis ; non cum Venerem Neptunus adorat
Mollia purpureâ sulcantem cæcula conchâ.

At subito horrendum diro Mars intonat ore,
Livida nitra vomens, piceæquæ volumina flammæ,
Sulphuraque, & cæcos ignes nigrantis Averni.
Quàm ruit, effractæque trabes & robora vastis
Dissiliunt quassata globis, truncataque membra

Seminecesque artus cœlo jaſtantur inani,
 Horrida turbatum tempeſtas miſcuit æquor,
 Sævior indomitoque mari cunctiſque procellis
 Ira virum: mediis regnat Vulcanus in undis
 Victor, & attonitæ metuunt nova fulmina quercus.
 Obſtupuit dux ipſe Erebi, tantaſque ruinas
 Eumenides ſpectare negant, magis horrida Phœreus
 Monſtra timet, Nereusque uâ caput occulit alga.
 Tempeſtas vix tanta premet, cum magna fatiſcet
 Cœlorum moles, & terris miſta coibunt
 Sidera, & immenſi labetur machina mundi.

Janique ter attonitum curſu Sol circuit orbem,
 Sæpe acturus equos retrò, totieſque tenebras
 Rexerat, & tremulâ paliebat Cynthia luce;
 Fortior inſtaurat pugnam, Martemque laceſſit.
 Mene ait hoſtili captivum cernet in orâ
 Rhenus ovans, mortemque timens conterrita Belgis
 Devictis toties offendet terga Britannus?
 Ante ego ſulphurei laniatus pulveris iſtu
 Membra polo ſemiuſta feram, diſcerptus ubique
 Colligar, atque omni jaceam diviſus in orâ.

At Batavi, quanquam auxiliis & claſſe potentes,
 Diffugiunt; numero major, Virtutibus impar
 Hoſtis erant; fractaſque rates, ſparſæque legentes

Relli-

Reliquias classis pavidi sua littora quærunt:

Jam furor & multi rabies vesana Lyæi

Cesserat, & pugna deferbuit ebria Virtus.

Jamque redit cunctis Dux insuperabilis armis

Telluris pelagique potens, exercitus omni

Et major fato, magnis cui sceta periculis

Pacis iniqua quies, armato fervior hoste:

Dira lucis miseras ventis invecata per urbes

Camposque grassata furit; vitalibus auris

Immiscet Libitina neqes, & lurida toto

Excipitur pestis gremio, vitæque fatiscunt

Spiramenta, animæque fluunt in fonte venena:

Improbâ nec lentè spargit contagia, passu

Sed propero ruit, & tota agmina falce cruenta

Demetit; atque omnis jacet uno in funere vulgus.

Sola medela fuga est; at longè finibus arcet

Damnatam morti plebem, manesque silentes

Pallentesque errant miseris pro civibus umbræ.

Ille tamen (quanquam ulla duci nec tela nec enses

Profuerint, quanquam obstantes simul undique ruptis

Obicibus prosternat inaspectabilis hostis)

Stat medias inter strages, & publica pensans

Damna suis, tutosque omnes discrimine in uno

Esse jubens, lapsis affert solatia rebus.

Quinetiam miseram renovata pericula gentem
 Sollicitant ultra, & lassatam clādibus urgent.
 Urbs antiqua viris, sacro si carmine Bardis
 Vera canant, nimium cognatæque æmula Trojæ,
 Quam modo dira lues fatali torruit igne,
 Nunc æstu graviore cadit; per compita latè
 Fax inimica volat, ventoque agitata furenti
 Volvitur, & rapidæ jactat contagia flammæ.
 Mulciber ignito super alta cacumina curru
 Perque arces equitat summas, petit astra superbus
 Vertice, fidereæque ruunt in Tartara tûres.
 Extimuit cœli vicinas regia flammæ,
 Communesque rogos, & magni funera mundi.
 Non ita Sicanix ruptis fornacibus Ætnæ
 In superos nova bella movet, cœloque minatur
 Enceladus, quoties liquefactum sulphure montem
 Evomit, flammæque Jovi & sua tela retorquet.
 Æra ruunt latè campis, liquidique metalli
 Flumina, & exundant flammæ torrentibus arva,
 Et Siculum rutilus ardescit fluctibus æquor.
 Nec memor usque sui tardove incedere passu
 Lemnius, aut rapidos voluit cohibere furores,
 Tutela afflictæ donec certissima gentis
 Præstaret *Monæus* opem, fomenta voraci

Subjiciens flammæ, nitrataque sulphura tectis.

Immiscens, ipsis restinxerat ignibus ignes.

"O miseros nimium cives, quibus ipsa ruina

"Visa salus; juvat & sparsos habuisse penates!

Interea innumeris exhausta Britannia damnis

Agnoscit superos, pestesque, & dira venena:

Bella ignesque inter *Monkæum* appendere fortem

Nil dubitat, fruiturque malis sub vindice tanto.

Hoc tamen, O superi! facinus licuisse Britannis

Conquerimur fatis. Miseris proh sidera semper

Aspera, & infensi nimis inclementia cœli!

Ingens occubuit patriæ Servator & Ultor;

Occidit ipsa salus: nunc ultima vulnera genti

Parca dedit, pœnasque omnes absolvit in unâ.

Felix æternum meruit qui nomen in armis,

Et niveam nullo maculavit crimine pacem.

Felix cui licuit fudisse novissima verba

Principis in gremio: dextrâ sed & Ille labantes

Compressit morienti oculos, animamque recepit;

Prosequiturque pio properantem ad sidera planctu.

Interea Regum moles sacrata sepulchris

Deposcit magnos cineres; felicibus Urnis

Affurgunt Augusta cohors: tumultumque parantes

Certant officiis: *Henricus* conditor arcis,

Arthurii Evandique & certa turba nepotum

Quinetiam Virgo blandè gratatur *Eliza*,

Arbiter & Sanctæ pacis Stuartius heros

Jacobus, nullo reticendus carmine Vatum

Ipse etiam charas, cum longum exegerit ævum,

Carolus exuvias juxta, Dux magne, recumbet.

Jam non longa dies, rapidique injuria cœli,

Non Aquilo, aut cunctis rabies Fanatica Ventis

Sævior, Augusti temerabit jura sepulchri.

Phil. Fell, S. T. B.

Coll. Omn. An. Soc.

Sote-

Soteria Ormondiana.

TAndem querelis pone modum tuis
Juverna, tandem desine luctum,

Revixit *Ormondus*, caduci

Grande decus, columenque regni.

Gaudete sacræ Pieridum domus

Eblana gaude, templaque *Cynthio*

Dilecta, quantum non *Cythæron*,

Non viridis juga tonsa *Pindi*.

Evæ! recentis conscia gaudii

Sonent canoris littora plausibus

Et saxa responsent *Camcenis*

Pulsa meis, iterentque carmen.

Cæca impiorum turba rebellium,

Invisa semper Principibus cohors,

Zelique mentitâ sub umbrâ

Docta pias adhibere fraudes.

Quo bella, quo vos deferet impotens

Tandem cupido? Sistite barbaros

Motus fatigatumque Martem

Immodicis prohibete votis.

Ille, Ille regno est redditus & sibi

Qui pervicaci fræna licentiæ

Turbæque ferratas catenas

Injiciet male contumaci.

Lanugo vultus vix nova cœperat

Vestire pulchros, induitur sagum

Ormondus, & Scotos frementes

Auspiciis pepulit secundis.

Qualis juventâ fervidus impigrâ

Mutavit armis prima crepundia

Pompeius, & pulchro subegit

Pene puer, Numidas triumpho.

Quis fata versæ dicat *Hiberniæ*?

Pulfasque Musas, templaque cœlitum

Disjecta non levi ruina?

Funera quis memorare dignis

Speret querelis? O Heliconidum

Eblana sedes! ô Nemora! ô sacra

Laurus, & optandi recessus!

Fontibus ô celebrata Tempe!

Fortuna quæ vos illachrymabili

Merfit ruina? quid nisi nomina

Tum nuda, desertæque cautes

Pieriis catulos ferarum

Celastis antris ! Sæpe caput gravi
 Mœrens *Ierne* vulnere saucium

Narratur ostentasse *Nato*,

Sæpe preces gemitusque miscens,
 Per ista, (dixit) per generis decus,
 Per spem tuorum, per lachrymas meas

Fletusque ; per si quid paternum

Grande tibi est, miserere gentis,

Affurge & iras concipe vindici

Virtute dignas, quaque tuis patet

Arena bellis, I, negatas

Quære vias, aditusque rumpe.

Quali medullas fulgure percitus

Ormondus arsit ! flamma capacibus

Quæ infusa venis ! cum protervo

Indomitum scelus ire cursu

Passim videret. Me nova buccina

Me poscit ingens militiæ labor,

Me (dixit) in bellum resorbens

Unda fretis rapit æstuosis.

Vester beatum *Carolide* genus,

Vester, cohortes in medias feror,

Si totus obluetetur Orbis,

Vincet amor, studiumque recti.

Hæc

Hæc elocutus Cæsareis caput

Devovit aris, nec violabile

Dixit sacramentum, ter ara,

Ter subita tremuere flammæ.

Exinde quali turbine proruit

In bella, quali fertur anhelitu,

Viresque, vultusque, impetumque

Fulmineo similis Gradivo!

Heu! quantus Illi sub Jove torrido

Sudor! quot illum non timidum mori

Pericla circumstant! quot arces

Perfidiz manifestus ultor

Dejecit acri (plus vice simplice)

Belli procella! *Barbaricas* opes,

Curvasque *Scotorum* secures,

Et trabeas, ducibusque signa

Detracta testor; testor ad arduos

Affixa postes signa triremibus

Erepta, captivosque currus,

Et galeas, clypeosque centum

Perfossa telis. Quid fera prælia,

Quid arma tantum, regnaque prosequor

Collisa bellis? *Ille* ramo

Tempora Palladio revinctus

Jani

Jani ferocis limina claustr, &

Leges Iernæ restituit suas,

Deditque pacem, quam nec arma

Nec litui, strepitulque rumpent ;

Qualis beatis incubuit locis

Cum pulsa nondum cesserat impiis

Astræa terris, & beatas

Rura darent inarata menses ;

Simplexque passim turba feracibus

Spectaret agris, Nectaris uberes

Errare rivos, atque truncis

Lapsa cavis trepidare mella.

Ah ! ne ferenos protinus inquinet

Soles iniqui turbinis impetus,

Canam nec Ormondî senectam

Sors levis in nova bella truat.

Eheu veremur (Dii procul arceant

Omen nefandum) ne labor arduus

Fatumque *Juvernæ* ruentis

Immineat Duce restituto.

Sat *Ille* Martis pertulit horridi

Duros tumultus, & fremitum gravem,

Sat *Ille* diffrinxit minacem,

Pro patriâ gladium ruenti.

Fallorne? gentis dux bone *Hybernica* mil aiora? in

Te poscit ingens regia coelitus;

Fallorne? an illustris triumpho

Signa dedit manifesta, tellus.

Magnum stupentes hinc iter ad polos

Emente, qualis, quantus & aspici

Incedis? & gavisâ calcas

Sidereî spatia ampla cœli:

Unde illa, Mundi pars quota sit, vides

Subjecta tellus, terrigenum metus,

Crebrosque in angusto recursus

Et steriles miseratus artes:

Sic post laborum difficiles vices

Et post subactum totius impetum

Junonis, Alcidi supernæ

Emerito patuere sedes.

T. Brown, ex Æde Christi.

In Artem Volandi.

PRæterii Artificum nuper cum forte tabernas,
 Mœstum ac sollicitum vidi genus omne, petenti
 Quid foret in causâ, respondent se periisse,
 Inventam modò damnosam infelicitèr artem,
 Quà submoti homines terrâ per inane feruntur,
 Suspensi levis pennis, certo ordine junctis,
 Quà ratione quidem ac sum est de Cerdonibus, atque
 Aurigis, si homines ultrò citròque volarent.
 Hic me conductum, fateor, mercede volebant
 Perniciosam artem versu proferendè iniquo;
 Quapropter valido instruxerunt argumento,
 Nempe quod hæc res summo olim sit cauta Senatu,
 Ne quis subditus unquam extra confinia regni
 Exportetur: præterea quod mos hodiernus
 Pro nobis facit, & populus fideret abundè
 Indutum pennis hominem: sed maxima restat
 Causa metus, trepidate viri qui conjugè pulchrâ
 Gaudetis, firmate seras, atque obice multo
 Claudat verna domum, ac triplici ferro obstruat Edes;
 Quid

Quid demùm si fortè camino illapsus adulter
 Uxorem alatus stupret? sic dicitur olim
 Jupiter in cygni formam conversus adisse
 Ledæos thalamos, ubi credo suavè canebat
 Fato jam propiore: mihi herclè æquum esse videtur
 Si gemino frontem cornu insignire maritus
 Gaudeat, ut morchus confutis fulgeat alis,
 Dum fera Cornutus, quid ni ales fiat adulter?
 Sed ne consultò sim visus iniquior esse
 Huic arti, apponam vobis quodeunque libenter
 Præ se ferre boni possit: Quis, si optio detur,
 Non vellet potius tranare leuam æthera pennis,
 Quam quadrigarum mala tædia ferre rotarum?
 Concussus validos, tetrumque uincti axis odorem?
 Adde quod & stomacho muliebri nausea surgit
 Vix tandem Menthæ succo removenda potenti.
 Quin etiam invento celebri me opponere possum
 Ingeniosi hominis, qui captivum aera clausum
 Utre, atque ex omni terræ regione petitum
 Servabat summis præbendum non nisi amicis.
 Haud quisquam inficias ibit præstantius esse,
 Ipso fonte bibit purum sine fraude liquorem.
 Denique si nostram quis riserit improbus artem
 Tanquam momenti parvi villisque, repono

Multum errare hominem, spes nobis maxima, nam si
 Quis posset suadere viro multum locupletari
 Nubes intra atque aerias mundi regiones
 Delegisse locum sibi vicinum æthera juxta,
 Qui villas post se & patrimonia linqueret, ipse
 Contentus possem terrenâ vivere face,
 Impuroque solo: fateor tamen æthere vesci
 Perpulchrum est, porro ex hebeti subtile & acutum
 Ingenium cœli reddit purissimus ær.
 O me felicem! liceat si quando tabellam
 Cernere pulchrè picturatam in fronte figurâ
 Alarum, muris affixam porticibusque
 Tectorum (currus ubi nunc squalentis imago
 Apparet) quæ quo pretio conducere possis
 Et quanti, quocunque iter est, ostenderet alas.
 Tum me continuo ad Lunæ felicia regna
 Proriperem velox rediturus non nisi magno
 Argenti pariter libratus pondere & auri,
 Impositâque novo orbi antiquâ religionè,
 Omnibus occisis, Hispano more, colonis.
 Aut si forte aliquis commovit bella, perampla
 Laturus spolia ex mutata conditione
 Regnorum Lunæ, subito regionibus istis
 Missus adesse potest, doctus componere lites;

Nam-

(Namque alias sese solet inter ponere gentes
 Anglia) qui Belgam iratum, Gallumque ferocem
 Conciliet, Lunamque æternâ pace bearet.
 Sed mihi momenti magni res illa videtur
 Aëris ad campos si quis transferre colonos
 Sedibus è nostris vellet, non aptius ullum
 Commodiusve reor tempus; namque huc legiones
 Turmatim properare ex omni parte videbis
 Militiæ immunes nuper, signisque relictis
 Impransi venient, exuti vestibus, armis,
 Tamque leves, cælum perstringere posse putares
 Absque alis: porro numero jam Scotia plebem
 Præbebit Terræ infensam, *Caroloque* regenti;
 Nullaque gens nostris est aptior incola terris:
 Quippe famem assueti tolerare, & vivere parvo
 Aërio possunt Scoti pinguescere victu.
 Proxima succedit, citharis post terga revinctis
 Turba Poëtarum, quos aërias regiones
 Jurares habitasse prius, tam multa loquuntur
 De cælo stellisque, & sphaerarum concentu.
 Quin & Pegaseum soliti conscendere quovis
 Carmine equum, nōrunt pridem volitare Poëta.
 Haud ita se facile attollent, quævis jugera centum
 Aut mille agri; quippe illos subsidere par est

Ad terram, ferrique deorsum à pondere tanto
Quorum nil opus est, quoniam pars maxima nostri est,
Queis nec telluris punctum, quod euntibus obstat.

At Tu præclaræ inventor celéberimus artis
Gentibus æriis positis quocunque sub axe,
Stellarum hospitio, & cœlo propiore beatis
Jura dabis, nomenque Tuo de nomine dices;
Æternas postquam sedes, pacemque dedisti
Felici Anglorum genti, populoque futuro.

Fr. Harding, A. M.

Coll. Div. Joh. Bapt. Soc.

G

Epule

Epula Pseudo-Protestantium interdicta.

Nuper *Londinum* invifens, vicosque pererrans
Sedulus, & nugis multum & novitate locorum
Detentus, nil in totâ jucundius urbe
Quam quorundam hominum vultus, atque ora notare,
Quos fapere, & multum ingenio pollere, fagaci
Inceffu fcires; habituque atque indice vultu.
Miratus, rogo qui forte occurrebat amicum,
Quinam illi fuerint homines, vel cur fibi tanti
Effe videbantur? fubridens ille, quis ergo
Angulus extremæ latitantem te capit urbis,
Ignarumque hominem? nescis hos effe Polonos?
Contra ego, quid nobis demum cum gente Polonâ?
An pofcunt Regem, an populi commercia noſtri?
Illum ergo Regem quem poſci ignare putabas,
Jam nunc, inquit habent: & jam convivia læta,
Ferculaque apponi, ac populum, Regemque videbis.
Dum loquimur, coram ecce venit conviva togatus
Feſtinans; inquit, fcires hunc eſſe Polonum,
Quodd toga confutis intexta eſt pellibus; ut fit,
Arctos inter gentes. Bone Jupiter! ipſe

Re-

Replico, tam sanctos homines, quis crederet unquam,
 Qui vultu ostentant jejunia Religionemque,
 Ut nostrum reliqui, lauto indulgere palato?
 Certè ego villosum pecus hoc discumbere mensis
 Non aliter reputo, quam aut urfos fronte severà,
 Aut Curios vulpes, qui Bacchanalia vivunt.
 Atqui de subito redeunt cerno, nec alvo
 Distentà tamen, aut vultu, sua gaudia produunt.
 Nescio quid misero tristes sermone susurrant:
 Unde fidem meritam veterum proverbia querant;
Multa cadunt inter calicem, supremaque Labra.
 Hic me rem totam callens intercipit ille,
 Omnes hi, frustra quos Regis gratia fovit,
 Publicolæ, Carolum vexant, odere Jacobum:
 Jamque epulæ, tanto quas instruxere paratu,
 Fœdus amicitiz, & sociati fœdus amoris
 Nil aliud fuerint, (Rebus persona trahatur)
 Quam dira, irrifis, Regi, Fratrique simulas.
 Hinc interdictis, confestim impransâ revertit
 Turba stœquens epulis: nimirum ut discere possint,
 Ventriculo arrecti ad sana argumenta Magistri,
 Quæ docuit quondam sapientis dogma Meneni,
 Membra recusabant (non longa est fabula) ventri,
 Quæ solitus vesci, justum numerare tributum;

Interea cſurie eneſca, & propè fracta labore,

Ad veterem rediere fidem, jam protenus ultro.

Hic ego, qui ingenium mirabar Principis, uſque

Jure, interdixit certe convivia Caſar.

Nam cum terribiles ſœcunde hæc ſæcula paſſim

Conſpiratores educant, atque farinam

Novimus eſſe ream, potuit nil tutius eſſe,

Aut fieri, ſidos quo devinciret amicos.

Ne forte horrendum Piſtorum in ventre lateret,

Atque infernum aliquod ; ceu conjuratio quondam

Ut fama eſt, latuit, Trojani in ventre caballi.

Quis tamen elatos poterit reſtringere riſus ?

(Quamvis latrantis ſtomachi multum miſereſcit)

Cum miſer ad ſponſam vacuus conviva redibit

Fercula prælibantem, & ut omnia lætus ab ovo

Uſque ad mala citaret, dum ille emunctus & ære

Et dapibus, lacerata cibi fragmenta reſpoſcit,

Deglutitque rapax heſternæ cruſtula cœnæ.

Quid faceres, inquit, petulanti ſplene beatus,

Si vel ab undecimo properantes undique ſaxo,

Verſum urbem Armigeros vidiffes ? certe ego vidi

Indutos aurum, & feſtivâ veſte micantes :

Nimirum, ut quidam inſulſis cum fratribus olim,

(Quos ætas luſu ſapientes iſta vocabat)

Cum peterent longè, ſitientes, ubera Tauri

Irrisi multum, sicque ex urbe redirent.
 Interea toti qui vendunt nuncia Regno
 Mercurii, atque fide transmittunt cuncta Polonâ,
 Quid facient, postquam vetuit convivia Princeps?
 Hebdomade aut totâ miseris dormire necesse est,
 Aut tolerare famem, nisi forsan prandia lautè
 Descripta, in chartâ, queis præla parâta laborant,
 Clamosos poterunt ventris depellere questus.
 Prò sævo cives nati sub sydere! quos nec
 Dum demittit vivax invisi ira Papismi.
 Vastavere domos quondam turba impia Romæ,
 Visaque in unam tota est urbs abiisse culinam;
 At nunc quæsitos (ita fama est) denegat ignes
 Ista cohors, nostræ nimis ingeniosa ruinæ.
 O si nostra bonos poterit sententia cives
 Permovere, ut quondam ingenti mole columnam
 Struxerunt, orbi quæ toti ostenderet ignes;
 Sic nova jam turres luceret Pyramis inter,
 Quæ exprimeret lancem everfam, urbemq; esurientem.
 Hic ego, nunc aliis detentum rebus amicum,
 Oxoniæ tenui liceat mihi vivere quadrâ;
 Et Regi potius, Fratrique haurire salutem,
 Quam cætus inter *Genio* indulgere Polonos,
 Queis tam larga crumena, ut emant tanti, Esuriisse.

Ric. Dytton, Armig. è Coll. D. Joh. B. Com. Gen.

Conventicula dissipata.

ECquis nunc *Caroli* ramo felicitis Olivæ
 Impediat caput, aut frondentis vimine lauri?
 Ecquis (Id) meritos victori inflauret honores,
 Victori *Carolo*, quem non rationis egentem,
 Lernæus turbâ caput circumstetit Anguis.
 Sæpe quidem nostrum Lemani exorta palude
 Bellua funestis vexavit cladibus orbem;
 Sæpe per Angliacos sparfit contagia campos,
 Squammasque cristasque minax, & fibila colla.
 Tandem uno *Carolus* magni par Herculis ictu
 Fœcundum scelus, & centeni verticis Iras
 Infregit, penitusque animosum contudit Hydram;
 Nam postquam infandas vetuit coalescere turmas,
 Protinus è medio tantis exterrita damnis
 Seditio, fœdum visu & mirabile monstrum
 Cessit, & in tennes paulatim evanuit auras.
 Eia age nunc intra Privati limina templi
 Quæ scelera, & quantæ steterant sine vindice fraudes,
 Musa memor referas, primaque ab origine pandas,

Au-

Augustæ in medio (quid non Augusta malorum
 Concipit, aut quas non alit intra viscera pestes?
 Stat sacra Ædiculæ moles, Ecclesia mater,
 (Parce mihi sacram dicenti) ubi semisacerdos
 Nescio quis curtatus iniquo forfice crines,
 Et nigrâ cinctus togulâ, solennibus horis
 Magnâ voce boat, turbæque ad scamna sedenti
 Non intellecti pandit mysteria verbi.
 Huc omnes, quotquot mirus sub pectore fervor
 Exagitat, coeunt diverso ex ordine cives,
 Usque à Patricio, qui largo abdomine tardus
 Sidonias merces, & tinctos murice pannos
 Ædibus in magnis venum proponit, ad illum
 Qui clausus conductæ angusto in limite cellæ,
 Taurino corio soleis succurrit iniquis,
 Et tritas solido fulcit tibicine pelles.
 Huc & quæ lapsos dextrâ jam computat annos,
 Plena Deo mulier, gressum molitur anilem;
 Illi clausa quidem jam dudum obsurduit auris,
 Usque tamen venit auditum, captatque reclinans
 Nequicquam patulo divina oracula rictu,
 Nec matrona deest oculos dejecta decoros,
 Nec quæ luminibus prima ad subsellia stantem
 Detinet obliquis lasciva sororecula fratrem.

Interea rostrum divinae nuncius irae

Scandit ovans, positisque in laevum dactylothecis,
Ter glaucos huc atque illuc circumrotat orbes;
Ter tussitque sereatque, & ter levat æthera versus
Sudantes digitos: summisso murmure tandem
Incipit, atque humiles imitatus voce susurros,
Tanquam aliquid Divi adnotam garrirret in aurem.
Mox querulo gemitu, & singultibus Ilia pulsans
Triste ululat, celeri nunc cursu verba fatigat,
Nunc iterum tardos trahit in longum sermones.
Scilicet usque adeò variis se accentibus effert,
Totque simul reddit vocum discrimina, ut omnem
Dixisses uno clamare è gutture cœtum.
Jamque inflans buccas & pollice stans erecto
Plenius ora rotat, jactisque ad sydera palmis
Subsilit, & valido pulvinum concutit ictu:
Nec mora, nec requies; Meretricem protinus alto
Culmine Romanam turbat, penitusque nefandam
Ex imâ vellit radice superstitionem.
Cancellos, sanctosque choros, altaria, tædas,
Diripit, atque ipsam pariter cum sindone mitram,
(Panniculos Antichristi de veste petitos.)
Interea sudatque fremitque & pulpita quassat,
Tanquam ageret, quod suadet agendum: nec minus
ipsum

In *Carolus* distringit amara spicula linguae;
 Illum etiam Papæ addictum, sedisque Latinæ
 Cultorem inclamat, pravisque in devia ferri
 Confiliis, prorsus divini luminis orbem.
 Sic Regem, & Procures obliquo crimine mordens
 Auritos palpat circum præcordia fratres.

Quis tamen ille fores pede concutit importuno?
 Licetor adest, multusque simul post terga satellites.
 Quid nunc Auriculas, bone vir demittis inertes?
 Posticum ne quære, gregem ne desere pastor:
 Quo fugis, Herodum fortissime! ---- non vacat inquit
 In cunctos libras bis denas solvere menses.
 Dixit, & elapsus fallaci protinus antro,
 Mortales visus medio in sermone reliquit.
 Diffugiunt fratres, &, pallida turba, sorores.
 Huc illuc sparsos (proh formidabile nomen!)
 Constabellus agit: nunc hos, nunc occupat illos
 A dextrâ levæque, & chartis nomina mandat.
 Pars aurum numerat, meritas pars altera pœnas
 Perfolvunt, clausi tenebris, & carcere cæco.

His concussa malis, gratos Fanatica coetus
 Deseruit rabies; atque indignata recessit;
 Plebeiusque animi paulatim elanguit ardor.
 Seditio, modo quæ specie pietatis & umbrâ

Pri-

Privatis viguit templis, in bella furentes

Haud ultrâ impellet populos; nec jam amplius illos

Defendet numerus, junctæque umbone phalanges.

Jac. Newton, Armig. è Coll. Trin.

Oxon. Socio-Commens.

*Excellenti in re Medicâ Admirabili Viro D. Tho.
Sydenham, M.D. In Schedulam Monitoriam
de Novæ Febris ingressu.*

O Qui capacem nobilis artifex
Eludis Orcum; quò tamen ibimus

Cuncti, quot humanæ Parentes

Et decimæ tulit ordo Lunæ;

Præfens fugacem sistere Spiritum,

Præfens maligno tollere de toro

Mortale Corpus, & propinquum

Exequiis remove Morbum:

Quem Nos honorem, quas statuas Tibi

Ponemus, O cui non alium parem

In arte Phœbus, se remoto,

Aut oriens videt aut recumbens?

Quo Febris audax cunque movet pedem,

Te Mater omnis, Te lachrymabilis

Ac.

Accurrit Uxor, nè caducum

Orba virum pueróſque ploret :

Seu Confluentes fortè timet notas

Decora Virgo ; Tu faciem eripis

Periclitantem protegíſque

Perniciem juvenum futuram.

Atqui odit artes & Tua pocula

Hæres profuſus, Quém ſimul extulit

Ad ſpem implicatus vel Febrili

Ignè Pater, vel Hydropis Unda ;

Mirè paratam, Te Medico, Senex

Protelat Urnam, non fine gloriâ

Phœbi tuâque, qui fugiſti

Pollicitum ſibi magna morbum.

Sic Te ſcientem non faciunt Libri

Et Dogma pulchrum ; ſed Sapiëntia

Enata rebus, menſque facti

Experiens, animuſque felix.

Non Mille Plantæ & multa domi Vitra,

Ignesque Centum aut Hypotheſis placens

Proſunt Medenti vel Coërcent

Sæva Luis mala, ſæva Febris :

Ni pectus adſit conſilii potens ;

Ni plena rugis Experiëntia

Uſuſque

Ubiſque naturam ſecutus.

Quid faceret moneant in aurem.

Hæc Praxis olim grande decus Sacræ

Adduxit Arti ; Sic Veterum ſtetit

Secura fama ; ſic præiit

Hippocrates, merſitque Cœlum.

At non eandem forte pari viam

Preſſit *Galenus* ; Non *Arabes* Virum

Æquè ſequuti ; non *Falernâ*

Uſque madens *Paracellus* uvâ.

Primus reliſtæ Tu genium afferis

Fidemque normæ : En Diva Tibi Salus

Applaudit & ridens Juventus,

Vitaque non metuens Sepulchri,

Ex quo vagantem ſcripta manu Tuâ

Correxit Orbem Pagina nobilis :

Longum Illa Morboſis, Tibique

Perpetuum patefecit ævum.

Jam ſiqua reſtant, Eja frequentibus

Concede votis ; Nos Juvenilium

Vulguſ Medentium, Nos avarâ

Qualibet excipiemus aure.

Fortè & futuro tempore quiſpiam

Pœta, Muſis charior, ætheri

Te fidus addet, Te salubre

Sidus, & in Crisibus benignum.

Me destinantem talia Chymicæ

Curæ reposcunt: Me Medicus labor

Et Spes locatz non vacare

Pieriis patiuntur undis.

Ed. Harnes, A. M.

ex Aede Christi, Oxon.

Dioptrices

DIOPTRICES LAUS:

Ubi de { *Telescopio.*
Microscopio.
Conspicillis.
Vitro Ustorio.

Naturæ effœtas vires, mundi que senectam,
 Et longo labefacta situ jam sæcula, frustra
 Quid, Superi, querimus? reparans ecce omnia damna,
 Sanctior ars, nobis oculos, melioraque præbet
 Lumina; &, antiquâ vafri sine fraude Promethæi,
 Arripit infontes cœli de fornice flammæ.
 Inde pias accende faces, nec pectore solo
 Accipe, Musa, deum; tibi namque accedere juxta
 Jam licet, æternosque oculis audacibus ignes,
 Et Phœbum perferre tuum; cupit ipse videri
 Jam propius; lætusque novi cultoris honore,
 Hactenus ignoti pandit mysteria Cœli.

Jamque mihi Parnassum ultra, Bisidumque cacumen
 Efferrî videor, subitûsque relinquere terras.
 Scilicet hos, *Galilæe*, tibi debemus honores;
 Æthereas aperire domos, acieque sagaci

Astro-

Astrorum servare vices, sedesque Deorum, &
Naturæ scrutari oculato arcana Cylindro.
En totus miratur Atlas, quis nuncius illi
Siderus secreta Poli rimetur, & ausit
Post Pallenæos cælum affectare triumphos
Rursus, & arte novâ terras inferre Tonanti
Nec minus interea cœlestes Jupiter arces
Securus teneat, dum se ipse *Satellite* crebro
Undique Stipatum circumspicit, & simul omnes
Nobiliore deos videt exultare coronâ.
Major quippe sibi, speculo monstrante, videtur
Addita majestas; solio sublimior alto
Ipse stupet fulmen dextrâ, sceptrumque sinistrâ
Augeri, tumidâ consurgit Gorgone Pallas
Sævius & major nova sidera terret Orion.
Læta Venus patris Oceani jam despicit æquor;
Seque juvat totam specula meliore videri;
Et formam maculis, nævisque agnoscit in ipsis.
Illustrat sic terra Polum, dum tollit ad astra
Mortales, miscetque deis, specularis Arundo.

Ut verò *Æthereâ*, sat se jactavit in Aulâ
Ars mirata Deos, parili mortalia vitro
Mox submissâ videt, Mundique arcana minoris:
Tum quæ Parrhasii tabulas, doctasque Myronis

Effugere manus, nullo depicta labore
 Ante oculos subjecta jacent, mirisque figuris
 Ingenti exiguas mentitur imagine formas.
 Interea Natura suos auferere foetus
 Post partum secunda suum miratur, & ipso
 Gaudet Prodigio, lætæque errore triumphat.
 Dumque suis adytis, & cæca nocte reclusos
 Thesauros defixa stupet, nihil illa Colossos
 Suspicit, in parvâ stat summa superbia prole.
 E tenebris sic turba minor caput exerit, & se
 Ostentat terris parvi plebecula Mundi.
 Cernis ut averfis Parthorum more sagittis
 Iratæ minitentur Apes, quæ saviat Oestrum
 Cuspide, vel Muscam tutetur quanta Proboles.
 Hoc speculo si fortè suam Formica figuram,
 Magnaque robustis crescentia membra lacertis
 Aspiciat, jam majus onus committere tergo
 Audeat, & priscos iterum renovare labores
 Myrmidonum, veterisque redit jam gloria gentis.
 Hinc Pygmæa cohors aucto cum corpore sumat
 Ingentes animos, & dignos Marte furorès:
 Jam truculenta novis incedat grandior armis,
 Bistoniasque ad Bella grues, gentemque rebellem
 Vindicta stimulante vocet; fremit æthere toto

Hoflis & attonitum dat Strymonis unda fragorem.

Nec tamen hæc credas artis ludibria, Vitro

Ipsi etiam gaudentque fenes, dùm, nocte fugatâ,

Luminibus, geminos duplicato fidere Soles

Excipiunt, reducis solatia læta Juventæ.

Stat speculo longævus honor, quo sacra vigorem

Canities, ignesque novos miratur, ovatque

Ipsa suas hyemes, seniique perire tenebras,

Emeritosque oculos fœcundâ luce nitentes

Læta renascentis simulachra referre decoris.

Ætatis vix sentit onus, viresque senili

Frigore consumptas; oculis pars maxima vitæ

Solamenque sedet, quos cùm quasi morte labantes

Ars firmat speculo, duplicis confinia vitæ

Miscet, & Æsonios præstat fœlicius annos.

Namque ubi torpescit lumen, senioque gravati

Deficiunt oculi, segnis petit ipse latebras

Spiritus, & mœstâ sese Caligine condit.

Mox, Vitro faciente diem, novus emicat ardor,

Visque animi rediviva suam festinat ad arcem,

Edomitâque ætate nitet; velut orbe recenti

Ostentat renovata suos cùm Cynthia vultus.

Ast ubi mutatis imitari Protea formis

Ars amat, Æthereos effingit callida soles,

H

Dum

Dum foveat in vitreâ conceptas Lampade flammæ.

Has Siculus mirâ arte senex jaculatus ab arce

Sicaniâ, totam miserando funere Classẽ

Consumpsit, *Marcelle*, tuam; furtiva remotas

Carpfit flamma rates, incensoque aëre toto

Fulgura sparserunt Crystalla inimica profundo.

Proximus *Ætnæ* stupuit Vulcanus ab arce

Cæcas ire faces, rutilusque incanduit *Æther*,

Erubuitque suos, *Phœbus* non conscius ighes:

Ut vero Vitreâ vidit sua tela pharetrâ

Vibrari, speculoque jubar jam missile factum:

Miror, ait, Superi, quæ tanta potentia terris

Exuperat nostras quantumvis *Æmula*, flammæ!

Ecce novi soles, inclusaque lumina Vitro,

Accendunt Sículas nostris ardoribus oras!

Concipiunt Crystalla faces, gremioque nivali

Vel flammæ didicere pati, nec victa liquefcunt

Nativo stipata gelu, proprioque rigore;

Stat contra glaciẽ nostri secunda Caloris,

Augentque allestas innoxia frigora flammæ:

Ipse Vitro videor, quam nostro hoc *Æthere Major*.

Nic. Hobart, Armiger,

è Coll. Trin. Oxon.

CARMEN

CARMEN PINDARICUM

IN

Theatrum Sheldonianum.

Quousque linguas oculis litamus
Victimas tacentes?

Quousque defixi stupemus

Saxei saxa, plumbeique plumbum,

Tanquam nos vacuis parata conchis

Simulacra cælo dedolasset Artifex?

Vocales ecce lapides & trabes sonoras

Ingratam humanis taciturnitatem

Cognatis exprobrant, *Dryas* quos *obstetræ*

Eduxit rupto frustra de robore, frustra

Deucalionæo molliabant numina jactu.

Eia quæ doctis Musica pulvisbus

Tot malleorum suave concinentium

Agrestes *cicurat* sonos!

Cedant *Orphei* tandem miracula plectri,

Atque *Amphionis* fides;

H 2

Ille

Ille feras olim sylvasque sequaces

Excivit & montes *vagos* :

Hic *Architecto* mœnia carmine

Stupenda *Thebis* addidit :

At ecce jam blando fragore

Ipsos murorum symphonia

Vates attonitos trahit :

At ecce *rueribus* prosæ jacentem

Me me Poetam *extruit*,

Cui tantos liceat sonos

Confusa saltem pro more imitarius Echus.

II.

At nullum eloquium nulla sonantium

Decora verborum *strues*,

Vastarum trabium non enarrabile textum

Æquabit, solidamvè exprimet *harmoniam*.

En ut sublimi pensilis aere

Tenditur *campus* juga ponderosi

Sustinens plumbi, gravidumque foeto

Culmine montem !

O quam justa fides nectit *amantes*

Arbores, quondam solitas *procari*

Blando murmure, *nutibusque* blandis :

Connubio junctas stabili vis nulla revellet,

Di-

Divortiumque sera non facient sæcula.

En *audax* quanto machina nifu

Muros deserit hinc & hinc relictos,

Metumque subjectis *jocosum*

Salvis incutit usque & usque *tutis* !

Non illa planispherii *minacis*

Secura lapsum magis expavescit,

Firma quàm cœli camera arcuati

Æterni fornicis ruinam.

Tam stabilem jubet esse vastitatem

Ingenium *potentis* Architecti,

Quo nil *solidiusve latiusve*,

Quod molem ætheriam vi sustinet Atlantea,

Carcere quod veterum teneri

Orbicularum nesciens

Augusti extendit latè pomœria cœli.

III.

Divina *Wrennus* heu diu mathemata

Vel *docto* nimium *pulvere* fordida

Evexit assurgens in altum,

Interque stellas *luce* donavit nova

Stellis vel ipsis *invidenda*.

Illic Sydereo spectator in *Amphitheatro*

Vidit *ferarum* splendida prœlia,

Iratisque coruscantes

Faucibus atque oculis rogos.

Illic serenarum *pistis* noctium *scenis*

Vidit Planetas *præscios* cœli *mimos*

Humana *ludentes* fata,

Nunc ore risus *comico* futuros

Festivosque *fales*, atque hilares *jocos*,

Æthereis celebrare *choreis*,

Nunc *face* *lugubri* radiisque *pullis*

Et scelera & cædes nepotum

Fingere materiem cothurnis.

Tandem rependit *gratus* hospes ætheris

Spectaculorum syderibus vices.

Mirantur astra posse mortales manus

Ditare terras *æmulâ* cœli domo.

Quin & *rivalem* lustrat amabilem,

Suamque cœlum deperiens *imaginem*,

Ut penitus *speculo* fruatur

Jam *plures oculos* & *lumina plura* requirit.

IV.

Quamvis hianti subtrahat popello

Modesta frontem fabrica, sicut decet

Sacro parente procreatam *virginem*

Non *turbâ* genitam *promiscuâ*;

Pro-

Profanis subducatur licet

Oculis plebis malè feriata

Intemerandum vultus eximii decus ;

Quale nec *Etruscâ* miratus victor in urbe

Negavit olim *Carolus*

Cuivis mortali fore fas *profectâ*

Luce videre ;

Non illa cœli tamen intuentis

Criticum lumen fugit ; ultro Solem

Lyncæum vocat, astraque *curiosa*

Centum receptat fenestris.

Ingentis populi videt capaces

Pegmatum moles attonitus, Sol,

Mundi *Supervisor supremus*,

Intérque varios undique miratur foros

Tam bellam ordinis *benignitatem*,

Dum nulla lucem pars queratur amissam,

Tristemque *pulla* lugeat Eclipsin.

Hic Sole melius quilibet vel ipso

Et cunctos vidisse potest, cunctisque videri.

V.

Celandum nihil est, nihil tegendum ;

Nullus hic error latebras requirit :

Perfecta surgit undiquaque moles,

H 4

Et

Et merito duplicis gerit ornamenta coronæ:

Quanta debetur quotuplexque *Wrenno*

Laurea victori, servatori civica,

Capitique decentior *Architecto*

Turrita Cybeles corona?

Devictam nimium diu

Oppressamque suis miserabilem ruinis

Tectonicen benignus

Artium civem reddidit urbi

Olim quæ rudibus dedit *vagisque*

Artibus urbem.

Longa nequicquam rabies *Gothorum*,

Quæ citò *Romanum* perdidit imperium,

Bello terebat usque *pervicaci*

Artem *vastoribus inimicam*.

Auxiliatrices frustra accessere catervæ,

Orbisque conspiravit dedecus in suum;

(Nam *subruenda* pronus Architecturæ

Ubique totus orbis erat *Gothus*)

Aggressus hydram *Wrennus* immensam ruit,

Quanquam tenacis consuetudinis

Loricâ squammatam adamantinâ.

Amula nec partem nodosa Triumphi,

Herculeæ ritu, clava sibi vendicat,

Hic

Hic radio totam debili & pusillo

Barbariem sternens, simul omnia monstra subegit
Quotquot fecundo tulit ignorantia partu.

VI.

En multus altis hinc & inde muris

En *triumphalis* ut resurgat arcus,

Intusque & extra nobiles columnæ,

Artis frequenter olim abortientis

(Ut mos *patriciis* malus *puellis*)

Proles *adultæ* matris *absoluta*!

Hæ tandem ingenio columnæ

Hæ tandem *docto* labori

Quamvis *Herculeo* statuunt *nil ultra*.

Prorepsit *instar arborum suarum*

Erecta terram deferens specusque,

Radices quibus egerat tenellas,

Mundi recentis *humilis Architectura*,

Quam suis *Aborigines* in antris

Facturam seris sevēre nepotibus *umbras*,

Et *pulchras* magis & magis *salubres*;

Paulatim *truncum* crevit in arduum,

Sed falce majorum sevērâ

Depressam bene *luxuriam* retro

Castigata coërcuit.

Hinc

Hinc crassa *densato robore prævalens*

Simul & *virili specie decorata*

Dorici nodum capitis deorum

Templis supposuit, potens ferendis

Cum cælo late immenso Diis universis.

VII.

Mox cultiores inter *Ianum mores*

Confita campis uberis *Asie,*

Ingenio sese *comem* populique folique

Accommodavit *obsequens :*

Scapo procera delicatiori

Surrexit altum *fœmineis caput*

Gaudens ornare *Volutis.*

At non *mollicula* similis *muliercule*

Tenella formam coluit *imbecillam,*

Sed qualem decuit supponere vastis

Ephesû Tholis miraculi ;

Sed qualem decuit *viragini*

Operam *Dianæ* dare, ✓

Quæ *compta* gaudet ducere nunc *choros,*

Mox & ferocem, *robore sacro fidens,*

Ferro cominus aggredi leonem.

Nondum supremum contigit formæ decus

Hospitem donec bene grata pulcram

Corin-

Corinthus effecisset pulchriorem.

Enata busto virginis *Corinthie*

(Quam mors *beatam* iussit esse matrem)

Perfectum æternâ redimivit *froude* caput,

Quam nequeunt hyemes mille, nec ipsum

Mummie Laurûs *inplacidum* ver

Decutere innumerâ sævius hyeme;

Superstes usque durat, & superstitem

Gaudet servare *Corinthum*.

O digna *floreo* columna *ferto*

Quod tibi posteritas *composuit* bene!

Sic olim truncos formâ senioque verendos

Donarent veteres *alienæ* vere juventæ.

VIII.

Quo me Musa rapis? quid juvat avias

Artis obscuræ penetrare *sylvas*?

Quid implicatos inter arborum nexus

Et *Labyrinthæos* scopulorum anfractus,

Laboriosas vix movere pennas?

En quantus vacuo latè patet æquore campus,

Invitatque vagas spatiosus alas!

Non tantum *Alphæo* riguum benigno

Pisæ florentis nobile pratum

Fecisse quondam *nobilius* tuo

Digna-

Dignabere volatu;

Cum juvenes oleâ frustra victrice superbos

(Ni tu connexam laureæ vatis tui

Frondem perenni vere donasses brevem)

Pindarico æternum jussisti vincere cantu.

En major patet undiquaque campus

Fertilis laudum, licet usque messëm

Carpas immensam, crescet in obviam

Premetque falcem, nesciâ domari

Superba gaudens copiâ.

Hinc fume paucos fume libens tibi

Quos spargas humilis ministra flores

Ante pedes magni *Sheldoni.*

Nam tu (quantumvis diligas audaciam)

Usque adeo nunquam credo eris improba,

Ut velis *capiti* verendo

Ambitiosa tuas stolidè circumdare nugas.

IX.

Nescit laureolas gestare ineptas

Ecclesiæ militantis *dux triumphalis,*

Cui sacras ambit sacra comas mitra,

Mitra splendorem quæ *capiti* suum

Debet acceptum, nec radiis nitet

Aureis tantum, nec istis

Luce

Luce quos dives pretiofiore

Gemma reflectit :

Lumen recondat fol licet benignum,

Nubefque glomerentur minaces,

Splendet *nativo* lumine fulgidus

Sheldonus, & æternum splendebit

Ecclesiæ vel *cadentis dux triumphalis*.

Furente bello mutuisque mundum

Conquassante odiis revulsum iniquo,

Immotus ille perstitit *futura*

Fundare *pacis* artibus Theatrum.

Mox licet ipsa bonis pax *seva* minetur,

Dum turpes animat fovetque *sectas*,

(Ut solet calor excitare vernus

Agmina *reptilium venenosorum*)

Quanquam *theatris* improba vel ipsis

Fanaticorum concio *mimos* agat,

Solitasque meditetur *tragædias*;

Pergit *securus*, dubiosque cives

Vetat timere publicas *ruinas* :

Sic ingruente pluvia, per imbres

Erigit adversos subridens lumine blando

Sol arcuato penfile fornice, &

Luce depictum varia *Theatrum* ;

Sic

Sic ille sacri pignore fœderis

Diluvii refectum spondet non affore fatum.

X.

Quotcunque jactet dives iste *inanius*

Arcus opes liquidas colorum,

Sheldoni ut primum specto laquearia *cali*,

Inops videtur, tunicamque amictus

More *mendici* variis pudendam

Interpolatis undiquaque pannis.

Quis Divum *Stretere*, tuæ quis lumina dextra

Indidit atque oculos? oculis quis munera visus

Ætherei? frustra murum tibi corpus opacum

Objicit & tenebris thesaurum obscurat *avaris*,

Tu referas animæ gazas, tu pandis *acuto*

Abdita peniculo *in fossa* *penetralia* mentis.

Fœcundi soboles orientis artes

Occiduis cum sole plagis venere ferentes

Influxum lucemque parem;

Sed patriæ memores (arcano sceptrâ recessu

Cui placuit *secreta* coli, *regesque latentes*);

Se quoque subducunt, majestatemque reconducunt

Velatam proprio lumine mysticam.

At nunc *revelata* prodeunt, tandem *suos*

Ostendunt *pictæque* colores;

Tan-

Tandem benigne respiciant procos

Et pleno intuitu beant ;

Quos nymphæ veluti fugaces

Dumorum in salebris toties latuere proterva.

Sed tibi præcipuè tibi blandum renident

Artes, *Stretere*, faventes :

Una indignatur suffusa rubore Pœsis,

Quod nequeat calamo hoc rudi

Referre dignas penicillo vices,

Pictoremque suum *merita* exornare *tabellâ*.

XI

At ecce nasum perspicillo *putrem*

Armatus antiquarius senili

Vicina postquam millies & amplius

Cuncta lustravit monumenta *tardus*,

Laudavitque vice millies millena

Vultus dimidios, fractaque brachia,

Pedesque manco corpore *devios*,

Cognatasque suis ubique rugis

Rupti frequentes marmoris cicatrices,

Tandem vix oculo volante *raptim*

Percurrens vastæ *focons* miracula *molis*,

Romanos celebrat, merosque *Scauros*,

Pompeiosque crepat, *Cæsaresque* divos

De-

Debita montosis penetrantes altra theatris.

Quin tu requiris qui per arva nummos

Urbis relliquias *pecuniosæ*,

Mundum cui libuit subactum *aranti*

Lascivâ male prodigalitate

Semente fulcos *aureâ* replere;

Fac digna tandem *messis* ut resurgat,

Qualem *Romanus* culta per oppida

Retusus ensis *languit* metendo:

Fac redeant ut opes *Neronianæ*,

Theatra cernes digna *mimo* *Cæsare*:

Theatra cernes ipso *Jove* digna tragædo.

XII.

Aurifero quicquid *Pactolus* fonte reclusit,

Volvebat flavo quicquid in amne *Tagus*,

Quotquot *Erythrao* desumpsit ab æquore gemmas

Urinator *Arabs* vel *Indus*,

Æstu secundo prona *Romano* tulit

Fortuna fisco *locuplete* inundans

Urbem *diluvio* suam.

Lympha per vicos pretiosa plenos

Reciprocante devoluta *fluctu*

Huc illuc variè rotata gyros

Ludebat *Euripi* vagos,

Ultraque semper progredi recusant.
Fide permansit glomerata notum.

Gargis Roma. I

Frustra liquidas turba catervas

Prodiga disruptis precipitavit opes.

Innumeras. Frustra quisque reconditis

Corrupta umbre gemmas puellas

Pauperie fovit preissa, qui miser unicam

Contempto Danem redemit auram

Frustra bidebat unioannu pocula,

Quorum guttula quolibet vel ipsa

Invidenda Tigo disimulaverat

Frustra perdendas Oceano truci

Opposuit Romanus opes; recessit

Oceanus, ubi nova novae dedit aequore terras.

Post tot praelia Roma captum

Tandem non potuit domare censum

Arte fatigata luxque exhausta

Languida succubuit, victam se fassa, libido.

XIII. I. Iam non

Natura mater filijs Britannis

(Ut solent primogenitis parentes)

Largita fertile benigna fundos

Laetis quoniam praelis beavit

Natu

Natus minoris quoque opinionem
 Ditare nequit hereditate,
 Labore multo sedulos coegit
 Pecuniarum famulas reliquarum;
 Undique redolis auditare nummis
 Hinc rivum geminam quem fundit America diamma
 Oceanum victor qui premit aureas
 Arentes Genua montes Basqueque plaudes
 Totum bibaces penitus exhaustunt usque
 Ad nos si perveniat forte aliquantulum illud
 Turpis avaritiæ chapula Belgica; non
 Laurus hoc noster cupide resorbet, ni
 Resorbet atque iterum vomit
 Quantillum istius tandem aliquantulum
 Purgatur usus sepulchrum in sacra?
 Ecclesie tamen hoc quantillum
 Heu quantum invidiam movet
 Hoc excitavit nupteros siccatis
 Veste queis matrem spoliasse pulchra
 Explere nequit impiam furorem;
 Quin proles atavis digna ferocibus
 Antiqua Britanni barbarie truces
 Corpus parentis rursus pueri villis
 Concisum horrendis foderant undique ministris.

Hanc rex miseratus (sanguinem de decubat

Martyris coronati superstitem

Qui pius exhaustam numeroſo vulnere cernem

Cruore donavit suo

Hanc rex sororem, filiam, parentem,

Ut poſſet ſalvâ tandem, *ſpectare, videre,*

Commisit fidei tuæ.

Tu lene plagis baſſamum eruentis

Instillas placidâ benignus arte

Tu nudam *modeste* decoro

Gingis amictu.

Dilectos matri natos matremque diligentes

Foves alumnos *Ovenis* tuæ,

Qui poſſint ſanctis olim ſuccedere curis.

His ne voluptas *innocens* ſeueris

Enduſque deſuerit *bonestas,*

Theatra condia, effuſosque

Pergis ſuppoditare ſumptus

Laffantur numeri, citharæque *ſatigatæ*

Deficiunt toti non auſa accedere ſummæ:

Excreſcit niſque vaſta, limiteinque

Dedignata pati ſe comprobât *inſinitæ*

Natam *legitimam* magniſcentiæ.

Nos molem interea turba *Scholastica*

Lætè cornuscantem stupentes,

Clamamus *Logicæ* fidem

Montemque (spectemus licèt)

Vix abjungimus *antrum chimeris*.

XV.

Augere impensæ quemvis *miracula* tante

Quis potuisse putet?

Augere docti potuit imperii

Doctissimus vicarius,

Sheldono *Fellus* meritò secundus & soli

Hic dum *benignâ* comis *æquitate*

Salariorum munus administrat,

Additque *vultus* pensionibus *bonos*,

Mox *efficaci* languidos *præsentia*

Suscitat fabros & urget,

Ingeminat pariter *nummosque diesque laboresque*.

Hinc *arcta* quæries ratio supputantium

Minas & *hebdomadas* ponit,

Opus reclamation, & sibi credi postulat

Talenta dum refert & annos:

Opus reclamation, atque inæstimabiles

Implere *Felli* calculum jubet *curas*.

O dignus astris *igneus* animi vigor!

O dignus

O digna sole, digna rivali industria,
 Qui sese officio jactat sublimis eodem,
 Dum circum assiduus cursum rotat indefessum;
 Nec mundum torpere finit, sed luce jacentem
 Excitat, & solitos mandat renovare labores!
 Evigilat pecus omne solo, lætæque volucres
 Aëra cessantem pennis & voce laceffunt.
 Mox & nocturnis paulatim emersa sepulchris
 Gens hominum interrupta capeffit munia vitæ.
 Nec gravis indulget terreno gleba veterno,
 Sed sua netrices producunt flamina plantæ.
 Ille instat radiisque minax castigat inertes
 Acribus increpitans, gnavos reficitque sovetque.
 Continud immensæ referatur janua gaze,
 Fiscum aperit quæstor, lucisque diaria solvens
 Splendidus ætherio sudores pensitat auro.

XVI

Nunc primum ars didicit Theatra blando
 Lenis ingenio struere innocentia,
 Quo natura modo solet
 Edificare animalia:
 Olim sonabant vinculis fodinz,
 Quæ servulorum gregibus, indidit victo
 Romanus in solens victor.

Lassabant rancam miseri plorâibus Ecbon,

Disrupta *validis* marmora querimoniis

Prævenere manus gementium.

Astabat gravis inspector vel ipsis

Durior *saxis*, operi negatos

Terga super numerans cunctos vigil istibus ignis.

Multos ruina, cæteros longus labor

Oppressit urgens, omnis emerfit lapis

Tunc *sepulchralis*, nec *maculis* tantum suis

Insons erubuit, resperfus sanguine Ophites.

Sic cæde multâ cædibus crevit locus,

Et tenerum in cunis didicit *scire* Theatrum.

Moles avorum quam bene *degener*

Exosa labem nascitur crudelium?

Huic ipsa *facili saxa mitescunt* indole,

Sumuntque *jussas* ocyus *figuras*,

Quam quæ reflexus vidit Deucalion viros.

Mox eadem bello durata ætatis *amico*

Vel firmitate provocabunt marmora

Quæ dudum cultu gaudent superasse decoro.

XVII.

Cedere se natura libens fatetur,

Victricemque ferens *cervice* superbior *artem*

Augusto nitet ornatu, & *capitona triumphat*.

Artis

Artis trophæis artium pugnaculum

Quam cingi placidum decet?

Hic non ursa gemet, non leo rugiet,

Nec *scavorum* paria gladiatorum

Concurrent impete *bruto*.

Pectoris humani *caveâ* exagitare latentes

Pugnaci ingenio ludus erit *feras*:

Has periment multa cinctas *indagine* risus

Acuta jocorum *spicula*.

Plausum terra dabit, dabit æther;

Plausum beato cincta cælituum choro

Maria Sheldone dabit,

Qui sanctus istas expulit templo *feras*,

Turpesque deduxit bestias

Alio necandas; noluit puerperam

Æternum stabulo jacere virginem,

Quo toties vitii *commotum sterous* oleret.

Quis nunc profano queritur impendi loco

Sacras divitias? quis invidet

Bonis dicatam literis malus domum,

Et *templa* secum *templa* mussat improbus?

Non ille templum saxa qui cumulat facit

Sed qui *sacra* facit: *templum Sheldone* dedisti.

I 4 Quis

Quis tantis tibi pro meritis, quis digna rependet

Munera?

Quodcunque valeant *pauperes* Musæ dabunt,

Quas infelices veluti *Caryatidas*

Oppressit ætas *barbaris* gementes

Substructionibus rudis.

His tu Theatra condis, & choros jubes

Permistis *bilares* ducere gratis.

Mox docto *rediment* labore lusus,

Styloque multum sedulæ sacram tibi

Exsculpent *solida* statuam de *marmore* fama,

Quæ sueta monstris fabulisque, *verum*

Ut vidit hic *miraculum*

Obstupuit, saxoque stetit mutata rigenti.

Erecta vultus effigiem tui

Dignam syderibus, tollit in æthera.

Angustam nimium terra crepidinem

Præstabit statuz immensæ, vix satis capacem

Curvatum toto cœlum dabit æthere *concham*.

Ridere *nanos* fas erit *Colossos*,

Pygæumque Rhodi tumentem.

Hanc juxta positus si modo *Alexander* staret,

Integro cælatus *Aspo montosus*,

Magnum

Magnum punderet tantula nomen dari.

Pumilioni.

Talia nequicquam devicta mole superba

Simulacra tradent posteri silentio;

Aut meritis veluti *China* suum *Fe*

Curtabunt monosyllabis.

Posthac *Sheldoniâ* *sacratam* in imagine famam

Infanti solam cultu venerabitur orbis;

Nec cædent jumenta homines invita litantes,

Sed *facient* *linguisque* suis atque *auribus* ultro.

XIX

Non ego si cunctas mihi gens humana dedisset

Quotquot habet linguas, totidem resonantia miris

Ora modis, possem dignè celebrare canendo

Sheldonum vel *dimidium*.

Non *Latii* vates, non quos sua *Musa* rotundo

Ore loqui docuit cives, bellique tumultus

Et pelagi, nimbosque æquare & fulmina verbis

Sufficient *Græci*:

Non vel *Sheldoni* quamvis de marmore præli

Viribus acceptis *Antæi* more resurgunt.

Hoc unum æternis fata invidere figuris,

Quæ solum nequeunt dignè expressisse *Patronum*.

Cætera prona fluunt facili cessura labori.

Quic-

Quicquid *Niliacis* signarunt nomina chartis,
Pergama membranis quicquid pinxere repertis,
 Quicquid *Arabs*, *Indusque*, vel ultima regio *Serum*
 Doctrinæ cumulo superaddidit *Europa*,
 Aut periit dudum, aut tenebris damnatur *iniquis*.
Tam scripsisse parum est.

At vos *Oxonii* proles doctissima matris
 Edite perpetuis manfura volumina sacris,
Sheldoniis mandanda typis, nostroque relicto
 Mox immensum orbis latè impletura *theatrum*.
 Nec manca ingenii plorans monumenta *fugacis*
 Posteritas pulchras colet indignata ruinas;
 Æternâ vos fama manet veneranda *juventâ*:

XX.

Quid faciam? lasso novus incumbit labor,]

Aliena laudum venit venit *acies*,
 Musamque lacessit *andela*;
 Agnosco longè vexilla nitentia,
Howardianæ signa quis nescit domûs;
 Quæ sola laudum sola titulorum valet
 Tantas alere copias,
Floddensis victrix quantas delevit in agris,
 Cum rueret pelago *Scythicus* cruor, & fromebundum
 (Sic victor saltem) torrente retunderet æquor.
 Gaudet

Gaudet feroces impete vivo

Stirps generosa domare ;

Oppressas eadem lætior erigit ;

Nec seris licuisse finit vel annis

Dum pereunt, veteres perdere semideos simul.

Perire dixi ? funera lacrymis

Prosequimur stolidis vana superstium.

Silicet anguineos circumvoluntur in orbes,

Extremaque animam caudæ de torquæ refugunt.

Nos nos interimunt interire nescii ;

Iratisque licet spicula faucibus

Tetrumque demserit venenum

Aut fortuna favens, aut melior Deus ;

At lætos aureo picti dum circumunt tractu,

Amplexibusque blandientibus mulcent,

Ignaros sensim lambendo depascuntur.

XXI.

Ipsam parentem progenies fera

Annosum tempus teneros quod procreat annos

Mox recipit patulo fugientes oris asylo,

Ipsam parentem progenies fera

Anguem (qui veteris rudibus Chai

Cævus orbem prodiens cinxit novum

Flexilis & variis metitur sæcula spiris)

Ipsam

Ipsū viperæ soboles furore
 Parricidis usque lancinavit moribus,
 Donec vulneribus hinc & hinc fatiscens
 Cicatricosam pudibundus abderet candam,
 Ultimasque retro pariter sepeliret ætates.

At postquam jubar aureum
 Splendide refullit munificentia,
 Qua sepulchretis penitus sepultis
 Donavit Heros Illustrissimus lucem
 Sydas Arundela benignum;
 Resuscitato prorepens vigore
 Emicuit validusque vividusque.

Detergo nitidus situ,
 Stellatus squamis terga micantibus
 (Qualibus astriferos ingens complectitur orbes
 Cali Sydereus Draco)

Antiquitati pandit lumen obscure,
 Tenebrasque demit Historiæ;
 Majoribusque posterisque partitur
 Largus influxum bisidum, vetatque
 Illis præteritum deesse, vel his futurum.
 Tantum veneno non potuit salvari
 Serpentiniformis Epidaurius deus;
 Unum iste mortalem brevi

Restituit vitæ, *Vulvos* hic anguis

Innumeros resuscitat,

Quos nec *Jovis* ira nec ignes,

Quos non ipse suo poterit consumere dente.

XXII

Emergunt latebris marmora squallidis,

Et Græcos simul explicant honores,

Quos tellus ingesta diu *graviorque* premebat

Barbaries superincumbens.

Confurgunt iterum victores *Paucratiasta*,

Quondam *decero* pulvere sordidi,

Nunc *turpem* excutunt situm,

Antiquosque palam gaudent monstrare triumphos.

Plus *Asiarchis*, plus dedit omnibus

Heros tibi, *Smyrna*, *Britannus*.

Donarunt illi morituris præmia frustra

Civibus, ipsa suis olim tumulanda sepulchris.

Æternum hic monumenta jubet durare, virosque

Resuscitata vivere memoria.

Rursum *Cecropiis* oritur gens *Attica* glebis,

Indigenasque iterum terra parit suos.

Reductus Orco cernitur *Theseus* novo,

Divosque secum ducit, & *Superos* facit.

Renata patrem tota coelituum cohors.

Salutat *Howardum Jovem.*

Sed tantos inter quos sibi *posteros*

Ascivit *altro*, clarior emicat

Henricus geminus heres,

Sublimis columen domus.

Hic major titulis altior omnibus

Insurgit *nudus* honoribus.

Hic *crudeles* liberalitate

Virtutis monumenta *sua*, monumenta *vetusta*

Sacra *Academie*,

Contulit *Anglicis* sapiens largitor *Athenis*.

XXII

Cingunt Theatrum quam bene splendidum

Obscura fufci rudera *marthoria*

Antiquitatis *umbra* quam juvat *lucis*

Novisque *lucem* *nube* vicina *novam*

Structuris addit *amica*!

Fragmina sic veterum *scientiarum*,

Sic *fada*, *putris*, *verminosa* moles

Natantem *hifido* quam posuit *solo*

Festinante *manu* *temerarius* & *male* *laxa*

Compage *caducans*

Stagyra *alumnus*, *æde* *naturam* *sua*

(*Inepa* *fortem* *sicut* *Alciden* *Tyros*)

Vincire gessiens Deum;

Hec ipsa moles irreparabili

Dudum collapsa ruina,

Quam futiles scholastici laborant

Instaurare iterum validamque inducere tectum

Araneosis hinc & inde telis,

Hec ipsa moles adjicit nitorem

Operi stupendo, cui sacra posuit manu

Fundamenta novo benignus

Carolides, manibusque dedit confurgere doctis.

Fervet opus; fatagunt pariter juvenesque senesque

Et generosa cohors, & non ignobile vulgus;

Hortatrix natura viris, seque ipsa videndam

Exhibet, & cunctis quesitam sedula terris

Materiam confert; jam sydera —

XXIV

Mens mihi quid restat? tibi nempe minatur amicus

Jamdudum Icarium Kensis in æquora lapsus.

Dum cereis audax vel ignito cupis

Vicina Soli Pindarum sequi pennis.

Hoc ille tutos sæculi vates fui

Hoc monitos voluit salvis quibus esse licebat:

Nos certum manet exitium, nos undique

Expectat casus ruituros.

Eli-

148. MUSE INOLICANA.

Eligere fatum liceat, evitare non licet:

Obsedere vias latrones Grammaticales;

Quotquot frequentes conserunt vatū greges.

Illic feroces Civitū Protrigēs

Heu docti nimium versus torquere misellos,

Nunc tensos immanc pedes producere gaudent;

Nunc sauciatis amputare syllabis,

Cum gemitu nequicquam animam sensu expirante:

At forte servum si quis exosus lutum

Alicui liber abominetur velligia,

Impediunt vario turbatos objice campos,

Quos voluit late faciles natura patere:

Sed ars molestas sibi nec objecit moras,

Sevitque spūas sponte facundas nimis.

Has transilire gessit, has percurrere

Genuina naturæ filia

Pindaris offensa vindex animosa parentis:

Has legis experta impetu ruens vago

Securior per avia, per invia pede cetro volante:

Corb. Owen, ex Aede Christi.

PISCATIO.

A D

Reverendissimum in Christo Patrem
 GILBERTUM, *Archiepisc. Can-*
tuariensem.

HAmigeræ infidias Artis, celataque parvo
 Æra cibo canimus, quæ torto pendula filo
 Astutus tremulâ Piscator arundine jactat,
 Donec inescatam calami curvamine prædam
 Ducat, & in siccâ salientem exponat arenâ.

Alme fave, *Præsul*, vati, si forte vacabit
 Ingentem ad nostras animum demittere nugas.
 Namque & Te, vani non semper nuncia, fama
 Justitium quondam sacrorum, indictaque Clero
 Otrâ fluminibus narrat donâsse propinquis.
 Temporaque adgemuisset viris cum sæva vetarent,
 Solivagum jultas ripis jactâsse querelas,
 Et gravia ad consulta gregem admisisset silentium:
 At nimis (heu!) jultæ in ripis periere querelæ,
 Et frustra consulta gregi patuere silenti.

Ah, quoties *Carolus, Carolum*, juncosa sonabant

K

Lit.

Littora, dum liquidâ saliit tibi suber in undâ,
 Prædaque suspectos cautè deglutiit Hamos !
 Ah quoties nullis tutò credenda tabellis,
 Fluminibus mandata dabas, quæ nosceret Exul
Augustus, si quâ mundi regione latentem
 Inveniant, ipsa Oceano dum mista vagantur,
 Spem reditûs solo contentum pascere voto !
 Felix O, (primos sacrorum imitate magistros,)
 Prælusit cui Canna Pedito ; qui doctus utrumque
 Æquali rexisset manu, successibus æquis
 In Cathedram notas Piscanti adduxeris Artes !

Et nos, (assiduis cum lassis fortè licebit
 Officiis,) paucas calamo concedimus horas,
Aufonæ ad ripas ; ubi Musas voce cientes,
Te (venerande *Pater*) canimus, votisque vocamus,
 Et captare homines capto de Pisce docemur.
 Poscimus inde fidem dictis ; veniâmq; rogamus,
 Si varias inter populantùm flumina fraudes,
 Quæ vati magè nota, magè est laudata voluptas.
 Nam mihi, nec lento contextæ vimine nassæ,
 Introitu illectos facili remeare natantes
 Quæ prohibent, Orcique aditus imitantur avari ;
 Nexave nodoso cohibentia compede pisces
 Lina placent : nimis ista rudis crassæque Minervæ.

Solos

Solos arma juvent, quos Lutræ more palustris,

Dura fames adigit victum quæsisse rapinâ.

Nobis, quos nitido nascentes Delius astro

Respexit, genitisque suas simul indidit artes,

Ingenium quæstu prius est; deceptaque præda

Direptâ potior: dapibus quin ipsa saporem

Captitiis doctæ præbet solertia dextræ.

Sic Phœbum, Truttâ quondam percæve voraci

Cænantem, memorare juvat, quos ipsa labores

Fecerit; & quantâ steterit victoria luctâ.

Quin vati ipse suos celebranti carmine lusus,

Propterea haud invitus adest, & sufficit ultrò

Cantanti numeros: & vos, Heliconia turba,

Vestra datis facilem narranti gaudia versum.

Namque & vos, ripis olim Permessidos undæ

Aonides, (Phœbo, ut referunt, comitante) sorores,

Inflexas curvâstis acus; calamòque reducto,

Ad cava captivum traxistis littora piscem.

Primus at eximix sterilis successibus ortus

Artis erat; sicut majorum semina rerum

Essè solent semper mediocria. Nec tamen ipsa

(Si faveat modo docta cohors) despecta sagaci

Eruere è tenebris metuam primordia versu.

Calliope stipata choro dum cæsta sororum

Fabellis ludisque vacans, in littore opaco
 Forte Aganippeas latè spatiatur ad undas,
 (Quà procul à scatebrâ collectis fluctibus auctus
 Volvitur, & lymphis fabulosas versat arenas
 Qui modò fons dictus, jam fluminis ambit honores ;)
 Certatim mutum fertur vidisse natantùm
 Lascivire gregem, & vermes captare minutos,
 Siquos aut cæcis conclavibus egerit amnis,
 Aut notus, aut pluvia, aut vis quælibet excutit Alnis.
 Viderat : & "*Vestrâ poteritis forsitan, inquit,*
"Credulitate capi : non cautè examinat escas
"Ejuriens stomachus. Mox vimen fronde salignum
 Nudat, & educatam capitis velamine spinam
 Curvat in effigiem reparantis cornua Lunæ ;
 Æraque dilectis dapibus fallacia velat.
 Deinde (suis recolens olim periisse capillis
 Cœlicolas, hominesque) "*Istis, ni fallimur, addit,*
"Tertia debetur liquidi victoria regni.
 Dixerat : & summis depexas vertice torquet
 Pectinis Exuvias digitis ; virgæque ligatis
 Extremæ, tandem celatum aecommodat hamum :
 Atque bolum nitidas lethalem mittit in undas.
 Mira cano & solis forsan credenda Poëtis.
 Nam, simul ac fluxio Musæ maduere capilli,

Ambrosiis diffusa comis spiramina aduncam
 Inficiunt spinam; medicatâque tingitur esca.
 Protinus assultat patulo gens squamea ricu,
 Ambitiosa capi: at præreptâ proximus offâ
 Pisciculus socios fraudat, potiturque rapinâ
 Sollicitè, inque gulam fugiens deglutit hiantem.
 Funestos sentit ducentem virgo triumphos,
 Inflexumque levi vimen cum verbere torquens,
 Mox cæcè ricus lætanti perforat icu,
 Inque virescentes protractum projicit herbas.
 Præda minuta fuit (digiti mensura) sed illi
 Picta latus lorica tegit: nam suave rubenti
 Tingitur argentum minio, cui bractea sparsim
 Mistâ coruscanti squamas interlinit auro.
 Accurrunt: Artemque simul, Piscemque sorores
 Mirantur, laudantque: pares dum Musa relictis
 Instruit insidias, & eandem porrigit offam.
 Fortè sed ut curvum plebis globus obsidet hamum,
 Unus adest Procerum; cui turba amota ruenti
 Terga dat, & fugiens intactas deserit escas.
 Objectas vorat ille dapes, tenuique cruentus
 Vulnere, porrectâ fontis sibi pondera pinnâ
 Addit, & obnixus producto elabitur ære.

Ut vidit, (namque adfuerat) Latonia proles,

"Parce, ait, imparibus certamen inaniter armis

"Protrahere ulterius, Distæi nata Tonantis.

"Rem permitte mihi : nisi me mea carmina fallant,

"Faxo ego, ut ille breves agat, improbus ille, triumphos;

Et calamo calamum solers immittit iniquum,

Ære extrema ligans, quâ se minor inserit, ora ;

Et lentum in summâ configit arundine vimen.

Penniger assiterat Sonipes : setasque roganti

Præbuit : has docto versatas pollice, Phœbus

Torquet, & inter se complexibus implicat arctis :

Funiculósque breves tereti coalescere nodo

Cogit ; & in summo fluitantem vimine nectit

Lineam, ut exæquet mensuram pendula Cannæ.

Dein netum appendit Chalybem, quem flumine & igni

Imbutum, & lentè rigidum, lunabat in orbem

Dimidium forceps, armabat acumine lima,

Extabátque tenax diffisso lingua metallo.

Mox funestum epulis mendacibus induit hamum,

Et juxtâ adnectit terebrati pondera plumbi,

Mersus ut intactas ad fundum deferat escas.

Quâque salix summis porrecta supernatat undis,

Et densâ latebras offundit piscibus umbrâ ;

Quâque subit rapido labefactum gurgite littus

Amnis, & in sese refluus decircinat æquor ;

Ob.

Obreptat pronus ripæ lapsuque silenti
 Ex inclinato pendentem vimine ofellam
 In liquidas demittit aquas : virgæque tremore
 Versatum, vivos imitatur reptile motus.
 Securi fraudum, lethalia edulia captant
 Amnigenæ ; cupidoque petens sua fata palato,
 Imminet, & sequitur mersum grex squameus hamum.
Delius, ut turmis obsessas percipit escas,
" Sistite, blanda cohors ; perituris non opus isto est
" Impete, ait ridens ; *hæc sævæ fila sorores*
" Nêrunt, inque levi immitis latet Atropos offa :
 Et simul objectos retrahit captantibus unco
 Ære cibos ; donec fugitivis acrius instans
 Piscis edax dapibus, chalybem simul abdidit ore.
 O sævam ventris rabiem ! Sic deperit orbis
 Queis perit ; & Parca in conditâ quæritur escâ.

Nutat, & indicium sinuamine præbet arundo ;
 Setæque multiplices describit in æquore gyros,
 Ut primum tectum descendit in ilia ferrum.
 Nec mora : in obliquum detorto vimine, Phæbus
 Falcato læsum configit acumine piscem.
 Ille, jecur sævo violatum ut vulnere sentit,
 Mille dolos versat. Nunc, toto pondere nixus,
 Nunc recto, nunc obliquo, se gurgite librans ;

Ancipitesque simul ducens hinc, inde choreas,

Excutere abrupto conatur viscere pestem.

Sæpè cavos ripæ tentat penetrare recessus,

Funiculúmque truce[m] contortæ interplicat ulvæ :

Sæpè petit fundum ; de fundo ad summa repentè

(Ocius emissâ Parthi post terga sagittâ,)

Surgit, deciduusque gravat pendentia fila,

Et simul adductâ tentat discindere caudâ.

Scilicet ingentem vetat indignatio piscem,

Tradere tantillis immania membra catenis !

Phœbus, ut ancipitis pendet fortuna palæstræ,

Motibus intentus, similes in pectore cudit

Ipse dolos ; varias ut destruat artibus artes.

Conantique fugam decies, deciesque retracto,

Nunc refricat crudum repetito verberare vulnus,

Nunc iram obsequio frangit, mulcetque furentem ;

Et libertatem laxatâ ostentat habenâ.

Mox, ubi permissis lascivit in æquore gyris,

Plus æquo audacem veniâ, & nil tale timentem,

Adducto revocat loro, cogitque profundum

Permutare vadis, propiusque assuescere cœlo.

Utque emergenti decrescunt pondera, tractim

Gurgite nunc prono, adverso flumine nunc ductum

Aëriis suffocat aquis, dum (ventre gravato,

Utris

Utris mare jacens summis refupinus in undis,)

Pendet iners gracili tandem de vimine moles;

Inque cavam sequitur nullo luctamine ripam.

Ipse suam victor prædam miratur, & acri

Intuitu in patulâ monstrum metitur arenâ,

Confoffum ut trucibus quondam Pythona sagittis.

Et fortè oblongus, cui fecit barbula nomen,

Mullus erat; quo non est piscis cautior alter,

Aut cui majoris confixo gloria luctæ

Debetur: sic ille dolis, sic viribus urget

Piscantem, exhauritque omnes versatilis artes.

Successu hoc, Latonigenæ conamina crescunt,

Quæ sibi fatidicus spondet fore prospera vates.

Mox alias invisit aquas; quas torquet Enipeus

Turgidus, Apidanusque senex; & (notus amore

Antiquo) Peneus, sævæ incunabula Daphnès:

Quasque suos fundit Ladon; quasque Ipse, bubulcus

Amphrysi quondam lenes potaverat undas:

Et ripam signis decorat victoricibus omnem,

Dum manet in quovis captorum cortice Imago

Sculpta, simulque suo cum cortice crescit Imago.

Fiscellamque levem redeunti sæpè gravabat

Tyroni acceptus capitatus Gobio lusus;

Et Rutili pariter molles, Apuzque fugaces;

Spi-

Spineaque objectans tractanti tergora Perca ;
 Atque levis fummis volitans Alburnus in undis,
 Lacceaque, incepto Gallos imitata feroci,
 Sed primos cedens toleranti ignava furores ;
 Tuque (suum rostro referens, quo glarea ab imo
 Vertitur, unde pari nomen fortiris ab usu,)
 Mole minor, gustu qui vincis Porcule, Percam.
 Sæpè Abramis, brevis in latum cui panditur alvus ;
 Carpaque turgidula cœnis gratissima lingua ;
 Nec non Pactoli fulvo perfusa metallo
 Tinca, (Machaoniis morbos cui pellere succis,
 Vulneraque affricu dederat sanare salubri
 Ipse olim, & "*nulli vivas violata natantim,*
"Dixerat, ut nostris accedas integra mensis ;)
 Gratum humeros curvabat onus, neque cætera deerant
 Præmia, quæ duro constantia mista labori
 Exigeret. Quoties te musca imitata fefellit,
 Trutta sagax ; quæ (multiplici variata colore,
 Et rutila flavas distincta aspergine costas)
 Das duplices Epulas ; oculis prius, inde Palato ?
 Te, quoque, cui rictus armant dumecta patentes,
 Fluviorum Phalaris ; cui natio tota natatrix
 Præda fit, inque avidâ turmatim conditur alvo,
 Prodidit objectus celato Gobius hamo.

Quin-

Quinetiam (audaci usque adeo fortuna labori
 Faverat) ingenti nonnunquam pondere pressit
 Salmo latus; qui præcipiti natat obvijs amni,
 Objectasque super moles, præruptaque saxa,
 (Post capiti admotam celeri sinuamine candam)
 Diducto sese pernix jaculatur ab arcu.
 Irrita fin prorsus reddant conamina soles,
 Immodicive imbres, vel utrisque inimicior Eurys;
 Omnibus exerceat virtutem Casibus æquam,
 Ipsaque in eximium cedit patientia fructum.

Hæc mihi, (dum tacitas *Ausone* solus ad undas
 Obductum globulis jacto fallacibus hamum,
 Pennigeram fatagens calamo suspendere plebem,
 Et desolatos indignor retibus amnes,
 Rara quod accurrat projecto fursure præda,) *Ausone*
 Ut tardo ingratas successu falleret horas,
 Tradidit ipse Pater vaturn: Citharæque recedens
 Hoc pariter tactâ cecinit modulabile Carmen.

Nimis beatus Ille, qui tremulam manu

Arundinem scitâ regit:

Epulisque gentes fascians aquatiles,

Rictu fugaces protrahit!

Huic læta puris corda turgent gaudiis,

Quæ nullus offuscet dolor.

Aulæ

146 *MUSE ANGLICANÆ.*

Aulæ palæstram cautus ancipitem fugit,

Dubiamque honoris aleam.

Non ille avaris invidet pericula

Curaſque quæis conſtant opes.

Nec jurgioſi litibus miſtus fori,

Terit Advocati limina.

Nec æſtuoſum mercibus metuit mare,

Redituſque penſat flatibus.

Mulcet quietum lêne murmur fluminis,

Dum bellicus tonat fragor :

Seſeque mutos inter oblectat greges,

Cum perſtrepit rixis Domus.

Aurora vixdum conjugis liquit torum,

Suum impiger cum deferit;

Cyathoque guttur lætus epoto lavans,

Et arma cinctus congrua,

Sudo, ſerenoque æthere, ingreditur viam,

Sereniori peſtore.

Pedes deinde Thameſin, aut Trentam petens,

Ut Piſcibus ſtruat dolos,

Avium ſonoro pipilanti gutture

Oblectat aures voculis :

Avidaque amœnos nare captat halitus,

Aurora quos Floræ rapit.

Simul

Simul & novali exercito salutifer

Hauritur exudans vapor,

Suspensa sulco dum arva calcat impari,

Pedibus Iambos metiens.

Laboriosa semitz interea moras

Gratis levat spectaculis.

Vallesque, montesque, rigido & cacumine

Saxa aspicit minantia :

Sylvasque, fontesque, viridique pascuo

Pecora aspicit vagantia.

Hinc, quassa currit bucula ad mulctralia,

Stillante nectar ubere :

Memorque blandis postulat mugitibus

Vicariam proli manum.

Et inde, inermi fronte molliculus ferit

Agnus parentis mammulam :

Simul & futuris, non ita innocentibus,

Præluit infons præliis.

Ripas deinceps quas petebat, obtinens,

Setas adaptat vimini :

Chalybamque gratis vestiens eduliis,

Unctum salivâ projicit.

Cicada ferrum stridula infixum tegit,

Aut musca bombis perstreptens ;

Suo-

Suoque limax lubricans fucco vias;

Erucaque hortorum lues:

Coaguloque lactis imbutus cremor,

Similæque massa subrubens:

Hamoque rufus sæpè vermiculus micat,

Facitque pisciculis famem

Hamoque pinguis sæpè lendiculus nitet,

Et vespæ inermis Embryo.

Cornuque peraque, locuplefque calceus,

Subinde sufficiunt dapes.

Hoc inchoatur more piscanti Dies;

Sic occupatus Vesper est.

Sibi ipse turba est, ipse victor sibi, &

Confabulator affidet,

Salientis usque suberis motus notans,

Graffantis oris indices.

Sin forsan unus adfit, aut alter comes;

Alterna jactant vimina,

Nec interim sunt muta piscatoribus,

Ut piscibus commercia.

Nunc multiformis quam intuentur Machina

Laudatur Author unicus.

Nunc cantilenis mutuo innocentibus,

Lepidæ affuuntur fabulæ.

Procul

Procul at profanum lege colloquium fugant,

Regi, Deove injurium;

Nec dicta mutis ista piscibus putant

Quæ teste cœlo jactitant.

Perusta sin sudore membra diffuant,

Phaethonte Cancer dum rubet :

Aut imber ingens axe confracto ruat,

Aquasque sternat bullulis,

(Dum junceis anguilla de cubilibus

Expergesacta curritat.)

Umbra imminentis arboris stratos tegit,

Et canna Piscatur jacens :

Spoliisque opimis sæpe tollentem gravans,

Otia rependit scœnore

Declive tandem cum terit Phlegon jugum

Trahuntque noctem fidera,

Piscibus onustus Hesperus ducit domum,

Ubi præda mensas instruit ;

Lassata demum membra, post gratas dapes,

Inemptus occupat sopor.

Simon Ford, S. T. P.

CARMEN

C A R M E N

D E

Sanguinis Circuitu,

A

GULIELMO HARVÆO *Anglo,**Primum Invento.*

Musa mihi, causas memora, quo ferveat igne
Sanguis, quam rapido exundans torrente fe-
ratur;

Quid venam repleat; cur tensa arteria pulsu
Perpetuo micet, alternis residensque tumensque;
Quidque intermisso præcordia verberet ictu.

Non hæc, docta licet, veterum cognoverat ætas;
Non hæc Philyrides Chiron, non ipse Machaon
Non Amythaonides; non hæc pulcherrima vidit,
Quamvis discissis cuncta indagaret in extis,
Abderitani cultor celeberrimus horti:
Nec tu, magne Senex, Coâ qui missus ab urbe,

Ut

Ut male suspectos tua pelleret herba furores,
Rifisti meritò insani deliria vulgi.
Nec solers Phrygiis ortus Galenus in agris,
Quem cognata diu mirata est Roma medentem,
Grataque posteritas omni venerabitur ævo :
Nec Cæsalpinus ; nec tu, præclare Soavi,
Olim Phœbeas inter notissime turbas,
Quà Padus irriguos fœcundat gurgite campos,
Quaque Antenoreas Neptunus protegit arces,
Et circumfusus tutas amplectitur undis :

Sed, quem felici lætata Britannia partu
Edidit, Harvæus, notum per secula nomen,
Harvæus monstrator erat, primusque latentes
Expediit causas, priscisque incognita seclis
Eruit è tenebris, piccamque abscedere nubem
Jussit, & obscuris accendit lumina rebus.

Hic etenim varios expendit sedulus usus
Membrorum, mentisque aciem per singula mittit
Sollicitus, sectisque animantibus inspicit omnes
Morborum tacitus sedes ; secumque requirit
Unde trahant lentæ renovata incendia Febres ;
Et quo fonte, quibusque exundet fluctibus Hydrops ;
Quid maciem inducat ; quid iniquo pondere splenem
Attollat ; quæ vis faciat lapidescere Renes :

C A R M E N

D E

Sanguinis Circuitu,

A

GULIELMO HARVÆO *Anglo,**Primum Invento.*

Musa mihi, causas memora, quo ferveat igne
Sanguis, quam rapido exundans torrente fe-
ratur;

Quid venam repleat; cur tensa arteria pulsu
Perpetuo micet, alternis residensque tumenſque;
Quidque intermiſſo præcordia verberet ictu.

Non hæc, docta licet, veterum cognoverat ætas;
Non hæc Philyrides Chiron, non ipſe Machaon
Non Amythaonides; non hæc pulcherrima vidit,
Quamvis diſciſſis cuncta indagaret in extis,
Abderitani cultor celeberrimus horti:
Nec tu, magne Senex, Coâ qui miſſus ab urbe,

Ut

Ut male suspectos tua pelleret herba furores,
 Risisti meritò infani deliria vûlgi.
 Nec solers Phrygiis ortus Galenus in agris,
 Quem cognata diu mirata est Roma medentem,
 Grataque posteritas omni venerabitur ævo:
 Nec Cæsalpinus; nec tu, præclare Soavi,
 Olim Phœbeas inter notissime turbas,
 Quà Padus irriguos fœcundat gurgite campos,
 Quâque Antenoreas Neptunus protegit arces,
 Et circumfusus tutas amplectitur undis:

Sed, quem felici lætata Britannia partu
 Edidit, Harvæus, notum per seculâ nomen,
 Harvæus monstrator erat, primusque latentes
 Expediit causas, priscisque incognita seclis
 Eruit è tenebris, piceamque abscedere nubem
 Jussit, & obscuris accendit lumina rebus.

Hic etenim varios expendit sedulus usus
 Membrorum, mentisque aciem per singula mittit
 Sollicitus, sectisque animantibus inspicit omnes
 Morborum tacitus sedes; secumque requirit
 Unde trahant lentæ renovata incendia Febres;
 Et quo fonte, quibusque exundet fluctibus Hydrops;
 Quid maciem inducat; quid iniquo pondere splenem
 Attollat; quæ vis faciat lapidescere Renes:

Has ille atque alias moriendi mille figuras,
 Vestigatque animo, mortisque pericula longè
 Summovet, & medicas Parcis instantibus artes
 Opponit prudens, atque omnia mente volutat;
 Nec putat in membris vitalem hæere liquorem,
 Tardaque per longos protendere stagna canales,
 Sed ruere, & celeri circum vertigine ferri.

Convocat interea lectos in lecta sodales,
 Queis præclaræ artes, & sacra Epidauria cordi:
 Atque, ait, experiar mihi quæ comperta videntur;
 Sintne fatis perspecta, & certis cognita signis;
 An vanæ tantum species, & amabilis error
 Me noscendi avidum falsâ sub imagine ludat.
 Arreptumque Canem obtortâ cervice prehensum
 Tollit, & in mensâ resupinum ponit; at ille
 Arrestis horret villis, & brachia morfu
 Appetit, & magnis ululatibus omnia complet;
 Et pedibus pugnat. Sed nulli obfistere fatis
 Fas est. Harvæus validis complexibus urget,
 Atque infelicem, & luctantem plurima frustra,
 Per mediam extendit tabulam; tum fune reductos
 Innectitque pedes, & vincla tenacia stringit.
 Cumque ita porrectus metuens, pavitanisque jaceret
 Ille miser, trepidans artus, & pectus anhelum;
 Tum

Tum placidè aspiciens vinctum, sic ore profatur.

Non me, inquit, feritas animi, non dira libido
 Crudelem facit, aut favi inclementia cordis :
 Sed mihi mente imâ, totisque recepta medullis
 Laudis sacra fames nolentem talia cogit
 Moliri, & lenes abigit de pectore sensus.
 Fert animus cæcas naturæ apèrire latebras ;
 Occultas olim rerum perquirere causas ;
 Captivumque diù vinclis exolvere verum.
 Certum est magna sequi, & tectas, penitusque remotas
 Explorare vias ; quo flumine sanguis agatur,
 Quo duce liventem inficiat nova purpura venam.
 Tu, quanquam infandos miser experiare dolores,
 Immeritamque feras pœnam, solamen habeto
 Mortis, quod fato non sis jugulatus iniquo ;
 Quòd neque disruptus rabiosi dente Molossi
 Occideris, nec te consumat pigra senectus.
 Nam neque, per fossas, foedamque ignobilis ulvam
 Projiciere Canis, nec tabo membra liquefcent ;
 Nec tu nocturnis raptus laniabere monstros,
 Nec putrescentes corvus populabitur artus,
 Sed si (quod fore confido) mihi docta Minerva
 Riserit indulgens, votisque vocatus Apollo
 Annuerit cœptis, nunquam tua fama peribit ;

Sed quacunq; mei pertinet gloria facti,
 Tu quoque notus eris, totoque legeris in Orbe
 Clarus, & æternum vives morituro Lycisca.

Talia narrabat furdo, dextraque corufcos
 Cultellos effert, gladiisque micantibus instat.
 Ut verò vulnus fenfit fera, corpore toto
 Contorquet fefe, & fremitu gravis intonat acri;
 Et fimul infrendet nudatos fpumea riçtus,
 Dente, oculoque minax frustra; tremor ilia pulfat;
 Exercetque ferox vanam fine viribus iram.
 Nàmque illum fummo conantem infurgere nifu
 Intorti cohibent nodi, claviq; trabales.

At Senior nullo turbatus murmure pergit,
 Et rigidos enfes, & inexorabile ferrum
 Perque leves tunicas, perque ultima viscera ducit,
 Intentusque operi extremi penetralia Ventris
 Pandit, & incifas properans divellere carnes,
 Illas hinc atque hinc manibus deçrudit; & inde
 Introrfum adnütans fumantia confpicit exta.

Hic Jecur immenfum vafto fe pondere jactat,
 Et tumet, & Tyrium vincit splendore venenum;
 Sic pulchrùm nitet, & nativo fulgurat Oflro.
 Hæc domus, ut fama eft, tenerorum triftis Amorum;
 Hinc procul intentans fævus fua tela Cupido,
 Mollia

Mollia languenti succendit pectora flammâ.

Sive hîc vi magnâ, & multo percocta calore,

Immutata novum sumunt alimenta ruborem :

Seu potius nimio sanguis flagrantior æstu,

Hîc sæcem nocuam, atque acri flavedine Bilem

Exuit ardentem, & latices deponit amarus.

Quod superest oleo, & molli pinguedine lentum

Et servat longos, faciles & concipit ignes.

Hinc autem contra, & diversâ in sede recumbit

Splen, & mole minor, facieque obscurus, & usu.

Hunc levibus perhibent Pulmonem agitare cachinnis ;

Aut succum austerum, atque humores colligit atros ;

Aut escam subigit, stomachoque infundit acetum.

In medio jacet ingluvies, barathrumque macelli

Ventriculus, magni protensus imagine sacci.

Huic appensa olidas circumstringentia sæces,

Intestina hærent, variosque inducta per orbes,

Multiplici gyro sinuosa volumina torquent.

Hæc membrana levis nexu complectitur arcto ;

Perque illam niveas cernit prorepere fibras,

Quas primus docta detexit Asellius arte ;

Lactiferasque vocat lactis de nomine venas.

Pancreas, & Renes, plura & miracula rerum

Transilit, aut strictim, & festino lumine lustrans,

Alta petit, vitæque arces invisere gestit.

Stat supra expansum famâ memorabile Septum,
Altera carnosæ pars est circumdata limbo,
Altera Pergameas imitatur lucida pelles;
Et per transversas æquo libramine costas
Tenditur, atque imas superis discriminat oris.
Incipit hinc primum hirsutus se attollere Thorax,
Molliter inflexus curvatæ more carinæ.

Hunc naturæ parens, venturi præscia, firmo
Costarum vallo, & solido muniverat offe.
Hic etenim assiduo motu præcordia Pulmo
Ventilat, inque vices hauritque, & rejicit auras.
Hic Cor quod reliquis voluit præcellere membris
Ipse Pater, medium sublimi in sede locavit.

Sed neque summus honos, neque propugnacula profunt;
Ille cruentatas mergens in pectora palmas,
Omnia crudeli properat discindere ferro;
Irrumpitque aditus, laxataque claustra revellit.
Tum verò occultæ sedes, vitæque recessus
Ostendunt sese, & Cordis domus alta patefcit.
Ipsum autem tenero assaultum Pulmone superbum,
Interiore cubat tecto, & penetralibus imis;
Vitalesque omni diffundit corpore succos.
Nunc penitus totâ intentis compagine nervis

Tol-

Tollitur, & stricto tumidum mucrone minatur,
 Intentatque ictus; nunc fibris mollè solutis
 Decidit, & subito flaccescens languida circum
 Demittit latera, & cono procurrit acuto.
 Nec mora, nec requies; rapido sese ocyus Euro
 Colligit, & motus servat, repetitque priores:
 Atque iterum assurgens solidum densatur in orbem;
 Atque iterum in longum pendentia fila remittit.
 Nam Natura sagax pariter nobisque ferisque
 Mirâ arte in geminas dividit Corda Cavernas;
 Quæ modo turgentes ingesto rore tumescunt,
 Et mox emisso subsidunt sanguine. Nempe
 Non stabile, immotumque datum est mortalibus ægris;
 Nec sine continuo ducenda est vita labore;
 Exoptata quies mors est Cor mobile pulsu
 Perpetuo quatitur, trepidatque: ex Corde superno
 Quatuor enatæ procurrunt ordine Venæ,
 Hinc binæ, atque illinc; facies non omnibus una,
 Non idem est habitus. Pars crasso tegmine tuta
 Albet, & inclusos occultat cauta liquores.
 Pars tenues tunicas, pellesque induta nitentes
 Purpureum ostentat laticem, livenisque fatetur
 Internos minio nativo ardescere tractus.
 Illas spiritibusque tumens, & turgidus inflat,

Has leni placidus percurrit flumine sanguis.

Verùm Corde omnes, & eodem fonte coortæ,
Grandescunt primum, & fluvio majore feruntur ;

Post autem angustos subitò tenuantur in amnes,

Inque canaliculos aliosque aliosque tributæ,

Decrescunt sensim ; filisque extensa minutis

Extæ per, & carnes, atque omnia membra vagantur,

Vivificum cunctis afflantes artubus ignem.

Hæc aliis olim satis explorata relinquit. •

Ast ipsum interea cupidum nova cura fatigat ;

Quis Cordis molem exagitet labor, unde calentes

Accipiat succos, & quas extrudat in oras ;

Quo fluat exundans per aperta foramina Sanguis,

Sanguis qui inducto venarum tegmine clausus,

Ambiguos trahit anfractus, & fallit eundo.

Sic ubi lentus Arar tacito per pinguia repit

Culta gradu, lenique pererrat pascua rivo,

Incertum est partes has, an labatur in illas :

Cum verò injectas accepit gurgite moles,

Et trabibus frænantur aquæ, vehementior exit,

Mutatusque fremit, superatoque aggere spumans

Sævitur, & in Rhodanum violentas concitat undas.

Ergo placet tepidos amnes, cursumque ruentis

Sanguinis obstruere, & nodo constringere Venas.

Sunt

Sunt geminæ ante alias insignes mole, modoque ;

Illam jure Cavam vocitat Romana juvenus,

Hanc olim Graii dixerunt nomine Aortam.

Contiguis pariter labuntur fluctibus ambæ,

Et socios ambæ spargunt per corpora ramos.

Hanc *Harvæus*, & hanc oculisque animoque remensus,

Forte Cavam primò tenui complexus habenâ,

Amplum intercludit filo cohibente canalem,

Obsēpitque vias. Atque hic, (mirabile visu!)

Qui propior Cordi sanguis dilabitur ultrò

Cordis in Auriculam, depletaque sanguine Vena

Concidit, & vacuas jungit sine flumine ripas.

Qui verò excelsâ Vitæ distabat ab arce

Longiùs, astricto præclusus stamine, cœptum

Sistit iter, magnoque attollit Vasa tumore :

Distentas tunicas, & claustra obstantia pulsat,

Implicitos nequicquam ardens perrumpere nexus.

Postquam hæc *Harvæus* solerti mente notârat,

Ipse manu nodos, & vincula linea solvit.

Tum subito emissus per mota repagula sanguis,

In patulas Cordis cellas, & tecta refertur.

Hæc ubi visâ feni, multumque expensa sagaci ;

Arripit ingentem, vincloque innectit Aortam.

Omnia nunc diversa videt, nunc altera surgit

Naturæ

Naturæ facies. Nam quæ longissima Vena
 Perplexos ultra nodos porrecta jacebat,
 Mollior elapso flaccescit sanguine; sed quæ
 Interius spectat, Cordi conjuncta sinistro,
 Dura riget, succoque superveniente tumescit.
 Allabensque liquor, spatiis conclusus iniquis,
 Æstuat introrsum, vitalemque ampliat orbem,
 Et propè disrupti intendit retinacula Cordis.
 His etiam rite expensis, simul omnia circum
 Laxat vincla Senex; magno simul impete sanguis
 Emicat, & prono decurrit concitus amne:
 Corque vices peragit, renovatque arteria pulsum,
 Quantum efferre valent moribundi languida membra.
Harvæus, qui cuncta animo securus obibat,
 Constatit attonito similis, paulumque moratus,
 His tandem charos dictis affatur amicos.
 Vos quibus alma salus curæ est, qui sacra medentùm
 Pocula miscetis; quorumque potentibus herbis
 Fata retardantur, miserumque extenditur ævum;
 Accipite hæc animis, memoresque recondite vestris;
 Et veras demum vitæ cognoscite causas.
 Dissimiles venæ varios formantur in usus;
 Hæ primùm acceptos pleno de Corde liquores
 Carnibus instillant, & toto corpore miscent;

Re-

Regressos illæ in Cordis penetrale refundunt.
 Principiò sanguis fonte eluctatus ab uno,
 Conjungit vires, & magno flumine fertur;
 Post autem in rivos scindit sese usque minores.
 Tunc iter obscurum ingrediens, cæcosque meatus,
 Exiles Venarum apices, & parvula lentus
 Vasa subit majora petens; & semper eundo
 Auctior, immensus redit in præcordia torrens.
 Nam velut irrigui fontes, fluviique minores
 In Thamesin leni deducunt murmure lymphas;
 Ille novo fluctu, & lato spatiosior alveo,
 Crescentes undas sinuoso in Nerea tractu
 Promovet, ingentique impellit flumine Pontum.
 Haud aliter summo rediens è corpore sanguis
 In tenues primùm Venas, parvosque canales
 Insinuat sese; subito majora redundans
 Vasa petit; tandem collectos undique rivos
 Inque Cavam cogit, ripisque coërcet eisdem.
 Illa gravis tumet, & refluxo distenta liquore
 Partem oneris ponit, Cordisque eructat in oras.
 Quod simulac sensit venientis pondera succi,
 Tenditur, & rigidum, & malsà majore gravatum
 Omnibus insurgit fibris, multaue potens vi
 Sanguineum amplexans laticem constringit; at ille
 Quà

Naturæ facies. Nam quæ longissima Vena
 Perplexos ultra nodos porrecta jacebat,
 Mollior elapso flaccescit sanguine; sed quæ
 Interius spectat, Cordi conjuncta sinistro,
 Dura riget, succoque superveniente tumescit.
 Allabensque liquor, spatii conclusus iniquis,
 Æstuat introrsum, vitalemque ampliat orbem,
 Et propè disrupti intendit retinacula Cordis.
 His etiam rite expensis, simul omnia circum
 Laxat vincla Senex; magno simul impete sanguis
 Emicat, & prono decurrit concitus amne:
 Corque vices peragit, renovatque arteria pulsus,
 Quantum efferre valent moribundi languida membra.
Harvæus, qui cuncta animo securus obibat,
 Constitit attonito similis, paulumque moratus,
 His tandem charos dictis affatur amicos.
 Vos quibus alma salus curæ est, qui sacra medentùm
 Pocula miscetis; quorumque potentibus herbis
 Fata retardantur, miserumque extenditur ævum;
 Accipite hæc animis, memoresque recondite vestris;
 Et veras demum vitæ cognoscite causas.
 Dissimiles venæ varios formantur in usus;
 Hæ primùm acceptos pleno de Corde liquores
 Carnibus instillant, & toto corpore miscent;

Re-

Regressos illæ in Cordis penetrale refundunt.
 Principio sanguis fonte eluctatus ab uno,
 Conjungit vires, & magno flumine fertur;
 Post autem in rivos scindit sese usque minores.
 Tunc iter obscurum ingrediens, cæcosque meatus,
 Exiles Venarum apices, & parvula lentus
 Vasa subit majora petens; & semper eundo
 Auctior, immensus redit in præcordia torrens.
 Nam velut irrigui fontes, fluviique minores
 In Thamesin leni deducunt murmure lymphas;
 Ille novo fluctu, & lato spatiosior alveo,
 Crescentes undas sinuoso in Nerea tractu
 Promovet, ingentique impellit flumine Pontum.
 Haud aliter summo rediens è corpore sanguis
 In ténues primùm Venas, parvosque canales
 Insinuat sese; subito majora redundans
 Vasa petit; tandem collectos undique rivos
 Inque Cavam cogit, rîpisque coërcet eisdem.
 Illa gravis tumet, & refluo distenta liquore
 Partem oneris ponit, Cordisque eructat in oras.
 Quod simulac sensit venientis pondera succi,
 Tenditur, & rigidum, & malsâ majore gravatum
 Omnibus insurgit fibris, multaque potens vi
 Sanguineum amplexans laticem constringit; at ille
 Quà

Quà data porta ruit : Pulmonem protinus omnem
Proluit, & tetrum exhalans de pectore fumum,
Ætheriâ nimium fervorem decutit aurâ ;
Atque inspirato vitales aëre flammæ
Suscitat, & raptim cœlesti accenditur igne.
Tum nitor effæcto redit, & nova gloria Succo.
Jamque finum Cordis lævum fulgentior intrat ;
Atque inde in vastam magnâ vi pulsus Aortam
Profilit, illa i&u distenditur, & simul omnes
Expansi toto subsultant corpore rami.
Sanguinis hoc iter est, atque hæc via regia vitæ :
Perpetuis agitur gyris membra omnia circum ;
Atque iterum in Venas, iterumque in Corda recurrit ;
Itque, reditque viam, celerique reciprocus æstu,
In sua conversus vestigia volvitur annis,
Atque indefessum peragit circumflus orbem.
Hunc motum, hos cursus innexa, solutaque Vena
Monstrat, & extantes diversâ in parte tumores.
Non etenim instabili fertur pede mobilis humor ;
Ut levis Euripus dubiâ revolubilis undâ :
Sed certis semper gradibus pergitque, reditque.
Nam qui perluto veniunt è corpore succi,
Promptior his in Cor lapsus, via tuta patescit :
Sed refluus validum opposuit Natura Tridentem,

Et

Et ternâ claufas munivit cuspide portas.

Quique è compresso pelluntur Corde liquores,

Exitus his facilis datur, at remeantibus obstant

Clauftra, & Lunatæ stantes in limine Valvæ.

Verum hæc ipse equidem modicis conclusa libellis

Expediam; atque alias rationes insuper addam;

Cur Medicus leni constringens brachia nexu,

Cum gravis accensas populatur flamma medullas,

Inferiùs venam secet, & quâ proxima Carpo est:

Quid faciat nodos varicoso in poplite; quidque

Sanguinis impediat subitum per prona relapsum;

Pluraque purpurei laticis monstrantia cursus.

Tum genitale arvum, & vitæ primordia pandam;

Ut genus humanum, pecudesque, & cæcula monstra,

Cuncta ovo exorta, & Puncto saliente creata.

Nec nostram effugient, quantumvis parvula, curam,

Quæ miranda magis, subtili texuit arte

Natura, & primùm adductis prorepere fibris

Iussit, mox pictis volitare per aera pennis.

Forfitan hæc etiam, non multum ingrata, docebo;

Ni mea crudelis compilet scrinia miles.

Nam mihi nescio quid lævi mens ægra minatur;

Arma procul video, & fulgentes ære catervas.

Quæ rabies animi, quæ tanta infania Cives

Per-

Et

Perculit ingratos; atque in fera prælia raptat
Felices nimium, Carolo regnante, Britannos?
Hei mihi! quas clâdes, & quos inimica tumultus
Fata parant? cerno stagnantes sanguine campos,
Cognatasque acies alternâ cæde rubentes.
Quid sibi vult Styge prorepens Confessus ab imâ;
Diraque regali perfusa cruore bipennis?
Ante precor mors atra graves mihi condât ocellos,
Quam videam illius casus, lacrymasque diei.
Eheu! quam variis jactabitur Anglia fati!
Principiò in miseram immanis dominabitur Hydra:
Sed ferus obscœnum Serpens caput exerit Orco,
Terrificos spargens oculis flammantibus ignes,
Oraque sanguineis turpatus lurida guttis;
Inque ipsam ruit ille Hydram; & de sede supremâ
Dejecit, & rursus tenebrofa in Tartara mittit.
Mox aliam ipse Hydram nocte, & pallentibus umbris
Evocat; hanc subito, nec opino vulnere mactat;
Atque indignatus Stygias detrudit ad undas,
Sibila tentantem frustra, & capita ægra plicantem.
Tum spoliis Divûm, folioque superbit eburno:
Et tria squamigero Sceptra impius arripit ore.
Jamque novo letus regno, rebusque secundis
Exultat, vacuaque furêns bacchatur in Aula.

Cogitur hic etiam infernas transire plaudes.

Tum latebras tristes, atque horrida tecta relinquens,

Erepat gracilisque, pigerque, & frigidus Anguis;

Sed solo armorum Sonitu trementis inani,

In deserta fugit, cæcoque reconditur antro.

Exemplò scedis horrescunt omnia Monstris;

Qualia nec vastis sitiens alit Africa campis,

Nec varius falso pascit sub gurgite Proteus.

Harpyasque, Hydramque truces, verasque Chimæras,

Ignotasque olim species scœunda ministrant

Tartara, nocte atrâ, & densâ caligine tectas;

Luctantes secum, atque in mutua tela ruentes.

O Pater! O Fessis tandem succurre Britannis!

Et tot pressâ malis, tantisque attrita ruinis

Anglia duret adhuc; atque omni functa periclo,

Excelsum nitidis iterum caput inferat Astris.

Nescio quis gelidâ insolitus mihi fulgor ab Arcto

Exoritur, dubioque illustrat lumine terras.

Rarescunt tenebræ, victæque Aquilone sereno

Diffugiunt nubes; latum Sol igneus orbem

Attollit, totoque abscedunt æthere nimbi.

Monstra novis radiis, subitaque exterrita luce

Horrendas sedes, & Tartara nota revisunt;

Præcipitique fugâ in patrium referuntur Avernum.

For-

Fortunata Dies ! quibus exornare triumphis !

Quos miseris tandem plausus ! quæ gaudia portas !

Delitiæ Angliacæ gentis, Regumque propago

Carolus alter adest, sceptrisque potitur avitis.

Stant gemini circum Fratres, Ille aureus alter

Gratanti ingreditur similis ; tristissima nubes

Alterius caput obscurâ ferrugine cingit.

Regale ambo latus stipant : Hic pergit in Urbem

Clamores inter lætos, & vota suorum.

Hunc sequitur Pax alma, & pleno Copia cornu,

Et pietas, & prisca fides, & gloria rerum,

Quæ neglecta diù, pedibusque obtrita jacebat

Relligio, antiquum sumit rediviva nitorem,

Cœlestique iterum affulget placidissima vultu.

Quid non efficiat tanti præsentia Regis ?

Illius auspiciis doctorum illustre Virorum

Concilium accitur ; totoque ex Orbe frequentes

Conveniunt, iisdem succensi pectora curis.

Quisque suum pulchrâ caput obvincire coronâ

Ardet, & audaci palmam decerpere dextrâ.

Namq; animum exacuit favor ; & sub Principe crescit

Laudis amor, studiisque accenditur æmula virtus.

Neve inimicitie tali in certamine. Sed quis ?

Ille quis est claro Divorum sanguine cretus,

Quem

Quem scriptis, factisque, admirandisque repertis
 Insignem, nobis mittit glacialis Ierne?
 O quanta! & quæ turba Virum comitatur euntem!
 Cumque ipso parili gestit procedere gressu:
 Omnes ingenio præstantes, artibus omnes!
 Non tot Cumæo folia abripiuntur ab antro;
 Atque abrepta levi volitant ludibria vento:
 Non tot Cecropiæ, depastis floribus Hyblæ,
 Autumno glomerantur apes, cum rauca resultant
 Æra, & cæruleus resonat tinnitibus æther.
 Neve illi tenues, dubiaque ab origine Formas,
 Argutasque secant nugas; sed pondera rerum
 Solliciti tractant, verique cupidine tacti
 Singula pertentant; certatim nobile semper
 Fervet opus; magnoque evolvunt cuncta labore.
 Quicquid in immensi jactatur limite Mundi;
 Quicquid Pontus habet, quicquid spirabilis ær;
 Quicquid Terra parens summove in cortice gestat,
 Aut imis occultat inexplorata cavernis;
 Nil illi præclusum, intentatumve reliquunt;
 Omnia rimantur. Felici indagine multa
 Inveniunt; aliisque investigata refingunt
 In melius. Quæcunque olim ter maximus Hermes
 Tentavit, quoties caluit Memphitica fornax;
 M Quæ-

Quæque Syracusio descripta in pulvere Vati,
 Barbarus immitti abruptit Problemata ferro;
 Quæque ignarus adhuc causerum, viscera vidit,
 Dum frustra inversis extis inhiabat Aruspex,
 Venturam exquirens sortem, mentemque Deorum:
 Illi quotidie versant, animoque manuque
 Omnia scrutantes; illis Natura reclusas
 Pandit opes, neque se nebulis obscura recondit.
 Illi concretas moles, & corpora dura
 Igne domant, subitoque sua in primordia solvunt.
 Et Lunæ, Solisque viam, & labentia cœlo
 Sidera describunt radio, & quibus Orbibus errant
 Terribili horrendum rutilantes crine Cometæ.
 Serpentes atros, Pisces, genus omne Ferarum
 Arte secant summâ, & spirantia membra revolvunt;
 Fibrillas omnes, & vasa minutula quærun.
 Atque illis nostrum si fors superare laborem
 Contigerit, mihi jucundum est, & amabile vinci.
 Conscia mens recti sibi gaudet; splendida nunquam
 Facta premit, minimumque alienis invidet ausis.
 Hos fama ad superos fulgentibus evehat alis;
 Nos quoque posteritas aliquo signabit honore,
 Qui primi Cordis certâ rate findimus æquor,
 Ignotosque olim vitæ tranavimus amnes.

Talia

Talia fatidico Senior de pectore fundit.

Interea diris Animal cruciatibus ægrum,
Immanes patitur secto Thorace dolores.
Cor tamen ad solitum accingit sese usque laborem,
Et validis primùm, & crebris micat ictibus ; at mox
Segniùs, & raro respondet verbere ; Pulsu
Ancipiti tremit, atque incertâ fluctuat undâ ;
Tum fatis victum cadit, immotumque quiescit.
Ferreus abscondit morientia lumina somnus,
Horrentesque rigent artus, calor ossa relinquit.

Harceides animo pervolvens cuncta, Canemque
Exanimem spectans ; Quo te, inquit, fata tulerunt ?
Ô mihi si raptum in lucem revocare liceret,
Et fugientem animam gelidis infundere membris !
Sed prohibent Parcæ, & nullo jam carmine Manes
Flectendi : vel si tantum medicamina possent ;
At me iræ superùm terrent, & Apolline natus
Fulmineo extinctus jactu. Quid nunc tibi tandem
Pro merito egregio, & vitæ pro munere reddam ?
Nec tu defunctus planctu lætabere inani ;
Nec tua solabor pretioso fata sepulchro.
Ista levem Culicem vano splendore coronent,
Quem brevis ingrati pastoris sustulit ira ;
Formicæve vagam, quam incautam succina gutta

Implicuit, pinguique revinctam rore peremit.
 Major honos tibi debetur, tibi gloria major.
 Namque tui generis Procyon, & Sirius ardens,
 Inque domos Superum, & stellantia tecta recepti:
 Quin tu etiam ætherias conscendas tertius arces.
 Tu quoque cœlestes inter numerabere flammæ;
 Sublimique procul radians fulgebis in Axe.
 Neve Canis vestro in cœlis formosior Astro
 Ullus erit, non qui rabioso fidere tostos
 Urit agros, non qui Leporis vestigia latrat.
 Nam neque lethalem in terras jaculaberis ignem,
 Inducens hominum generi morbosque, famemque;
 Nec sata, nec pecudes infano fervidus æstu
 Extingues: sed læta tuo, & flaventia culta,
 Atque salutiferas herbarum lumine vires
 Augebis, floresque in prata virentia sparges.
 Ignibus innocuis, & amicâ lampade mundum
 Lustrabis, medicasque, haud nunc inglorius, artes
 Æternâ, placidaque nitens moderabere flammâ.
 Hæc ubi dicta; omnes, sua quisque in tecta, recedunt,
 Harvæi famam, ac laudes super astra ferentes.

Rob. Grovius, A. M. Cantab.

Curfus

Cursus NOVI FORI.

QUO me clientem, Musa, rapis tuum?
 Aut quas ad oras ludicra nescium,
 Montesque percurrens & urbes
 Aërio vehis alta curru?

II.

Fallor, vel alto pensilis aëre
 Molem propinquam nubibus arduis,
 Urbemque devotam Tonanti
 Intueor, rutilasque turres.

III.

Fallor, superbi vel juga turgida,
 Et saxa cælo conspicer æmula,
 Rupesque præruptas Olympi
 Et patuli spatia ampla dorsi,

IV.

Quis clamor urget? quis sonus advolans
 Obtundit aures, & præperantium
 Immisceat hinnitus equorum,
 Murmuribus strepituque turbæ?

V.

Quæ scena vasto panditur æquore ?

Gaudetque longo debilis otio

Delecta per campos Juventus

Herculeos renovare ludos ?

VI.

Ecquis superbo cingitur agmine

Altiusve curru fertur in aureo ?

Quem totus exceptit tumultus

Lætitiâ properoque plausu ?

VII.

Rursusne currum Chromius occupat

Auriga celsus, lorâque concutit,

Metamque devitare cautus

Per medium ruit ales æquor ?

VIII.

O si reversus Pindarus afforet,

Paulùm relictis Elysiî plagis,

Hic grande conamen, paremque

Materiem reperiret arti !

IX.

Hic siste cussum, Musa, nec utere

Laxis habenis : Nil melius videt

Vel Phœbus Eoas relinquens

Hespe-

Hesperiaſve aditurus undas.

X.

Sic fatus hæſi, Muſaque protinus

Immota fixas continuit rotas,

Et molle ſubridens amicas

Purpureo dedit ore voces;

XI.

Non celſa ſpectas oppida Græciæ

Lateve notam conſpicias Elida,

Solenne nec feſtum Tonantis

Nec patuli ſcopulos Olympi.

XII.

Sed læta fauſtæ regna Britannæ,

Atque auſpicas aſpicias inſulas,

Muroſque ſublimēs & arva

Neioſori, fluviumque *Chami*;

XIII.

Nullis ſecundus qui fluit amnibus,

Ni cedat almæ fluctibus Iſidis

Torrente quæ ſacras Camœnis

Oxonii lavat amne ripas.

XIV.

Quin ſurge tandem verſibus & vagis

Deſcribe miram quadrupedum fugam;

M 4

Nec

Nec segnis exora Camœnas ;

Materies creat illa vatem.

XV.

Sublimis alto Pegasus aëre

Fecit poëtas ; dum levis avolat,

Vel solus agnovit Caballus

Pierios aperire fontes.

XVI.

Vix Musa presso conticuit sono,

Volvo per agros lumina sedulus,

Et munus exolvo receptum

Obsequio properans fideli.

XVII.

En ! ut superbos agmen Equestrium

Tentat caballos, impatiens moræ,

Luſtæque præludens futuræ

Fræna quatit manibus remissa.

XVIII.

Jam rauca primo Tympana murmure

Passim vagantes quadrupedes vocant ;

Clangore jam suadent secundo

Præcipiti celerare cursu.

XIX.

Certamen æquum tres ineunt pares

Et

Et lora solvunt, protinus avolant

Omnes & effusi feruntur

Carcere corripiuntque campum.

XX.

Nunc ille nunc hic prævenit æmulus,

Nec certa parti fors favet alteri,

Arrecta sed laudum cupido

Ancipitem facit æqua cursum.

XXI.

Stat fixa longè meta celetibus

Altâ reversus ramus ab ilice,

Umbramque diffundens amœnam

Et viridi placidus colore

XXII.

Invitat omnes : huc pede fervido

Tendit Caballus, huc oculos eques

Advertit intentos, equumque

Urget adhuc stimulis anhelum.

XXIII.

Talis sereno dum nitet æthere

Arctos perito cognita navitz

Spektatur immotè, ratemque

Auspiciis regit una certis.

XXIV.

Jam Diva tandem lubrica destitit

Mutare partes; impiger æmulos

Præcessit indefessus alter

Quadrupedes tenuitque metam.

XXV.

Cur non Olivam crinibus applicat

Pro more victor? Quis nova præmia

Indixit, Alcide, tuasque

Aufus erat temerare leges?

XXVI.

Dixi, nec ultra Musa silentio

Vocem repressit, protinus inscium

Affatur arridens & inquit

Ambrosiis Dea pulchra labris.

XXVII.

Qui jura sanxit quid vetat editas

Mutare leges? Is nova præmia

Assignat Autor, qui Britannos

Imperio regit unus æquo.

XXVIII.

Qui tot triumphos vincere Chromii

Possit vel uno; dum properantium

Attentus immensos labores

Laude

Laude vehit pretioque signat.

XXIX.

Cernis benigni munera principis,

Cernis metalli pocula divitis,

Cælata mirandis figuris

Et nitidis pretiosa gemmis?

XXX.

Hæc sunt olivam quæ superant tuam;

Quæ donat ipso non minor Hercule;

Qui ducit à cælo decusque

Et sobolem genitore Divo.

Honoratiss. *Leopoldus Wilhelm. Finch,*

ex Æde Christi.

In

In Adventum REGIS

OXON. 1681.

Qualis Gigantum viribus æmulis
Infensus olim Jupiter edidit
Regale decretum, Deosque
Æthereâ glomeravit aulâ.

II.

Huc te citatum, Bacche pater, tuæ
Vexere tigres passibus impigris,
Excussa nequicquam coactæ
Indocili juga ferre collo.

III.

Huc tendit atro pulvere sordidus
Mavors, caballis raptus ab igneis,
Dextrâque fatali cruentam
Gestat adhuc metuendus hastam.

IV.

Huc Phœbus axem torquet eburneum
Passuque claudio Mulciber & pater
Saturnus, accitisque tandem

Nu-

Numinibus, volat ales Hermes.

V.

Talem Senatum Præfide *Carolo*

Miratur *Isis* ; dum celeri ruens

Torrente, dilectas *Camænis*

Oxonii lavat amne ripas.

VI.

Miratur omnes hic simul ordines

Quas auspicatæ terra *Britanniæ*

A fæce distinguit profanâ

Et titulo potiore signat.

VII.

Huc egit, æquo fœdere, publicum

Discrimen omnes ; dum studet arduam

Regni laborantis salutem

Egregius stabilire cœtus.

VIII.

O ! Si secundo numine cederent

Privata causis commoda publicis,

Totusque certatim Senatus,

Confiliis ageretur æquis !

IX.

Immotus artes *Carolus* hostium

Vanasque tutus despiceret minas ;

Et

Et pacis & belli balances

Arbitrio regeret fideli.

X.

Non civium ardor prava jubentium,

Non falsa rupto fœdere Gallia,

Non Papa securam molestinus

Rumperet infidiis quietem.

XI.

Sed fausta talem fumeret Anglia,

Qualem, Monarchâ lætior Advenâ

Pompaque regali, renidens

Induerat *Rhedycina* vultum.

XII.

Quæ jam recepti conscia Principis

Cœlo superbum tollere verticem,

Celsoque sublimis triumpho

Finitimis dare jura terris

XIII.

Regina cœpit: viderat æmulas

Certare Turres, quæ magis Auræ

Fulgeret, atque augustiore

Exciperet dominum apparatu.

XIV.

Se vincit & jam clarior emicat

Moles

Moles scholarum nobilis; auspice

Fundata quæ quondam *Jacobo*

Læta finu recipit *Stuartum*.

XV.

Ast inter omnes altior eminet

Quæ destinatur consiliis patrum,

Dum pompa conventus superbam

Luce novâ decoravit aulam.

XVI.

Vagos planetas vidit, & ætheris

Hic olim inertes Astronomus vices,

Et surda nequicquam peritâ

Sidera sollicitavit arte.

XVII.

Jam fata regni verius explicat

Bellicue causas, mystica *Carolus*

Arcana fatorum resolvit

Et sapiens dominatur astris.

XVIII.

Illè, ut superbo Jupiter agmine

Cinctus Deorum, sæpius *Isidis*

Invisit undas & fluenta

Jam *Thamesis* potiora lymphis.

Juxta-

Juxtaque nostri clarior emicat

Juno Tonantis ; quam Venus aurea

Longusque Musarum triumphus

Et Charitum comitatur ordo.

XX.

Quocunque tendunt induitur novam

Natura formam, Floraque pascuo

Miratur agresti virentes

Sponte suos properare foetus.

XXI.

Vel tecta quiddam majus & amplius

Mutata præstant ; Hic quasi *Carolus*

Palatium præsens creasset

Artificis superans labores.

XXII.

Talem recepto Numine viderat

Baucis Tabernam ; dum stupuit novo

Splendore perfusas Columnas

Et rutilo nitidas metallo.

Honoratiff. *Geo. Compton,*

ex *Æde Christi.*

Maurus

MAURUS *Advena.*

Portenta Mauri barbara climatis

Mendax vetulus narret & augeat,

Quà monstra fecundans adultam,

Phoebe pater, generas arenamurios

Fingat colubros, corpore squallido

Vastoque rictu, fingat & incolas,

Gestuque ferales & ore,

Atque suis nova monstra terræ

Indocta falli Nos melius docet

Verique cultrix Experientia;

Quæ novit Errorum recessus

Et veteres aperire fraudes;

Longum ferocis senserat *Africa*

Tingis furorem; totaque bellico

Obfessa portas apparatu

Par geminis fletis una regnis.

N

Vis

Vis inde, virtus hinc prior, arduum

Rivalis iræ distulit exitum;

/ Dum *Maurus* occisam cohortem

Anglignthm, legione pensat.

VI.

At quæ peremptum longa *Trelaninum*

Tacebit ætas? qui Decio parem

Sortitus in bello ruinam

Morte sua stabilivit urbem.

VII.

Hæc ut superbi *Maurus* in arcibus

Audit Palati; Frustra (ait ingemens) pulsæ

Cum Gente certamus Britannæ,

Illa meos moriendo vincit.

VIII.

Nil Marte agendum; foedera fanciam

Pacemque pangam; munera certiùs

Præstabit & partes amici

Quisquis agit metuendus hostem.

IX.

Legatus altæ per procures notæ,

Ipsique regi sanguine proximus,

Suscepit oblatos honores.

Magna

Magnâ Equitum comitante pompâ.

X.

Ut primum ad oras appulit Angliæ

Pacis minister, confluit undique

Vulgi mirantis tumultus,

Et potior procerum Corona.

XI.

Mirantur illi non solito modo

Hærerere vestes; nudaque brachia,

Arcumque pendentem & pharetram

Præpetibus gravidam sagittis.

XII.

Os hi verendum membraque nexibus

Compacta firmis, lumina fervidis

Armata scintillis, in agmen

Omne suas jaculata flammæ.

XIII.

Talis cruento pulvere sordidus

Mavors, caballis concitus igneis,

Bellumque feralemque cladem

Threiciis meditatur agris.

XIV.

Quid si perusta natus in Africa

Vicina solis passus & oscula

N 2

Sub.

Subfuscus evadat, Deique

Ore nigras imitetur umbras?

XV.

Ast Hinc latentis plenior ingent

Et perspicacis vis animæ fluit,

Dum magna sublimes furores

Mens agitat propiore Phœbo.

XVI.

Quin & sagittas auspice Dælio,

Tractare miris noverat artibus;

Vicisse vel Phœbum putares

Atque Dei subiisse partes.

XVII.

At quis regendi Quadrupedes Deus

Indulsit artem? cernis Equi jugo

Ut hæret immotus, remittens

Lora, Supervacuumque frænum?

XVIII.

Fallor, vel olim per Lybicos agros

Venatus, artem Te docuit suam

Miroque donavit Caballo

Quadrupedum domitor Gradivus.

XIX.

Talis suorum celsus in agmine

Fer.

Fertur superbo foederis Arbiter,

Litesque componens fideli

Implicuit duo regna nodo.

XX.

At quem secundum conspicio? altius

Turbam inter omnem splendet Apostata,

Quem Musa dicendum perosa

Agra filet, refugitque luctu.

Honoratiff. *H. Mordant,*

ex Aede Christi.

N 3

In

*In Obitum Illustrissimi Principis HENRICI,
R. JACOBI I. Filii natu maximi.*

Flemus opes Britonum fractas, tristesque cadentia
Henrici cineres, & lamentabile fatum.

Tu modò, quicquid adhuc de tanto funere restas,
Fortunata anima, atque ingentis nominis umbra,
Respice Sydereis è sedibus, & cape luctus,
Quos tibi nunc tumuloque tuo, pia turba, frequentes
Mittimus, & meritos cineri libamus honores.

Verùm ô, quis tantos fando æquiparare dolores,
Quisve tua infelix poterit lamenta referre
Anglia? sic te olim, meritò augustissime Princeps,
Amissum te, *Eduarde*, tuosque, *Arture*, supremos
Dessevit manes, sic in tua funera, *Eliza*,
Ivit, fracta animo, atque ingenti squallida luctu.

Tuque etiam miseranda parique accensa dolore
Scotia turbaris, gembundo & pectore clamas,
Anglia redde mihi, non sic tibi credita, redde
Pignora: nos humilem in terram dejecta ferentes
Lumina, nil contra: taciti simul agmina tantum

Mi.

Miscentes, focias lacrymas, fociasque querelas
Jungimus, & misti clamorem ad sydera latè
Tollimus ingentem: miseris tu testis utrisque
Tu, Tueda, Arctoo inter celeberrime fluctus,
Tueda, Caledonios qui nostris dividis agros.
Ipse etiam obscuris multum genuisse sub antris
Diceris, ac imis clamârunt Naiades undis,
Orcades atque extremis montibus exulârunt.

O dolor! O virtus! oculis quis flumina nostris,
Quisve dabit capiti fontes? Te, *Henrice*, peremptum,
Te stemas, te triste caput: Te, *Henrice*, vel ipsi
Romæ, vel duris miserandum funus Iberis.
Te, Princeps, casumque tuum mox Indus uterque
Accipiet, Libycique, & inhospita pectora, Parthi:
Accipient: lacrymisque insuetis ora rigantes,
Clamabunt, O digne Puer, cui longior ætas,
Cui cœlum, & series fatorum mitior esset.

Non te expirantem Nymphæ spectare, nec ipsi
Te Satyri potuere, aut, rustica numina, Fauni:
Aspicias, ut fugiunt Nymphæ per lustra ferarum
Obscura, ignotasque vias, desertaque, sylvæ
Non illis fiunt, non illis flumina curæ.

Thamesis ipse diu mediis exterritus undis
Restitit infœlix, & ne quid tale videret,

Avertit cupide fluctus, atque edidit imis
 Flebile murmur aquis: sonuerunt flebile ripae.
 Illum solantur non centum in flumine cygni,
 Quos vel candori dices certare nivali:
 Non illum centum, quæ toto in littore surgunt
 Sydereæ turres, cœloque minantia tecta
 Tantum algas inter mœrens, ac densa salicta,
 Luget, & in lacrymas mentiens ne flumina forte
 Deficerent, revocat cursum, oblitusque tributi
 Rarius Oceanum repetit, fluctusque rependit.
 At vos, qui Etœnæ colitis camposque virentes,
 Frondentesque simul sylvas, felicia rura,
 Dicite (vos & amant Musæ, & vos carmina nôstis)
 Dicite (vicino nam vestros aluit agros
 Flumine) quos crebrò gemitus dabat inclytus amnis,
 Edidit infœlix quæ tunc lamenta sub undis.

Interea, Britonum terras quæcunque rigatis
 Flumina felici tractu, huc advertite cursus,
 Huc agite ô fluctus, vestris famulataque lymphis
 Ne tanti pudeat partem vos esse doloris.
 Nec tibi Tueda tuas nimium sit relinquere ripas
 Ac infœlices nobis sociare querelas:
 Sic tua ne posthâc infestent littora Phocæ,
 Sicque peregrinos crescens bibat alveus amnes!

Et

Et tu, Chame pater, cui doctus semper adunus
 Mille cantant Musæ liquidas, ac mille Camenæ,
 Hic aderis, serosque unâ comitabere ritus:
 Sic tibi nec limus posthac nec iuutilis ælge
 Officiant, facilis sic fiat cursus, arenâ
 Sicque viam sternant Nymphæ, & candente lapillo!

Ipse tibi Oceanus, Princeps, meditatatur honores:
 Neptunusque pater, tibi quicquid maxima latè
 Æquora numen habent: trepidant per cœcula regna,
 Perque domos liquidas, tibi dona extrema, ferentes
 Nereides, Nereusque parens: centum undiq; Nymphæ
 Addunt se comites, & lata per æquora flores
 Spargunt, clamoremque unâ cum murmure tristi
 Attollunt: resonant clamantibus æquora Nymphis.

Heu miserande puer, si quando fata dedissent,
 Firmata ut virtus iusto tibi cresceret ævo,
 Et Britonum regeres patriis virtutibus urbes:
 Quæ tua narraret tum ingentia facta stupescens
 Posteritas, seris venturaque tempora sæclis?
 En ultrò cedit tibi Gallia, fracta vel ipso
 Nominis auspicio, en ultrò devictus Iberus
 Munera fert, ultròque tuis famulatur habenis!

Vidimus ah quoties jam, te domitore, patentem
 Fervere equo campum, atq; ipsum glomerare superbos
 Nunc

Nunc pedibus gressus, nunc altas surgere in auras?
 Vidimus ah quoties prensantem fortiter hastam,
 Quassantemque manu, & jam nunc adversa ferentem
 Pectora pectoribus, trepidis te affuescere rebus,
 Imbibere & teneris etiam nunc bella sub annis?
 Vidimus: & quantum speravimus affore rebus
 Te nostris decus, & quanta hæc assurgere regna
 Talibus auspiciis & tanto munere divum?
 Ast ô nequicquam nobis indulgimus olim
 Fœlices divos, fœlicia sydera! fata
 Obstant, ne tantisque foret nimis Anglica donis
 Terra potens; te nunc (Princeps dignissime, quondam
 Spes Patris, patriæque decus, communis utrisque
 Nunc dolor) eripuit nobis, & merfit acerbo
 Funere nigra dies, atque illætabilis hora.
 Implevit postquam nostras jam nuntius aures
 Infelix, ac fama fuit tibi, maxime Princeps,
 Ingruere, & teneros artus depascere morbum:
 Quos pro te superos in vota vocavimus omnes?
 Quas pro te donis omnes cumulavimus aras?
 At frustra heu, superos in vota vocavimus omnes,
 Et frustra donis omnes cumulavimus aras.
 Ergone te æternus pallor, durique perennis
 Invadet lethi sopor, & cinis ater habebit?

Dii superi, manes, & quicquid numinis usquam est,
 Infandum prohibete nefas! sic ire sub umbras
 Invisas finitis, cui vestri semper honores,
 Cui pietas, & amor semper, justique bonique
 Curæ erat, & quisquam jam vestra (ignoscite divi)
 Numina, vel stultè vestras colat irritus aras?
 Tuque etiam, ô dux Astrorum, nitidissime Phœbe,
 Phœbe, decus cœli, qui terras lampade lustras,
 Aspicias hoc? & adhuc rutilis caput ignibus ardens
 Axe-moves, nec dum viduatæ lumine terræ
 Nunc Phaëthontæas iterum metuere tenebras?
 Quàm mihi nunc superos & fata laceffere & acri
 Insanire libet versu! sed carmina curat
 Nec mea jam superùm quisquam, nec inania vota
 Ergo dies, qui te quondam discrimine tanto
 Expediit, te nunc infœlix auferet idem?
 Heu miser, heu tantis nequicquam erepte periclis!
 Heu frustra vitata prius tua, perfide *Guido*,
 Dextera, sulphureique doli, tormenta que cæca!
 Et tamen hoc melius, cedentem lenitèr auris
 Exhalare animam, placidæque occumbere morti:
 Quàm si perjuræ vel te vis impia dextræ
 Tolleret, occultæve artes, aut triste venenum.
 Hoc solum, hoc tanti casus solamen habemus,

Im-

Impia quod de te extincto non Roma triumphet,
 Infidusque suas non jactet proditor artes.
 Ipse Deus dedit hanc animam tibi, & undique donis
 Ditavit tantis, ipse & deponere rursus
 Hanc animam jussit, positam placidoque recepit.
 Ipse sinu. En ultro summi tibi limen Olympi
 Panditur, occurrunt divi, veterumque frequenter
 Fœlices animæ, mirantur pectora, suaves
 Mirantur vultus: ultro procedit *Eliza*
 Agnoscensque suum, pulchrâ tibi Nectara-dextrâ
 Porrigit, ipsa novosque tibi prælibat honores.

Hinc tu fortasse ad nostros jam lumina tractus
 Convertens, omnes certantes undique cernes
 Inque tuos ritus properantes, donaque, tristes
 Heu quæ extrema damus, tumulo & quas mittimus
 omnes
 Inferias, lacrymas, &, inania munera, versus.
 Cernes: & (superi si forsan talia curant)
 Accipies placidè, & studiis lætabere tantis.

Hen. Wigham, Coll. Regal. Cantab.

In Obitum *Augustissimi & Desideratissimi Regis*
CAROLI II.

Dii, quibus imperium terra, quorum omine certo
Mortales regimur; (quibus indulistis habenas
Si cognatorum vos tangant funera regum.)
Dicite Cœlicolæ, cur nullum crine minaci
Exarsit sidus? cur nondum conscius æther
Iracunda Deorum armamentaria pandit
Portenta, implevitque atro cœlum omne tumultu?

Sacrilegi en nuper præceps infania morbi
Debachata, sacrum *Caroli* caput, impete terris
Fulmineo eripuit; perque omnes pallida vultus
Mortis imago suos agit imperiosa triumphos.
Non sic Cæsareos tacuerunt sydera casus,
Sed mugire solum, sed per cava serpere murmur,
Complerique armis cœlum minitantibus augur
Attonitus stupuit; quanquam nec Julius astris
Carior, aut graviori ereptus turbine lethi.

Primus ubi in *Carolus* morbi gravis irruit æstus;
Intremuere artus, venturum dextera fatum
Horruerat, magicumque exussit pectora frigus:

Tum

Tum cito torpor iners, cæcæque oblivia noctis

Invadunt cerebrum, piceâ caligine sensus

Obducunt, gelidoque oculos sudore natantes

Nescio quid densa passim circumvolat umbra:

Mens oppressa labat, gyroque fatiscit inani,

Et consanguineo lethi jacet obruta somno.

At pius interea frater cervice cadentem

Excipit, inque sinu dilectum pignus amoris

Nequicquam amplectens, iterumque iterumque vocato

Ingemit, & lacrymas inter sic vocibus inflat:

Quo fronti divinus honos, & flammeus ardor

Luminibus periit? quo torvi gratia vultus?

Certe haud talis eras cum scilicet Anglia Regem

Speculabat reducem, cum te per læta viarum

Strata incedentem fusa cinxere coronæ.

Vix talem vidit, tibi cum fidissima quercus

Latas densa comas, & multo vimine opacos

Intertexta sinus, sacra caput occulit umbrâ.

Qui tibi jam casus? quæ causa indigna trementes

Infecit vultus, corpusque exangue resolvit?

Dic mihi, nam memini primæ olim flore juventæ

Cum tua, quæ rueres, prosterneret hasta rebellem

Præcipitemque immani agitarer turbine plebem.

Te memini qualem scilicet victoria vidit,

Et

Et lætū spoliis, & multo pulvere onustum.
 Fare ergo, obtestor per fratris amabile nomen,
 Per populi gemitus, per cæsi vulnera Patris.

Ille graves oculos, audito nomine patris,
 Paulatim attollit, corpusque acclive cubili
 Erigit; & longo vix tandem tempore fatur:
 Quis mihi delicias fugat, atque errantibus aufert
 Gaudia mille oculis? nuper mihi dulcis imago
 Exemit curis animum, invasitque solutum
 Sacra quies, longo jussit super æthera tractu
 Astra sequi, dederatque animam diffundere cœlis:
 Aërias late valles, camposque patentes
 Fas mihi metiri, præsentiaque ora tueri
 Majorum, patrisque sacros agnoscere vultus.
 Illi cœruleus supra caput emicat ignis,
 Flagrantefque nitor crines, & tempora circum
 Ardescit; rutilo dum vultus sydere fulget
 Immortale jubar spargens, & lucida tela.
 Ergo fata vocant, me fors æterna fatetur
 Numinibus deberi, atque annumerarier astris.
 Te modo pacatum (nostri, Germane, labores)
 Te manet imperium, lætoque Britannia plausu
 Augurium spondet, sedatoque orbe triumphos.
 Dixit, & interea novus inspirasse videtur

Mem-

Membra vigori, dubiisque salutis fluctantibus
 Sæpe fugam simulat morbus, resumptaque vicissim
 Atque abeunt pariter vices. Sic cum ultima lampas
 Jam moriens alimenta trahit, jubat illa coruscum
 Luce nova vibrat, geminatque igne resulget.

Jamque valescenti ruit inclementia morbi;
 Nox iterum gravis, atque oculos stupor urget inertes,
 Exitiumque ferens, & ineluctabile fatum.
 Qualis ubi armato stipatus milite victor
 Obsessos urget cives; si forte repulsam
 Indignans patitur, cito præcepit machina currum
 Nutantem premit, & per summas volvitur arces
 Tempestas flammarum, atque igneus ingruit imber.
 Haud aliter pergit furor increbrescere morbi,
 Præcipitatque moras, horrendaque prælia miscet;
 Difficiles animam lites, rapidæque procellæ
 Vivacem elidunt; superas simul illa per auras
 Tendit, & ætheriæ victrix late imperat arci.

Sursum abit, atque alte gradiens super altra volenti
 Hinc atque hinc populo *Carolus* dat jura; *Jacobus*
 Succedit terris, Anglorumque intonat orbi,
 Unica spes patriæ, carum caput, & Stuartum
 Reliquiæ ingentes, ac dilectissima fratris
 Pignora.

Talis

Talis Ledæos quondam concordia Fratres,
 Talis amor docuit (timidis sanctissima nautis
 Nomina) perque vices regnare, æternaque sanxit
 Fœdera, & alterni fatum inviolabile sceptri.

Job. Whitfeld, A. B.

Coll. Merton.

O Gu-

GULIELMUS TERTIUS.

Nympha modis pollens Numerorum, & Diva
trophæis

Heroum comes afflueta, & victricibus armis !

O Virgo Thymbraea ! tuo si munere frondet

Laurea, Cæsareosque æternat palma triumphos :

Eia age fertorum spoliis redimita, labores

Aggredere Auriacos ; age qualis prima futuram

Spēs famam promisit : adulto scœnore messis

Quam crevit fecunda : ut sceptrâ Britannica tradunt

Patresque, Proceresque, & non ignobile vulgus.

Nassovæ soboli patrios avulsit honores

Ingratus Belga, & nascentem in vertice laurum.

Senferat hoc Juvenis, tacitusque in corde volutat

Non sibi, sed Batavis metuens : subit ægra laborum

Belgia, & antiquæ vitanda opprobria fortis ;

Alvæ dira libido, jugumque immite Philippi.

Tum vero immortalis honos, monumentaque famæ

Auriacæ mentem accendunt ; Fredericus in armis

Sistit se coram, exuviis & pulvere campi

Læ.

Lætus, sanguineus: qualis cum sterneret ultor
 Spinolam, tardosque ageret violentus Iberos.
 Inde pares stimuli, nec degener ira nepoti
 Ardescit corda inspirans; simulachraque fingit
 Martia, venturas miscens sub imagine pugnas.
 Jam furit impatiens, atque illi confcius æstus
 Conceptique ignes gliscunt sub pectore, magni
 Argumenta animi: primis nam Heroa sub annis
 Jupiter excudens, pleno latice imbuit haustum
 Æthereum, atque potenti indulgit munera flammæ.

Pellaci contra fremit astu, & sibila jactat
 Devittana domus, dubiique incendia motus.
 Hinc fractas labi vires, & Belgica fata
 Retrò inclinare, inversamque evolvier urnam.
 Arva premit Lodoicus, inexorable ferrum
 Cum senibus matres rapit, & circum oscula fœtus.
 Quis tamen, ô Gradive Pater, ruet obvius hosti
 Grassanti? ô veteres, ubi jam fiducia, Belgæ,
 Nassovæ semper genti debenda, ruentum
 Præsidii regnorum, & tutelaribus armis?
 Illo pene die cecidisti Hollandia; vindex
 Sed prohibet Gulielmus, & armis fervidus instat,
 Indignansque arcet Gallos: fortuna secundum
 Pandit iter famæ, & sceptri præludia sancit.

Quis tibi Martis amor Batavum fortissime? quales

Primitivæ armorum, juvenique incanduit ardor?

Testor Ameronæ silvas, lentoque fluentem

Gallorum tabo Utrecam, gravidasque paludes.

Exundasse iterum graviori flumine visa est

Belgia, Neptunusque cruento horrescere campo.

Quid rursus Nallovus aperto Marte laceffit

Gallorum turmas? nusquam illi cominus hostis

Adversari audet. Durassius impiger alveum

Nunc Mosæ medium, pavidus nunc tranat Aderam:

Mox redit inter rura, & cæco calle sequentem,

Hærentemque fugit. Stricto sic ense viator

Infestum vicis, atque implacabile Monstrum

Latronem urget: at ille ruit per devia faxa,

Perque lacus, dumosque, & eodem subdolos orbe

Acta refert vestigia; donec noctis amica

Aut favet umbra, aut fidæ obscura silentia silvæ.

Sed juxta Alphenam dum sævis Galle, nivales

Et fossas super, atque adstrictas frigore moles;

Nequicquam solitos moliris lubricus assus

Artificemque fugam. Alata distantia glande

Terga premit Gulielmus, agitque volatile plumbum.

Tum vero glacies vasta sub mole ruentum

Et gremium labefacta, & multo evicta cruore

Laxa-

Laxatur, patulâque gemit divulsa ruina.
 Gallos singultantes, dicere multa volentes
 Unda trahit refluens circum; & quibus ira pepercit
 Martia, corripit ulta, avidoque involvit hiatu:
 Tum manè aspiceres (frigentibus undique stagnis)
 Corruptamque nivem, & fœdum misto aggere frigus;
 Arma aliena humeris concreta, atque ense minacem
 Ignoto dextram: videas sparsum inde cerebrum
 Et putrem saniem stricto canescere fluctu.
 Arctâ aliis rursus compage, & robore firmo
 Ossa gelu annectit: medio huic sub guttore collum
 Intercludit hyems, & fluctus pendula subter
 Membra lavat, vinctasque caput supereminet undas,
 Turpe & torvum inhians, manco ceu marmore vultus
 Squallent Cæsarei; fulcis frons horrida, ruptæ
 Fauces, arrectæque rigenti in vertice setæ.

Quin tu Nassovæ proles verissima gentis,
 Henricum soboles, & Adolphi sanguinis hæres,
 Abstineas bellis victor: satis imbre cruento
 Florescit Laurus, satis ô tua tempora circum
 Sudorque, & fumus commisto pulvere, fœdant
 Impubesque genas, dubiam & lanuginis umbram.
 Cinge comas hederâ, tibi nunc Hollandus avitos
 Submittit fasces, immortalesque secures.

Nil ultra Lodoicus agit, nisi furta, rapinasque
 Et pretio spolia empta, inhonesti opprobria belli.
 Sed luit ingentes pœnas, & damna rependit
 Condeius: densas illi intra castra phalanges
 Huc aggressus, & huc Gulielme impellis, & ipsum
 Arduus evertis repetito turbine, septum
 Silvarum latebris, magna & post valla latentem
 Nequicquam: imbellis Gallo deferbuit æstus
 Et cessit brevis ira. Velut cum pastor opaco
 Aut saltu videt, aut exeso in pumice vulpem;
 Cuspide proruit indignantem, & dira rudentem
 Instigans: multo prorepat faucius ictu
 Et plagâ stimulante hostis fugit; atra cruoris
 Signa fluunt, memorique rubescit femita tractu.
 Haud secus oculo serpit Condeius ab antro
 Et pariter confusæ acies. Sabia undique tabo
 Arva tument, nemus & congesta cadavera sternunt
 Vicinum: messe insolitâ vineta laborant,
 Atque immaturum vestit nova purpura Bacchum.
 Ergo jam pacem Lodoice, & jura coactus
 Arcta petis, sanctâque adstrictum compede fœdus,
 Sed quid vincla subis, si te caligine circum
 Indutum eripiet, tenui subtilis amictu
 Aut dolus; aut robur ruptis immane catenis?

Ecqua

Ecqua fides Gallo, dum fraudem Ignatia pubes
 Vipeream inspirat, magicumque impune venenum ?
 O Batavis simul invisa, atque infesta Britannis
 Progenies ! fœcunda malorum ! præstet apertum
 Seu scelus ante aras manifesto & numine coram
 Moliri, aut sceleri fucatam intexere nubem.
 Ut patria, ut vestris exarserat Anglia flammis !
 Extremumque minata diem, quo conscia motu,
 Ingemuit, quales sensit tremefacta labores !
 Quam vestris actus furiis Jacobus, avitas
 Amisit sedes, atque intractabile Sceptrum !
 Sic visum est ; quanquam ô, nisi mens averſa fuisset
 Consiliis Divum, non jam diademate nudam
 Canitiem deplorasset, tristemque senectam :
 Nec toties vagus, inque exhausta pericula missus
 Fatorum imperiis, iterum peregrina petisset
 Arva lubens exul. Quin parce ingrata querelis,
 Parce Erato : vetuit sua Roma, atque impete cæco
 Detorsit titubantem : ignota per avia jussit
 In præceps ruerè, atque obliquo tramite labi.
 Quas olim fortita vices, quam mœsta tuorum
 Albion Annalùm series, & fertilis ordo !
 Te rapiunt curæ rursus, & ludibria casus
 Ingrati ; quin tu cœlis absiste timendo

Indubitare: eadem vigilant tibi rebus in asperis
 Cœlorumque fides, superumque æterna potestas.
 Quam bene protexit Batavis sua jura, & Iberum
 Servitium detrectantes defendit Elisa
 Auguriis magnis, & non incauta futuri.
 Siqua valet juncta affinis vicinia regni,
 Si Batavos fortuna, & eadem temperat Anglos
 Lance, urgetque pari socias discrimine terras:
 Diva attolle caput; jam te non longa manebunt
 Tædia, nec tantos patieris inulta dolores.
 En tibi non vanum tutamen, milite cinctus
 Auriacus! fervet mistum clamoribus æquor;
 Adventum testata Dei, cava littora circum
 Clamores iterant, & læti murmura vulgi.
 Fama minax latè increbrescit; & ingruit horror
 Prævius armorum: turpes formidine cedunt
 Iræ atque insidiæ; longo fugit intervallo
 Ignati pecus, & stupidi, fœdum agmen, Hyberni.
 Salve invictæ Heros, & tempestate cruentâ
 Spes nequaquam averſa! & non indignus avorum!
 Nusquam impar, nec tarda salus! seu Belgia supplex
 Præsentem, seu te cognata Britannia poscat.
 Tu vero Angliadum lux, & certissima Divum
 Progenies Gulielme, potens succurrere sæclo,
 Ob.

Obnitique audax! quas par defendere terras
 Solus es, imperiis moderare, æternaque jura
 Hinc, inde exerce: Tibi Diva Britannia spondet
 Se dotem; angustas tradit de vertice turres,
 Et frameæ decus, & sceptri inviolabile pignus.
 Talis ubi ad duras religatæ Brachia cautes
 Andromedæ, manicas indignaque vincula Perfæus
 Exuerat: tutelæ nubit, & ipsa pericli
 Fit virgo Munus; caput immortalia dona
 Lætatus Victor, pretioque amplexus inhæret.

Quisquis ades Zeuxis, succum molire potentem,
 Et pompas Gulielmi, & festas ordine scenas
 Incipe, solennemque argutus pande triumphum.
 Arte vagus primâ ludat color Amphitriten,
 Instabileſque undas: tum supra fluctuet ingens
 Dorſa premens Batavûm classiſ. Sub pondere Nereus
 Spumat, & attonitum natat inter cœrula vulgus,
 Nereides, Tritones, & Inous Melicertes.
 Crescentes Austri vires, pelagique tumultum
 Palantesque rates latè, mortemque propinquam
 Sifſit Nube cavâ inſectus Pater: æquora circum
 Strata quies; pronæque volant ad littora Naves.

Haud procul hinc radio flagrante, & luce cornuſcâ
 Inſignis, lætos inter, Naſſove, Britannos

Im.

Imperiis Affurgis: eodem effulgeat arcu
 Vincita Maria caput, fimilesque in vertice flammæ
 Ardescant: ambo capiant gratissima Divum
 Dona simul, populique preces; par flumine Nardus
 Irroret crines errans; æqualia utrisque
 Sceptra fluant auro, fluat auro purpura Vestis.
 Sis Memor ð, calamisque cave, dum viva tabellis
 Ora Mariæ audes, divinam & fronte Juventam:
 Ut graditur Diva! ut gradienti gloria furgit!
 Ne spirans nitor absit, & impar langueat umbra.
 Quis jubar intemeratum oculorum, & lucida pinget
 Tela, ignesque genarum, & non imitabile fulgur?
 En niveum decus! En pharetras arcusque potentes,
 Alma Venus, Paphiique armamentaria regni!
 Sic ubi Threiciis Virgo Latonia telis
 Armata, Idalios saltus, aut Mænala lustrat
 Venatrix: latè de missi gratia crinis
 Luxuriat, nec dum focix colla ardua tangunt.
 Jam vastâ Heroas doctus variare figurâ,
 Nassovam gentem, & primæ incunabula famæ
 Ordire: hinc servens densa inter tela Philippus
 Cumque suo Henrico frater Lodoicus inundent,
 O quam Borbonio dispar! tabulâ inde capaci
 Incedant Gulielmi, Othones, & Engilberti,

Divi,

Divi, Semideique.

Exere quin artem, & labor indefessus Adolphum.

Hinc atque hinc describat, Adolphum jura volenti

Germano dantem: Meritorum gloria fasces

Romanos illi indulsit; metuendaque Thraci

Virtus, Cæsareis adscripsit nomina fastis;

Illum admiranti similem, similemque frementi

Exprime: lætorum turbâ comitante nepotum

Usque tuens oculis Gulielmum, hastâ indice mon-

stret

Protenſa: cognata fremunt simul agmina plausu,

Et blandis supra plaudit victoria Pennis.

Parte aliâ emergat Virgo rediviva, pudorem

Flamma genas suffusa, & castos afflet honores,

Pulchra, modesta: illi æthereum sacra tempora lumen

Accenditque dies æterna, & spirat amorem

Purum illibatumque: decoras aurea stringit

Vitta comas, nectuntque verendæ insignia Mitræ.

Illa humeris innixa manum, cervice recumbit

Auriacâ acclinis, cœlestiaque oscula miscet.

Immani subter resupinam extende ruinâ

Ignatî sobolem, vano molimine sursum

Murmura dira, irasque vomentem, atque atra ve-

nena.

Nempe

Nempe premit vindicta, & pronam ferreus urget

A tergo nodus, rigidaque ex arcu catenæ:

Tum bufo obscænus, serpentum & squamea proles

Ilia per fibrasque vagatur, & ubera lambens

Depasta; at Furia luctanti & colla tument

Insultant, Stygioque informis Cerberus ore.

Si videas, Zeuxis, quas jam matura revolvunt

Fata vices Gallis; Lodoicum pingue ruentem,

Sceptra caduca, labans diadema à vertice, Laurusque

Arentes: glauco exultas velatus amictu

Rhene Pater, laxis attollens corpora vinculis.

Quanquam etenim Angliadis ignavus pectora torpor

Infecit, nimisque ingloria cadia pacis.

Tu tamen ô Britonum spes! ô Gulielme labantis

Imperii Stator! cepto ne parce labori,

Gallica castra inter sopitum excude vigorem

Angliaci pubi, atque sepultas elice flammæ.

Jam video, hastati revirescit fama Britanni,

En robur vetus, Henrici & vestigia regni!

Henricus Patriæ vindex, Parisinaque terror

Mœnia circum, & adhuc Lodoico inamabile nomen.

Saturno sic Rege putris ferrugine tellus,

Atque inculta situ cœpit squallescere; dumisque

Et

Et scabie rugosa. Ut vero Jupiter arcem

Ascendit, venere artes, sua cura colonum

Exercet frugum inventrix, mox lucidus armis

Florescit miles: metuunt mortalia corda

Ultorem Jovis ignem, & inevitabile fulmen.

Jo. Whisfeld, A. M.

Coll. Merton. Soc.

CARMEN

En Meliboeus oves, teneros en negligit hordos.
Sic mihi (nam tantum) cum me Despectu teneret,
Non caris, non nuda amor, nec cura pecunia
Penderet ab hinc, dixit, mea distula pueri.

Et

CARMEN PASTORALE,
In Obitum Augustiss. Regis CAROLI II.

Thyrsis, Melibæus, & Daphnis, Interlocutores.

Thyr. Quid dulci, Melibœe, sedes tam tristis in
umbrâ?

Hic alios vultus poscit locus, omnia circum
Lætitiâ invitant, & amœnâ fronte renident.
Sed quo, Pastor, oves, quo migravere capellæ?
Forfan in ignotis illæ jam montibus errant,
Atque insueta graves jam tentant pabula fœtas,
Dum tu hîc suspiras, & flendo dividis horas.

Mel. Nôsti olim insomnes curas durosque labores,
Thyrsi, meos, nôsti pecoris quòd amantior alter
Non erat, Arcadiæ coleret qui rura colonus.
Sed me, Thyrsi, gregis fuerat quæ cura, reliquit.

Thyr. Quid non suadet amor? quid non patiuntur
amantes?

En Melibœus oves, teneros en negligit hœdos.
Sic mihi, (nam memini) cùm me Galatea teneret,
Non ruris, non urbis amor, nec cura peculi.
Pendeat ah sacrâ, dixi, mea fistula pinu.

Nam

Nam mihi nec cantus, nec erat mihi fistula cordi.

Tantum inter densas corylos silvasque latebam,

Turturis & mœstis augebam voce querelas.

Mel. Non, ut rere, meis amor hæret, Thyrsi, me-
dullis,

Muneribus vici, nec me jam spernit Alexis.

Nec si sprevisset, jam ejus fastidia curem.

Me propior jam cura tenet, majora revolve.

Pan Deus Arcadiæ, Divum lenissimus unus,

Pan qui curat oves, ipsos oviumque magistros,

Pan Deus occubuit; per rura gravissimus ibat

Rumor, & Arcadicos defecit vita colonos.

Monstrat & ista meos arbos incisa dolores

Quam cernis, crescentque mei cum cortice luctus.

Thyr. Quid narras, Melibœe, Deum Pana isse sub
umbras,

Quem fato immunem, Diisque immortalibus æquum

Spes erat, & cujus tam sæpe litavimus aris?

* Mira refers: sed habent similes præsagia casus.

Est quercus nostræ impendet quæ plurima silvæ

Arbos procera, & firmis radicibus hærens,

Una nemus, patulos distendens undique ramps,

Quæ regina solet nemoris princepsque vocari;

Huc dum lascivæ tondent arbuta capellæ,

Sole

Indubitare: eadem vigilant tibi rebus in asperis
 Cœlorumque fides, superumque æterna potestas.
 Quam bene protexit Batavis sua jura, & Iberum
 Servitium detrectantes defendit Elisa
 Anguriis magnis, & non incauta futuri.
 Siqua valet juncta affinis vicinia regni,
 Si Batavos fortuna, & eadem temperat Anglos
 Lance, urgetque pari focias discrimine terras:
 Diva attolle caput; jam te non longa manebunt
 Tædia, nec tantos patieris inulta dolores.
 En tibi non vanum tutamen, milite cinctus
 Auriacus! fervet mistum clamoribus æquor;
 Adventum testata Dei, cava littora circum
 Clamores iterant, & læti murmura vulgi.
 Fama minax latè increbrescit; & ingruit horror
 Præviæ armorum: turpes formidine cedunt
 Iræ atque infidiæ; longo fugit intervallo
 Ignati pecus, & stupidi, fœdum agmen, Hyberni.
 Salve invicte Heros, ò tempestate cruenta
 Spes nequaquam averfa! ò non indignus avorum!
 Nusquam impar, nec tarda salus! seu Belgia supplex
 Præsentem, seu te cognata Britannia poscat.
 Tu vero Angliadum lux, & certissima Divum
 Progenies Gulielme, potens succurrere sæclo,

Ob.

Obnitique audax ! quas par defendere terras
 Solus es, imperiis moderare, æternaque jura
 Hinc, inde exerce : Tibi Diva Britannia spondet
 Se dotem ; augustas tradit de vertice turres,
 Et frameæ decus, & sceptri inviolabile pignus.
 Talis ubi ad duras religatæ Brachia cautes
 Andromedæ, manicas indignaque vincula Perseus
 Exuerat : tutelæ nubit, & ipsa pericli
 Fit virgo Munus ; capit immortalia dona
 Lætatus Victor, pretioque amplexus inhæret.

Quisquis ades Zeuxis, succum molire potentem,
 Et pompas Gulielmi, & festas ordine scenas
 Incipe, solennemque argutus pande triumphum.
 Arte vagus primâ ludat color Amphitriten,
 Instabilesque undas : tum supra fluctuet ingens
 Dorsa premens Batavûm classis. Sub pondere Nereus
 Spumat, & attonitum natat inter cœrula vulgus,
 Nereides, Tritones, & Inous Melicertes.
 Crescentes Austri vires, pelagique tumultum
 Palantesque rates latè, mortemque propinquam
 Sissit Nube cavâ invehctus Pater : æquora circum
 Strata quies ; pronæque volant ad littora Naves.

Haud procul hinc radio flagrante, & luce cornusca
 Insignis, lætos inter, Naffove, Britannos

Im.

Imperiis Affurgis: eodem effulgeat arcu
 Vinc̃ta Maria caput, similesque in vertice flammæ
 Ardescant: ambo capiant gratissima Divum
 Dona simul, populique preces; par flumine Nardus
 Irroret crines errans; æqualia utrisque
 Sceptra fluant auro, fluat auro purpura Vestis.
 Sis Memor ô, calamisque cave, dum viva tabellis
 Ora Mariæ audes, divinam & fronte Juventam:
 Ut graditur Diva! ut gradienti gloria furgit!
 Ne spirans nitor absit, & impar langueat umbra.
 Quis jubar intemeratum oculorum, & lucida pinget
 Tela, ignesque genarum, & non imitabile fulgur?
 En niveum decus! En pharetras arcusque potentes,
 Alma Venus, Paphiique armamentaria regni!
 Sic ubi Threiciis Virgo Latonia telis
 Armata, Idalios saltus, aut Mænala lustrat
 Venatrix: latè de missi gratia crinis
 Luxuriat, nec dum focix colla ardua tangunt.

Jam vastâ Heroas doctus variare figurâ,
 Naffovam gentem, & primæ incunabula famæ
 Ordire: hinc fervens densa inter tela Philippus
 Cumque suo Henrico frater Lodoicus inundent,
 O quam Borbonio dispar! tabulâ inde capaci
 Incedant Gulielmi, Othones, & Engilberti,

Divi,

Divi, Semideique.
Exere quin artem, & labor indefessus Adolphum
Hinc atque hinc describat, Adolphum jura volenti
Germano dantem: Meritorum gloria fasces
Romanos illi indulgit; metuendaque Thraci
Virtus, Cæsareis adscripsit nomina fastis:
Illum admiranti similem, similemque frementi
Exprime: lætorum turbâ comitante nepotum
Usque tuens oculis Gulielmum, hastâ indice mon-
stret

Protenſâ: cognata fremunt simul agmina plausu,
Et blandis supra plaudit victoria Pennis.

Parte aliâ emergat Virgo rediviva, pudorem
Flamma genas suffusa, & castos afflet honores,
Pulchra, modesta: illi æthereum sacra tempora lumen
Accenditque dies æterna, & spirat amorem
Purum illibatūque: decoras aurea stringit
Vitta comas, nectuntque verendæ insignia Mitra.
Illa humeris innixa manum, cervice recumbit
Auriacâ acclinis, cœlestiaque oscula miscet.
Immani subter refupinam extende ruinâ
Ignatî sobolem, vano molimine fursum
Murmura dira, irasque vomentem, atque atra ve-
nena.

Nempe

Nempe premit vindicta, & pronam ferreus urget
A tergo nodus, rigidaque ex ære catena:

Tum bufo obscænus, serpentum & squamea proles
Ilia per fibrasque vagatur, & ubera lambens
Depasta; at Furix luctanti & colla tument
Insultant, Stygioque informis Cerberus ore.

Si videas, Zeuxis, quas jam matura revolvant
Fata vices Gallis; Lodoicum pingere ruentem,
Sceptra caduca, labans diadema à vertice, Laurisque
Arentes: glauco exultas velatus amictu
Rhene Pater, laxis attollens corpora vinculis.

Quanquam etenim Angliadis ignavus pectora torpor
Infecit, nimis que ingloria tædia pacis.

Tu tamen ô Britonum spes! ô Gulielme labantis
Imperii Stator! cœpto ne parce labori,
Gallica castra inter sopitum excude vigorem
Angliaci pubi, atque sepultas elice flammæ.
Jam video, hastati revirescit fama Britanni,
En robur vetus, Henrici & vestigia regni!
Henricus Patriæ vindex, Parisinaque terror
Mœnia circum, & adhuc Lodoico inamabile nomen.
Saturno sic Rege putris ferrugine tellus,
Atque inculta situ cœpit squallefcere; dumisque

Et scabie rugosa. Ut vero Jupiter arcem

Ascendit, venere artes, sua cura colonum

Exercet frugum inventrix, mox lucidus armis

Florescit miles: metuunt mortalia corda

Ultorem Jovis ignem, & inevitabile fulmen.

Jo. Whitfield, A. M.

Coll. Merton. Soc.

CARMEN

CARMEN PASTORALE,
In Obitum Augustiss. Regis CAROLI II.

Thyrsis, Melibæus, & Daphnis, Interlocutores.

Thyr. Quid dulci, Melibæe, sedes tam tristis in
umbrâ?

Hic alios vultus poscit locus, omnia circum
Lætitiâ invitant, & amœnâ fronte renident.
Sed quo, Pastor, oves, quo migravere capellæ?
Forfan in ignotis illæ jam montibus errant,
Atque infueta graves jam tentant pabula fœtas,
Dum tu hîc suspiras, & flendo dividis horas.

Mel. Nôsti olim insomnes curas durosque labores,
Thyrsi, meos, nôsti pecoris quoddâ amantior alter
Non erat, Arcadiæ coleret qui rura colonus.
Sed me, Thyrsi, gregis fuerat quæ cura, reliquit.

Thyr. Quid non suadet amor? quid non patiuntur
amantes?

En Melibæus oves, teneros en negligit hœdos.
Sic mihi, (nam memini) cûm me Galatea teneret,
Non ruris, non urbis amor, nec cura peculi.
Pendeat ah sacrâ, dixi, mea fistula pinu.

Nam

Nam mihi nec cantus, nec erat mihi fistula cordi.

Tantum inter densas corylos silvasque latebam,

Turturis & mœstis augebam voce querelas.

Mel. Non, ut rere, meis amor hæret, Thyrsi, medullis,

Muneribus vici, nec me jam spernit Alexis.

Nec si sprevisset, jam ejus fastidia curem.

Me propior jam cura tenet, majora revolve.

Pan Deus Arcadiæ, Divûm lenissimus unus,

Pan qui curat oves, ipsos oviumque magistros,

Pan Deus occubuit; per rura gravissimus ibat

Rumor, & Arcadicos defecit vita colonos.

Monstrat & ista meos arbos incisa dolores.

Quam cernis, crescentque mei cum cortice luctus.

Thyr. Quid narras, Melibœe, Deum Pana isse sub umbras,

Quem fato immunem, Diisque immortalibus æquum

Spes erat, & cujus tam sæpe litavimus aris?

* Mira refers: sed habent similes præfagia casus.

Est quercus nostræ impendet quæ plurima silvæ

Arbos procera, & firmis radicibus hærens,

Una nemus, patulos distendens undique rãmps,

Quæ regina solet nemoris princepsque vocari;

Huc dum lascivæ tondent arbuscula capelle,

Sole

Sole sub æstivo pastor se ferre solebat,

Hic canere, hic latâ frigus captare sub umbra.

Hanc ego mane meas ducent ad pascua capras,

Com placidum ventis staret nêmus, omine lævo

De cœlo tactam vidi procumbere quercum.

Attonitæ Dryades subitam doluere ruinam.

Non longè abductus Philomelam dulcè canentem

Turturis in murmur cantum mutare notabam:

Obstupui, & sumptâ lætum modulatus avena

Nescio quid, miros tento depellere questus.

Illâ tenore suo mœrori indulget eodem,

Nec gemere aëreâ quicquam cessabat ab ulmo.

Mel. Quid vero hæc memoras? Sensit natura ca-

dentem

Pana, & solliciti visa est dare signa doloris.

Languit omnis ager, pastusque oblita sub ipso

Gramine, flevit ovis, nec non flevere leones

Immanesque urfi, Pani infestissima turba.

Fleverunt Nymphæ, fleverunt maxima Divum

Numina, quæ magni Panis delubra frequentant.

Flevit & ipsa Echo, fleverunt Arcades omnes,

Atque Deos atque astra vocant crudelia mœsti.

Thyr. Et meritò. Divos inter lenissimus ille

Eminuit, semper bonus & cultoribus æquus,

Totus

Totus amor, totus pax & clementia totus,
 Quique habuit cunctos, si demas fata, faventes.
 Servabat Pan rura, lupos arcebat ovili:
 Defenditque altas cedros, humileſque myricas.
 Pan faciles dedit æſtates brumasque benignas,
 Paſtoresque ovibus ditavit & ubere glebâ.
 Plangite paſtores, ſit multi pompa doloris,
 Spargite humum foliis, procedat flebilis ordo
 Arcadicæ pubis, planctus nemus omne pererret:
 Divinus meruit fieri ſibi talia Paſtor.

Daph. Sed quid opus vano tantum indulgere dolori?
 Num totum letho abſorptum Pana eſſe putatis?
 Vivit, & inſuetum limen miratur olympi
 Miſtus cœlicolis, unde hæc ſua rura benignus
 Proſpectat, noſtro jam fletu & carmine major.
 Vidi ego (nam liceat vobis mea viſa referre)
 Stellarum heſternos quum luna accenderat ignes,
 Extemplo magnum cœlorum albescere tractum,
 Mirabar, cœli facies quæ mira pararet.
 Quum ſubito æthereas volitantem Pana per auras
 Vidimus, inſignem radiis & luce coruſcum.
 Ibat ovans, magnâ Divum ſtipante coronâ,
 Pana omnes cecinere, triumpho inclaruit æther.

Mel. Sint rata viſa precor. Sed quo jam rura patrono
 P Gaude-

Gaudebunt? nostrum quo præfide stabit ovile?

Daph. Ne metuas. Uno ablato non deficit alter
Aureus, & simili gaudebunt rura patrono.

Divinum Pana hunc sequitur non degener hæres,
Qui pastoritias longum informatus ad artes,
Fælici reget Arcadiæ moderamine rura,
Incolumes præstabit oves, lætosque colonos.

Thyr. Ergo age, festivos cantus modulemur avenâ,
Ducamusque leves turbâ alternante choreas,
Atque novo festos Pani instituamus honores.

Jo. Norris, A. M.

Coll. Omn. An. Soc.

In

In immane illud CAROLI I. Regis paricidium
μεγαλεισινδὲ cum ejusdem Indigitatione.

O Ccidimus! quid, Musa, pios hæc munera manes,
 Quid conclamatos cineres, cassamque favillam
 Sollicitans, poscis lamenta & funebre carmen?
 An capiti extincto frigentia membra parentent?
 Scilicet illa modos nobis scelerata securis,
 Quæ lucem Regi, eripuit; populique cadaver
 Usque sumus: tanto rubuit quod sanguine ferrum
 Exanimis & nos haufit: quis dicere regni
 Singultus longos, dura & suspira possit
 Effari, ut moriens tremebundos fuderit artus?

Carole, sic te etenim pietas studiumque tuorum
 Prosequitur, vixit felix te sospite regnum,
 Et tecum simul interiit; (fuit Anglia & ingens
 Anglorum decus) ut vitis quam cura maritat
 Rustica proceris ulmis, quæ fida caducæ
 Fulcra locent, teneantque enervi stirpe reclinem.
 Ea validis innixa humeris atque ulmea prensans
 Corpora, se latè extendit jam palmite multo
 Luxurians, plenosque ostentat læta racemos,

Donec forte casæ nutanti sive tigillum

Seu laquear desit, Lignator, munere Bacchi,

Quam laribus malens tutis caruisse, bipenni

Ferro adimit viti fulcrum, ruit ilicet ulmus,

Et sociam latè sternens succisa recumbit.

Quaque diu junctis crevere amplexibus una,

Stirpitis impellit communis utrisque ruina.

Et quantas tulerit fruges respublica, nitens,

Dive, tuis quondam cervicibus! Otia Musæ,

Otia ruricolæ, peragebant otia Cives:

Tum suus arti cessit honos, ditabat alumnos

Mercurii mare tranquillum, tum grata coloni

Sudorem tellus locupleti messe rependit;

Nil opus armatis proscindere classibus æquor,

Nil Urbes vallo munire & milite tanta

Grassari, nec adhuc Londinum pacis amœnz

Tædebat, rebusque novis gaudere paratum

Servitia in turmas vomuisset læva rebelles.

Et quis detrectare furor, quæ tristis Erinny's

Tam mite imperium suavit? quæ jura, Quirites,

Deseritis? quoque aucupio per dædala fraudis

Imponit Catilina novus? sic denique nondum

Putentes subolere technas? quid enim? quasi magno

Constiterit simulasse pium; proh cæca futuri

Pectus.

Pectora! sed feri sapietis forte nepotes,
 Quos raros superesse sinent civilia bella,
 Sanguine sit quanto procerum plebisque putabunt
 Sævitur in jugulos sociorum, ubi vindice nullo,
 Dediticit sperare Deum, jam dira juvenus;
 Omne accincta nefas moliri & cernere ferro:
 Crudelis! saltem iste fitim sedare cruoris
 Purpureus possit rivus, qui sanguine largo
 Plebisque procerumque fluit: quid Regia vita
 Commeruisse potest? tu saltem ignosce parenti,
 Miles atrox, sancta qui Majestate verendus
 Hoc tantum reus est, quod teque tuosque tot annos
 Texerit, in commune vigil, patriæque salutis
 Prospiciens, atavos qui per bis mille Decembres
 Perpetuâ serie centum numerare novemque
 Sceptringeros possit; frustra certaverit illi,
 Europæ quisquis titulis regalibus altus
 Imperitat populis, tantis auctoribus impar.
 Nec longâ te gente Deum crevisse, quod ultro
 Fors dedit, at Virtutis honos propriumque coronat
 Carole, te meritum; sceptris quo dignior istis
 Ipse tui Rex, egregias molitus habenas,
 Omnem animi motum ad mentis dictata solebas
 Composuisse tuæ & sanctæ rationis amissim;

Imperium mentis neu sollicitare ferentæ,
 Plebs animæ, Affectus, ausa est, aut hiscere contra :
 Non te præcipites iræ, non dira libido
 Transversum impulerant, non summa licentia Sceptri
 Quæ solita elatos animis inflare tyrannos.
 Ollis ad libitum, Virtutum paupere censu,
 Vivitur; & magni pendunt, si fama salutet
 Tranquillum hunc, Facilemve illum, si tertius Acer
 Audiat aut Pulcher, saltem ut de corpore captent,
 Quas animæ laudes nunquam meruere, beati
 Si generis tantum phaleras & stemmata detur
 Ostentare patrum, quos deseruere minores
 Degeneres, vitiis acti, ingenioque ferino.
 Sanguine te vicisse omnes & corpore, cujus
 Sidereas vigor integros firmaverat artus,
 Quale ferunt veterum heroum, quos frangere nondum
 Massica cœpissent, nostræque licentia mensæ;
 Id tibi pro minimo visum: cui summa voluptas
 Excoluisse animum & totis pia numina fibris
 Concepisse fuit, faciem virtutis, & ora
 Ardebas, pulchrumque decus constantis honesti,
 Ipse tui juxta compos, seu clade novercâ
 Fors rueret, seu te cumlaret læta secundis,
 Neutrius & piguit fortunæ; protinus aris

Te

Te advolvens, numenque Dei veneratus, & ultro
 Velle dedisse manus patri, qui cuncta supremo
 Temperet arbitrio propriâ jam sponte paratus,
 Succumbis docili pietate. Sonantia crebro
 Testor scripta Deo, sanctos animique recessus,
 Quois tete explorans, tantarum pondera rerum
 Prudenti appendis trutinâ, properare suetus
 Ad Christi exemplum, & vitæ documenta sequaci
 Inde animo recolens, cœlestia jussa capeffis,
 Quo te cunque sacro flectant oracula ductu.
 Quem tibi componam heroûm, longæva triumphis
 Inferuit quos fama suis? Virtutis honore,
Carole quis tecum contenderit *Antoninus*
 Aureus, hausta crepans totidem percepta magistris?
 Nec tibi Scipiades & quos jactare Catones,
 Roma solet, cuiquam liceat conferre, Sophosve
 Garrula quos superis æquavit Græcia divis;
 Pone supercilium, bona porticus, ingerere ultra
 Protinus ipse suum senior *Gargettius* hortum
 Desinat, inclinetque suos Academia fasces.
 Qualia se Vitreo reficit dum gurgite Phœbus,
 Astra suis micuère comis, cœlumque minores
 Accendunt latè radii, famulantia donec
 Tempora Titani, dulcem rumpentia somnum,
 P 4 Cœlestes

Cœlestes aptant currus, nitidisque lupatis
 Alipides ornare parant festina jugales,
 At pater, acclivi conscendens tramite, pulchros
 Cœperit ut sparsisse i gnes, folitoque decore
 Exoritur, subito pudibundos sidera vultus
 Obnubunt, totaque poli statione moventur.
Carole, sic tua laus alios heroas, & acta
 Elevat istorum, quos olim cana vetustas
 Laudavit, seu quos hodiernæ conscia famæ
 Ora hominum Musæque favor subvexit in astra

At vos, vestratem, Scoti, vestra arma rogantem
 Testantemque fidem, pacti mercede malignâ
 Proditis, ignavi; sanguis nil Regius illi,
 Nil pietas profunt, crudeles ductus ad hostes,
 Tanquam vile caput, populi manibusque nocentis
 Rex infons animam fatalis Victimâ fundit.
 Heu tantum patrare nefas potuisse rebelles
 Nec nostras valuisse preces & quæ pia thura
 Nequicquam furdis toties adolevimus, aris!
 Non fatis, O Superi, tantis terræque marique
 Cladibus exhaustos, tot campos strage nefandâ
 Texisse, & fluvios nostro infecisse cruore,
 Ni recrudescat, *Caroli* de vulnere, vulnus
 Commune, atque iterum sævo cum scœnore, Regis

Occisi fatum, Angligenis mala pristina sistat?

Scilicet illud erat pueri quo patribus orbi,

Et spoliata viro conjux lenire dolorem

Sueverat, incolumis *Carolus* : mercede sub ista

Visum est posse pati tam duri incommoda belli :

Rex, tua dum speranda salus discrimina mille

Suasit adire tuos, legesque & jura Britannum,

Et pietas & prisca fides ruitura, vocabant

Quas pote suppetias, quem non accenderet ultro

Regalis Virtus & Martis adorea tanti?

At spes non accisa omnis, ubi destina rerum

Rex pius occubuit, fracto tum corruiat axe

Victa simul, fatisque manus dedit Anglia duris.

At poterunt, Scoti, parcarum adamantina pensa,

Et volvenda dies, sceleris vos poscere tanti

Supplicium, facinusque olim crudele luetis,

Sacrilegi Regum vendaces, aut ego veri

Vanus agor, prædamque omnem, ditesque rapinas

Abripiet civilis hyems, quam tristis Enyo

Instinctu Superum vestras effundet in oras.

Forstian ex animo nec nostris perpetuò ibit

Tantum impune nefas, Anglis neu credere fas sit

Diis genitos Reges Superis vilescere, & ulla

Corripere indigetes oblivia posse suorum.

Esto,

Esto, fidem nihili pendant immania corda,
 Ausa Deos faciles sprevisse, & numina serò
 Ultura : at *Carolo* tristes labentibus annis
 Inferias dabitis, vos & rerum alea tanget,
 Indecores animæ, populi fœx ima Britanni,
 Nequa malos posthac scelerum fiducia tollat.

At Divum interpres paribus Caducifer alis
 Advolat, exutam formosi corporis artus
 Tanti animam Regis iusto dignatus honore,
 Vulgari armento secernit, mortis acerbæ
 Legibus absolvens & avitis imputat astris.
 Est via quæ cœlum suspendens fornice lacteo
 Circuit, & medium puro distinguit honore,
 Quam sola heroum superant vestigia, postquam
 Corporeos nexus mens eluctata, priorem
 Nititur in patriam, divino lumine vesci
 Discupiens, superosque iterum coluisse penates;
Carolus hæc, ducente Deo, conscendit, & intra
 Limina sancta poli consistens, ordine longo
 Prospicit, antiquæ sedis monumenta revolvens;
 Hic rerum fator æternis fulgoribus ardens
 Lucis inaccessible, proceres cni mille ministrant
 Aligeri, qui prompti animis arcana capeffunt
 Iussa Dei, & prono fusi venerantur honore,

Hos

Hos juxta heroes positi, quorum ardua virtus
 Et divinus amor pulchrâ præcordia flammâ
 Moverat, æternumque pater retulisset in album:
 Puras induti trabeas, sanctisque coronis
 Tempora præcincti, numeris vocisque lyraque
 Æterni mulcent aures genitoris, ovariantesque
 Ætheris immensi feriunt templa alta triumphis:
 At Rex, Pacifico nomen cui pristina virtus
 Fecerat, augustis natum penetralibus ultro
 Complexusque manuque pater, per amœna locorum
 Ducit ad Angligenum præclara sedilia Regum,
 Et stirpis decora alta suæ: tum protinus illi
 Affurgunt venienti omnes, faustoque resolvunt
 Ora sono plausuque exceptum sede locarunt.
 Quam Pater omnipotens auro gemmisque nitentem
 Sidereis, *Carolo* fixisset, at ille beatis
 Ordinibus junctus, meminisse tot, ante malorum
 Definit, æternique decus laudesque parentis
 Divino tonat eloquio, numerisque canorus
 Concelebrat, salve Superi, magne incola, Cœli,
Carole, jam regno felix adfuesce sereno
 Fortunæ procul imperiis, & turbine fati.

At tu, summe parens, miserere & digna ferenti
 Ignoscas populo, tandem clementior iræ

Pone

Pone modum, accisis tandem, pater, annue rebus.

Exanimis viden ut ferali pulvere squalens

Trunca caput, taboque artus fœdata cadentes,

Infandos longum tulerit gens Anglica manes?

Heu lucem, pater, imperti, tardumque cadaver

Vita redux animet, divino concita jussu

Vena fluat, sanguisque suo micet impiger alveo.

Cumque necem nobis immitia fata, parente

Sublato, dederint, da natum posse, precamur,

Imperii hæredem, folio succedere avito :

Inde etenim nobis, nec fas aliunde, redibunt

Vitales fortasse animæ, lucisque prioris

Usura, æternas ne devolvamur ab umbras.

*Jac. Windett, M.D. Coll. Med. Lond. Soc.
& Coll. Reginal. Cantabrig.*

Auctio

Auctio DAVISIANA.

K O Vanas hominum curas ! ô lubrica verti
Fata Deum ! nostrisque diu non mitia votis !

Heu ! per quot casus, per quæ discrimina rerum
Mortales rapimur ? quotus est, cui semper amica
Sors fuit, aut quem non miserum spes vana fefellit ?
Usque adèd inconstans gaudes, Fortuna, jocari ;
Tollere quod dederas, adversa reponere latis.

B. Quorsum hæc, ô *Chrysippe*, Scholas redolentia
dicta,

Plurima quæ tibi *Crantor*, *Epictetus*que legenti
Suggestit, huc affers ? (*S.*) Age dic, quæ tristitia narras ?

D. Qui casus ? (*C.*) Quæ te premit inclementia Di-
vum ?

W. Undè taces, oculosque manusque ad sidera tendis
Attonitus, nec quod latet imo corde profaris ?

D. Iste quidem, siquid rectè auguror, uritur ; Illum
Phyllis habet suspensum, ac lento macerat igni.

Donec erat facilis, nec dum surdâ aure querelas
Excepit ; placidas tam volvere flamina Parcas,

Læ.

Lætos ire dies, nec tūm implacabile Numen.

Postquā averſa Venus, mutataque *Phyllis Alexin*

Reſpexit potiore, atque hunc faſtidit amantem;

Inviſa ex illo Fortuna, hinc Sortis acerba

Immortale odium, ac levium cenſura Deorum.

B. Aut fors inde redit, melli quā Sphæra vireto

Exercet juvenes; Hic, Spe fallente laborem,

Commifit pugnam non Diis, non viribus æquis;

Jam dolet amiſſos nummos, vacuamque crumēnam.

S. Quin vel Ego fallor, vel Tu (ad *K.*) jam tempore

longo

Forſan Equum expectas, teneræ promiſſa Parentis,

Quo patris ad ſedes dilecta que rura veharis?

Sed nec Equum genitor, neque Servum mittere curat

Neu deſit meſſi ſamulus, plauſtrove caballus.

Inde illi gemitus, ſævique opprobria fati.

K. Sed neque Tu (ad *S.*) *Calchas*, nec Te Ille (ad *D.*)
peritior Augur,

Nec quiſquam ē Vobis; Nam, quanquam erroris iniqui

Diverſa eſt facies, idem tamen omnibus error.

Altera (ſed nec me naſo ſuſpendite adiuncto)

Altera fata movent animos; dedit ampla ruinam

Daviſiana Domus; fuit hæc, fuit inclyta, & ingens

Gloria *Caſtalidum*, ſed nunc ſerū omnia vaſtat

Cre-

Creditor; expulſis mendicat pila Camœnis.

Fortunam quifquis poſthâc ſibi credulus optat

Perpetuam, atque auſit pellaci fidere Divæ,

Diſjectas videat merces, verſoſque Penates,

Teque, & parve *Tryphon*, magnis exercite fatiſ.

C. Hocceine erat, tanto quod fert promiſſor hiatu?

Credideram fieri *Priami* fata; *Inſtitor* exit.

W. Res memoranda quidem, & Sophocleo digna
cothurno!

Sidera ſe miſcent Umbris; Erebo Aſtra; moventur

Diſque Deæque omnes; conturbat Bibliopola.

S. Quis *Lachæſin* fugiat, quando *Hunc* quoque fata
trahēbant,

Nec latuit ſævas tantillus Homuncio Parcas?

B. Vidi ego (nec tenuis conſpectum effugit Imago)

Ire viâ exiguum per compita pumilionem;

Qualis ubi innumeris ſeculis effecta Senectus

Tithono imminuit vires; illi arida ſenſim

Genua labant, gelido deturgent ſanguine venæ;

Adducti penitus nervi, breviorque videri

Incedit, gracilli tibicine non bene ſultus.

Taliſ erat; Sic Ille pedes, ſic ora ferebat.

K. Ludite, at amoto querimur Nos ſeria ludo.

Tempus erat, memini, cum totos undique poſtes

Effici

Effici Heroum vultus ac plurima passim
 Pagina vestiret, crebraque in pariete Chartæ
 Mille intus plutei stabant, armaria mille;
 Mille arcæ, totidemque super lecto ordine libri
 Sed nunc tot quondam signis, titulisque superba
 Infami (scædum visu!) spectanda papyro
 Stat domus, inque ipsis foribus Chirographus index
 Accusat Dominum, quod sit fugitivus & Exul.

D. Sic Apis Hyblæo in campo, per & arbuta passim
 Perque crocos volitans, suaves hinc inde sapores
 Ore legit, stipatque ingentem mellis acervum.
 Mox invisâ apibus Fortuna, ac tristis Erinnyes
 Aut fuci, aut piæ faciem mentita lacertæ
 Turbat opes; simul effusus labor omnis, & Ipsa.

W. Non tamen excisa penitus spes, non ita cœlo
 Invisus superisque *Tryphon*, quin usque supersint
 (Siqua solus misero est) rebus solatia fractis.

I nunc, atque omnes, Fortuna, immitte procellas;
Austio stat contra, & fatorum damna rependet.
 Quare agite, alternis cantemus ritè Camœnis,
 Quis sit vendendi modus; & quas *Austio* leges,
 Quæ jura observet; quis ementibus ordo; locus quis;
 Aut siqua inciderint, quæ Carmine digna referri.

S. Est locus improbulis bene notus civibus, Urbis
 Ex.

Extremæ limes; Borealem nomine portam
Plebs indocta vocat; docti dixere *Bocardo*.
Haud procul hinc domus est, teneris quondam apta
choreis

Quà pede festivo pueri, innuptæque puellæ
Exercere diem. (C.) Quas Te (^{ad S.}) quoque vidimus inter.

S. Altera nunc rerum facies; nunc codice multo
Fœta tumet; cedit Saltator Bibliopolæ.

Bis quocunque die, magnâ stipante catervâ,
Certatim huc properant ex omni parte Togati,
Quotquot calluerint libros; (C.) Cupiantve videri.

K. Limina *Sheldoni* neglecta, ac proximus illi
Bodleius; doctæ dudum siluere Catenæ,
Desertæque Scholæ; Nemo vacua atria circum
Ambulat. Heu! Lector, tanquam *Rhodopeius Orpheus*;
Aut ligno, aut surdis mandat sua dogmata faxis.

B. Ibam forte viâ. (S.) Ignavus, (^{ad B.}) sicut tuus
est mos.

B. Quà jactare pilam solet, adversisque retortam
Parjetibus vexare vicissim alterna juvenus.

Nusquam ludentiumve labor, strepitusve faventium;
Apparent nusquam sepöstæ in pulvere vestes;
Tristis ubique quies; latè loca vasta filebant.

S. Scilicet His ignava cohors se mœnibus infert,

Q

Pran

Prandia cum male pasti obolis constantia ternis

Ceperunt, aut cum jentacula matutinam

Exemere famem; facto velut agmine, Cuncti,

Quà data porta, ruunt pariter, sedemque capeffunt.

Omnibus æquus honos, eadem subsellia; scamnum

Non melius cuiquam, sedes nec honestior ulli.

Præcipuum invenias, & cum Doctore sedentem,

Cornubiæ extremo qui quondam in monte solebat

Aut servare pecus, pecoris non ipse Magister,

Aut stimulare boves, alieno lassus aratro.

D. Vera refers, mihi namque humeros & brachia
circum

Hæsit, tanquam alter *Pyladi* prædulcis *Orestes*,

Servum ac vile caput, disruptâ veste Togatus,

Vectus ad *Oxonium*, quo lardum aut hordea carro.

Pileus huic micuit duro subtemine crassus;

Humentesque comæ præpinguem vertice odorem

Spiravere; Togæ mirus nitor——

K. Quin parce auriculis, ac naribus ingenuorum,

Et versu immundo castas temerare Camœnas.

D. Plurima sed frustra variat mihi fimbria vestem,

Si juxta sedeat, qui tergum pone minister

Prudenti observat; siquando aut pocula ferri

Præcipiam, aut patinas semesaque fercula tolli.

B. O

B. O me infœlicem, quod quâ Tu classe sedebas

Non comes accubui ; nec me quoque classis habebat !

Hinc Cocus, hinc lumbos trivit mihi Lychniopola,

Ultima vulgi sæx ; Nam turbant limen & ipsi

Nobiscum Emptores, scamnoque locantur in uno

Philosophi, Artoptæ, Doctores, Archimagiri,

Et Medici, & Medicaltri, & qui Medicamina vendunt.

Confedere omnes ; Rostrum conscenditur ; At Quis,

Quis vestrum, ut melior rerum sese explicet ordo,

Os *Millingtoni* referet, quis deinde *Cuperi* ?

K. Istos quis velit, aut possit ? (C. & W.) Nemo

herculè, Nemo.

N. Quin Tu, (^{ad W.}) quæso, tibi quoniam est con-

stantia vultûs,

Et facies veneranda, ac non indigna *Catone* ;

Exprime Tu mirâ insignem gravitate *Cuperum* :

Tu (^{ad C.}) *Millingtoni* non dedignabere partes,

Nam lepidum caput es, dicto & mordente facetus.

W. Illum Ego ? Num cernis mihi tardum abdomine

ventrem

Surgere, quodve mihi spatium admirabile vultûs ?

Numnam Prætor ego ? vel Bubo ? vel Aldermannus ?

C. Sed nec Ego melius sperem data pensa tueri :

Diis habeo grates, modici me quodque pusilli

Finxerunt animi, pauca atque modesta loquentem.

Stentoris Illi Vox, audacia perdita; Sermo

Ventosus, spirantque cavi mendacia folles.

Ast Ego (sic homo sum) mentiri nescio; Librum,

Si malus est, nequeo titulis onerare; *Witherum*

Maconidæ præferre; aut Te, *Merline, Sibyllis*.

Ludere sin placeat, sic stet sententia vobis;

Partes (^{ad W.}) Ille suas, in me mora non erit ulla.

W. Infanire libet quoniam, non durus habebor.

Componam, ut potero, vultus; talique Camænâ

(Nec pudor ullus erit) cudam miserabile carmen,

Quali vel *Bavius* scripsit, vel *Mævius*; aut quam

Exprimeret, versus si pangeret, ipse *Cuperus*.

B. Quin Tu, (^{ad C.}) sume tubam, & modulamine

Papiniano,

Vel quali turget, cui dat gens *Claudia* nomen,

Grandia verba rotes, numerisque tonitrua misce.

S. At cave, (^{ad C.}) ne nimio strepitu subfellia frangas;

D. Aut ruat in præceps *Sheldoni* immobile saxum.

Q. Quin agite, & celebres laudet Præfatio merces.

B. Nos sumus aut emere (*S.*) Aut saltèm spectare
parati.

W. Incipiam, Quin Tu, (^{ad C.}) frater, mihi sugge-
re; siquid

Hæ-

Hæfero; Nam melior semper tibi copia fandi.

‘Vos & *Cecropida*, *Britonum* spes. (C.) Adde, decusque.

W. ‘Atque decus; (ad C.) quid deinde? (C.) Togæ
flos (W.) flosque Togatorum

‘Ore favete omnes, placidasque advortite mentes.

C. Pergas Marte tuo, verbum non amplius addam.

W. ‘Si bene quid memini, bis sextus volvitur annus,

‘Ex quo nota diu Gallis, notissima Belgis

‘*Auctio*, fera licet, nostris tandem appulit oris.

‘*Londinum* accepit plausu, fremitumque secundum

‘*Granta* dedit; sit fas & *Vos* sperare faventes.

‘En vobis Libri: sibi sunt encomia, nec me

‘Laudatore opus est, aut Oratore *profecto*.

‘Non sum facundus. (K) Fateor. (W.) Sed Honestus
haberi,

‘Promissique tenax, dictis factisque merebor.

‘Nec si non nimis argutum Natura *Cuperum*

‘Fecit, falsum etiam mendacemque improba finxit.

‘Orandum restat, veniam indulgete roganti,

‘Vertice sim tecto, neu me mala frigora lædant.

C. Ne metue, at solido fidas, *Bollane*, cerebro.

Ullane vis? ullus caput hoc invadere morbus?

Crediderim molles filices, penetrabile ferrum.

W. ‘Expecto, quid sit cordi; quæ vestra voluntas.

K. Scilicet, annuimus. (*B.*) Vela caput. (*S.*) Indue.

(*D.*) Quidni ?

W. 'Pro tantis meritis grates persolvo, nec unquam,
'Dum superat caput hoc, dum Spiritus hos regit artus,
'Arguet immemorem quisquam oblitumve favoris.
'Ausculate omnes, intentique ora tenete;
'Namque edico palam, quas postulet *Auctio*, leges.
'*Ille librum, quisquis pluris licitatur, habeto.*
'*Lis siqua inciderit, decidere Vos penes esto.*
'*Tertia cum sonuit plaga, irrevocabilis esto.*

Ergo agite, imprimis Solymæa tradita linguâ
Biblia do vñnum; Pretium quis? si modo cordi
Relligio est, fideique immobile fundamentum
Vicenâs dabitur libras. (*K.*) Mihi Relligionis
Cura quidem; sed non Ego transfuga Sacramentum
Addixi verpis, ignotæ *Biblia* linguæ
Ut curem versare, nec intellecta vereri.
Hoc opus, hos libros volvat Judæus *Apella*,
Non Ego; Me meliora pii docuere Parentes.

B. Sed neque verpus Ego, neque deditus *Antichristo*.
Notior at nulli Vox est sua, quam mihi quicquid
Grajus, Arabs, Italus, Chaldeus, Hebræus, & Assur,
Æthiopæ sue sonent sacrum, aut Memphisitica Coptos.
Is sum, qui latice ex ipso fonte petitos

Malim

Malim, quam longo circum deducere rivo.

Hinc, ut me laudem, legi *Targumque*, *Maſoramque*,
Onkelon, & *Kimchi*, quæ Te (^{ad K.}) vel nomina terrent
Commentatores *Rabbinos*; *Kabbala* quicquid

Implicuit nodis, cæcoque ænigmate textit.

Trinos ergo libens solidos dabo; ſed tamen antè

Vestigem, luſtremque oculis, ne ſaucius ullà

Parte vacet codex, neu deſint plura. (*W.*) Libellum

Porrigat è vobis aliquis; (^{ad B.}) ſcrutare. (*B.*) Quid

hoc eſt?

Excusor, tituluſque deeſt, ac pagina Princeps;

Vestibulum ante ipſum, primoque in limine *FINIS*

Scribitur; O nebulo, (^{ad W.}) qui mancum obtrudere

librum

Auſus es, ac doctam ſperas fraudare Juventam.

S. Sic tibi notus *Arabs*? Sic intellectus *Hebræus*?

Kimchi lectus in hoc? & in hoc tibi *Kabbala* ad un-
guem?

Ut tandem ignores *Eoos* ordine verſo

Incipere à dextrâ, in lævam migrare legendo,

Inſuetâ ire viâ, & veſtigia ferre retrorſum?

W. Quin Tu (^{ad S.}) quot numeras? (*S.*) Trinis
addo inſuper unum.

D. Aſt ego, me quanquam (pudeat neque vèra fateri)

Q 4

Ignoti

Ignoti nova forma typi, abnormisque character

Attonitum feriat, perculsaque lumina turbet;

Ut stet honos sacris, sanctæ ut Reverentia linguz,

Sex numero solidos. (*W.*) Nemon' plus? Nemo?

Semel; bis?

Ter sonuit buxum, fugit irrevocabilis ictus.

C. Quo nunc Relligio, & Divûm Reverentia, Divûm?

Quos emptus *Moses* non dat, dabit *Histrion* nummos.

W. En hîc *Suarez*i bis dena volumina vobis!

C. Bibliotheca, liber! (*W.*) Quis tam spolia ampla reportet?

K. Heu! mea non capiunt tâ grandem scrinia molem,

Hospitiumque negant angusta cubilia; lecto

Defuerit statio, modò si *Suarez*ius intret.

B. Quindenos numero solidos, atque aufero librum.

S. Aufers? ante tamen tecum perpende, pusilli

Quid valeant humeri, quid brachia ferre recusent.

Huic oneri cervix non sufficit ulla; *Milonis*

Lassabit collum, vel *Turni*, vel *Diomedis*.

D. Quanti cistiferum conduces? aut ubi quæres?

Namque *Atlante* opus est, aut *Hercule*; si modo tanto

Non cadet *Alcides* sub pondere, non ruet *Atlas*.

W. Trina *Semel* pondo; tria, *bis*? tria? pro pudor ingens!

Ter

Ter sonuit, &c.

Proximus en Vobis se *Berkenbaubius* offert.

Ecquis dat binas (sunt bina volumina) libras?

S. Siqua anus est, miseræ cui sit tutela *Senectæ*,

Et struere, & chartâ subter fulcire placentas;

Siquis cordyllis optet piperive cucullos,

Quive papyraceos gaudet componere milvos,

Aut Sombros qui vendit, emat Te, *Berkenbaubi*.

D. Utcunque id nimium ducam, dabo quattuor asses.

Namque domi ruptæ Phœbum Boreamque fenestræ

Admittunt; præsens chartâ quare indiget usus,

Vulnera quæ reparet, quâ sit mihi farta cicatrix.

W. Quattuor ille *Semel*; *bis*, quattuor. (B.) Ast

Ego quinos.

W. Quinque, *Semel*: *bis*, quinque asses: proh tristitia
fata!

Ter sonuit——

Julius en vobis *Cæsar*! quis reprobus, & quis

Electus; qui grex hominum damnabitur Orco,

Quos cœlum manet Indigetes, liber iste docebit.

B. Et Tu *Calvini* sectaris dogmata, *Cæsar*?

Tu *Romæ* civis, mediâ natusque Suburrâ

Tandem evasisti fanaticus, & *Catharorum*

Unus? Sed memini; Namque hanc ego semper amavi
Histo.

Historiam (dormit mecum lectissimus Author,
Itque comes, quoçunque vager, quodcunque faceffam,
Jam nunc in loculo est) memini, inquam, ut bella *Geneve*

Gefferit ante lacum *Cæsar*, quo tempore forfan,
Quanquam hæc exciderint mihi jam, neque lecta re-
currunt,

Obvius huic veniens *Calvinus* stillat in aurem
Principis occultum virus, fallitque veneno.

S. O si *Democriti* costas mihi fata dedissent,
Aut *Millingtoni*? Nam cui laterum fatis? aut quis
Sufficit in tantos vulgaris pulmo cachinnos?

Calvino quisquis committit *Cæsar*is annos,
Idem aprum filvis, fluviis Delphina; *Jacobo*
Deucalionem idem jungat; *Pyrrhamque Mariæ*,

B. Quicquid id est, prædulce aded mihi *Cæsar*is ipsum
Nomen, ut undenas grave non fit solvere drachmas.

W. Undenas, *semel*; undenas, *bis*; quis duodenas?
Ter sonuit——

En liber insigni facie, minioque superbus!

C. Nomine non opus est; sua vendet purpura librum.

D. Noster erit, noster pretio quocunque libellus.
Cœruleæ mihi terga notæ, distinctus & atro
Incendit mentem fulgor; quam pulchra videri

Pagina ! quam splendens ! ut scrinia nostra decebit !

K. O malefane Puer, nimium ne crede colori ;
Fronti nulla fides ; intus si lumina vertas,
Congeries vocum informis, confusaque rerum est
Farrago, & tardis bilem motura *Batavis*.

S. Hunc illud credis Juvenem curare, peritus
Indoctusve fuat, modo murice fulgeat Author ?
Aspicias hunc ipsum ? multo est spectabilis ostro,
Sunt nitidæ, ut cernis, vestes ; coma pexa decenter :
Sed vacuum caput est, sed lævâ in parte mamillæ
Nil salit *Arcadico*---(*D.*) Quin parcius utere linguâ,
Parcius Ensisferis ista objicienda memento,
Aut Ego--- Sed præstat non neglexisse libellum.
Auratos numero binos (*W.*) Plus nemo? *Semel ; bis ;*
Ter---

En Nepotis vitæ, curâ studioque Stephani !

K. O natum averfis Musis, & Apolline lævo !
Quem non arte Deus, Dea nec dignata cerebro est.
W. Nunquam Helicon bibi fateor ; quin protinus
ad rem.

K. Affem ego (*B.*) Deinde unum (*W.*) Binos, *Se-*
mel (*S.*) Addo ego porro
Binos (*W.*) Quattuor ille, *Semel ; bis : (D)* Deinde
Quadrantem.

W. Ter

W. Ter sonuit—

C. Sunt capita Heroum tam vilia? Scilicet unum
Miltiades affem; luscus valet *Annibal* unum;
Atticus inde duos; dat cætera turba quadrantem.
 Me *Cicerone* opus est, Me, Me inquam Rhetora poscunt,
 Ast Ego, namque mihi est dicendi copia torrens,
 Frigida magniloquis incendam pectora dictis.

‘Sol, qui flammigeris mundum complexus habenis
 ‘Hinc atque hinc rutilis animas fulgoribus orbem,
 ‘Ocyus, ocysus ignivomos huc flecte caballos.

K. Quorsum hæc? cur *Phæbum* demens in carmina
 poscit?

C. ‘Nam neque cum roseus Nabathæo surgis in
 auro,
 ‘Nec Tartessiacâ stridens ubi mergeris undâ,
 ‘Quæ Te cunque rotat cœli plaga, sænore tanto
 ‘Te ditat, tantasve ostentat splendida gazas.

D. Quas gazas, aut quæ spectacula narrat Hiator?

C. ‘Jam sua Pellæus taceat monumenta *Canopus*,
 ‘Tusca *Palatinus* neque scripta ostendet *Apollo*,
 ‘*Oxonio* cedat *Roma*, & Tu, *Phæbe*, *Tryphoni*.
 ‘Quis *Bodleianis* congesta volumina thecis,
 ‘Quis nunc *Seldeni* archetypos, aut scrinia *Laudi*
 ‘Objicit? Hanc quando lambentem fidera molem

‘Li.

‘ Librorum, Aonidum hæc armamentaria lustrat.

‘ Quare agite, *Oxonidæ*, Magni foboles *Aluredi*;

‘ Vos Majorum Umbra, defunctaque nomina Patrum,

‘ *Hammondi* manes, *Allestræanaque* busta

‘ Immortale *Scoti* decus, æternique *Baconis*,

‘ *Cbichleiusque* parens, & avunculus excitet *Occham*.

‘ Si meliore luto finxit præcordia Titan,

‘ Si frater vestri radiis ac sole favoris

‘ Incaluit dudum; Nunc, o prohibete, tenebris

‘ Ulla ferenantes caligent nubila frontes.

‘ Sunt mea vota tamen fratris contraria votis;

‘ Vertice sim nudo, precor, indulgete roganti.

‘ Cur rogitem, primum est, quod jure antiquior omni

‘ Mos *Britonum* id poscat; *Britones* mihi semper amici,

‘ Asservat mihi namque *Britannia parva* Penates.

‘ Deinde decet; sed quod par omnibus argumentis,

‘ Convenit, atque placet. (S.) Concessa est copia; fervet

Namque tibi cerebrum, fuerit nec inutile frigus.

C. ‘ Literulis dum stabit honos, dum gloria libris,

‘ Dum tollet *Rhedycina* caput, dum vitreus *Isis*

‘ Alluet has arces, dum nobile Bibliopola

‘ Nomen erit, tanti haud abolefcet gratia facti.

En hic *Hobbessi*, vegrandis bellua famæ,

Leviathan! Hic est, qui subterranea regna

Audens

Audens atque ipsum *Platonem* à sedibus imis
 Avellit; claudit dudum tria *Cerberus* ora,
 Et *Phlegetontæ* filuerunt murmura ripæ.

K. Vos, quibus in cœlum *Pietas*, & *Numina* cordi,
 Improbus, ô *Pueri* fugite hinc, latet anguis in herbâ.

B. Esse homines dicit, sed non Ego credulus illi,
 Sanguineum genus, & *Cadmeo* semine natos;
 Bella simul cunctis, civilia bella moveri.

S. Isti siqua fides, Ego sum (quis crederet?) *Urfus*?
 Tu *tigris*; lupus ille, feraque immanior omni.

C. Sin ita, qualis Ego, vel qualis bellua frater?

D. Neu queat ulterius tam noxia serpere pestis,
 Quinque dabo solidos; emptum *Vulcanus* habebit.

C. Quinq; *semel*; *bis*, quinque; ô lamentabile fatum
Hobbessii! quinis octogenarius *Author*
 Væneat ut solidis! *Dii* talem avertite pestem.
Ter gemuit pluteus, ter tela sonantia torfi.

Διὸς δὲ κλεῖστον γένος ἀρροῦσθαι βίῳ.

Quem nunc, quem facient *Zabarella* scripta bea-
 tum?

Hic est, cui penitus *Naturæ* arcana tueri
 Contigit, atque imos rerum penetrare recessus.

S. Hic est, quem cecinit sublimi carmine *Vates*;
 'Non fiat in *Aulâ* meâ, qui non fiat pro *Zabarella*.

D. At

D. At quâ pelle liber, quam vili tegmine sordet!

Ut mala vix laceras cogit junctura tabellas!

K. Quid si rupta toga est, si foeda ac scissa lacerna?

Sæpe sub inculto latuit facundia panno.

Tres Ego, tres solidos. (C.) Tres hic pro codice terne;

Bellus homo, ac largus nummi! Tres iste *semel, bis*;

O miseras artes! (B.) Trinis super addo trientem.

C. Lucro est iste triens, grates *Zabarella* rependet.

Ter gemuit pluteus, ter tela sonantia torfi.

C. En hic, en vobis *Foxi* immortalia scripta.

K. Ista legat, si cui ferrum est in pectore triplex;

Me pavidum terrent congesta cadavera flammis,

Semiustique artus, & corpora trunca Virorum,

Furcæque, gladiique, ac plurima mortis Imago.

B. Libram Ego (S.) Dein solidum. (D.) Binos porro.

(B.) Insuper unum.

C. Heu, quianam segnes? quæ Vos socordia cepit?

Si juvat his gradibus pedetentim surgere, nunquam

Supremam dabitur pretii contingere metam.

Ante diem clauso fuscabit Vesper Olympo,

Quam Te dimittam, scriptorum maxime *Foxi*.

S. Addo Ego dodrantem. (C.) Dodrantem prodigus

addis?

D. Sextantem super his numero. (C.) Quid cunctor?

Habebis.

Ter

*Ter—**B.* Sed meus est, nummis ter denis ante poposci.*C.* Siccinè ? (*K.*) Sic res est ; audivi. (*G.*) Sit tuus ergo,*Fiat Justitia, & ruat Auctio.* Quin agite, Hic est*Hic est quem legis, ille quem requiris,**Toto notus in orbe Martialis.**B.* Unde huic tantus adeps, de quâ venit iste culinâ ?*Quive fuit patinâ pro deficiente paropsis ?**S.* Nempe prior Dominus. nunquam deponere fœvit ;*Huic conviva fuit, commessatorque libellus.**K.* Utcunque est, nummis poterit constare duobus*B.* Aut tribus, & lucrum facit haud leve Bibliopola.*C.* Nempe tribus nummis Epigrammata mille ; *semel, bis ;**Ter—**S.* Quid jam indignantem vetet exclamare Poetam ?*I nunc edere me jube libellos.**I nunc edere me jube libellos.**C.* Ecce *Almahidam* ? Siquis tamen Hanc quoque ;

si quis

Captus amore ; Ubi nunc Vos, ô mollissima corda,

Estis Amatores ? Ubi jam Deus ille Cupido ;

Ida-

Idalique arcus, flammæque, ignesque potentes,

Τὴν πνευματικὴν, πνευματικὴν τὴν φαντασίαν ;

K. Vicanos obolos. (C.) Nullum intus concipis
ignem,

Nec Venus est tibi nota. (S.) Tricenos. (C.) Incipit ille
Ardere, & flammās sensim, *Cypridemque* fateri.

D. Bis quinos solidos. (B.) Cupis, & potiere cupitā;
Ter gemuit——

C. *Baxterus* sequitur. (K.) Quo non præstantior alter
Protrahere in longum multæ damnosa papyro
Dogmata Rixator; Centum ille volumina, centum
Arte laboravit, discors sibi in omnibus idem.

B. Quis dat quinque minas? (K.) Solidos ego quin-
que. (B.) *semel, bis.*

Pergite; seria res agitur; Properate; Minacem
Cernitis hanc dextramne? an Vos, cum fulmina vibro
Nequicquam horretis? vano neque malleus ictu
Terrificat mentes, sed inania verbera mitto?

Ter gemuit—— ..

En hîc *Æsopus!* (N.) Quantum ô mutatus ab illo,
Cui tutuit tergum montani pondere gibbi;
Ille meus fuerit, dabitur pars Septima libræ.

S. Sextam Ego (N.) Nos quintam (S) Dominum Te
Æsopus habebit.

R

B. *Ter*

B. Ter—

S. O Corydon, (^{ad D.}) Corydon, demens es; Nam
neque tanti

Author, sed Pi&ctura emitur, sculptorque Batavus.

B. Quin age jam Frater (^{ad W.}) siquo cor ferveat igni,
(In filice, inque ipsis saxis sunt semina flammæ)

Si stimulos dedit exundans mea copia fandi,
Emptorum huic pariter spectatorumque coronæ
Solve pias grates ac vectigalia laudum.

W. 'Non averſæ adeo mihi Muſæ, & lævus Apollo,
'Uſque licet temnar, nec ſim, Te (^{ad K.}) judice, Vates,
'Non obtuſa adeo finxit mihi pe&ctora Titan,
'Immemor ut veſtros dicar ſiluiſſe favores.

'Ingenii ſiquid ſpirem. (K.) Quod ſentio, quam ſit
'Exiguum. (W.) Foret aut dicendi ſiqua Potestas,
'In quâ me non inficior mediocriter eſſe

'Verſatum. (B.) Quiſnam hunc feret ex Cicerone
Poetam?

W. 'In veſtras irem ſecundo flumine laudes;
Flumen Ego dixi? *Fulmen* dixiſſe decebat.

N. O hominem lepidum, *Grantæque* ſub æthere
natum!

Qui ſimiles ſtrepitus, ac tintinnabula vocum
Inſequitur, nudo & verborum in cortice ludit.

W. 'Mal-

‘*W.* Malleus ante meus frondes virgultaque fundet,

‘Ante dies perimet *Sheldoni* nobile marmor

‘*Cælo* efformatum, feri ens quoque vertice *cælum* :

‘Ante bibet *Cami Oxonium*, *Granta* *Ifidis* undas,

‘Venditor ante libros culpabit, & efferet Emptor,

‘Ante *Geneva* typis *Stephanum* superabit & *Aldum*,

‘Ac prius *Oxanidis* Ego cedam Bibliopolis,

‘Quam vestra exciderint animo mihi munera ; *Dixi*

‘Ille *Cuperus* Ego, patriâ qui *Parvo-Britannus*.

C. ‘Quid jam currentes prohibet me claudere rivos?

‘Namque opus exegi, quod nec Dea dira vetustas,

‘Nec lethes poterit pigrum delere veternum ;

‘Magnæ molis opus, sub quo gemat ipse *Pyræmon*,

‘Atque ingens *Steropes*, & vasto corpore *Brontes*.

Nam neque cum Siculo immanes *Cyclopes* in antro

‘*Foliis* validos geminant incudibus ictus,

‘Tantum opus exercent ; æquâ vi brachia tollunt

‘In numerum, tanto neque turbine malleus exit.

‘Vestris, *Oxonide*, auspiciis, ac Numine vestro

‘Longum iter emensi tandem superavimus æquor ;

‘Sed nec opis nostræ est dignas persolvere grates ;

‘Dii vobis, siquis Deus artes respicit æquus,

‘Præmia digna ferant ; ante omnes innuba *Pallas*,

Mercuriusque potens linguarum, atque augur *Apollo*

'Quo tamen usq; vehor? quo me furor entheus urget?
 'Namque Ego, dum laxis vestra in præconia velis
 'Metior Oceanum, & Zephyris dare carbasa pergo,
 'Haudquaquam memini, quanto Vos torreat igni
 'Sirius, ut madidos artus, venasque perustas
 'Pulverulenta coquat nimis Phaetontibus æstas.
 'Reprimo me, Musisque injungo fræna solutis.
 'Ast hunc malleolum, nostrâ gestamen in arte,
 'Postibus his figo sacrum, & rem carmine signo;
 '*Hæc Millingtonus Rhedycinæ atque Artibus arma.*

Arthurus Keye, Armig.

Waller Bacon, Armig.

Ed. Stradling, Armig.

Geo. Dixon, Armig.

Christoph. Codrington, Armig.

Gul. Woodward, Armig.

} ex Æde Christi.

De PÆTO, seu TABACO.

Liber Primus.

Innocuos calices, & amicam vatibus herbam,
 Vimque datam folio, & læti miracula fumi
 Aggredior. Tu qui censu decoratus Equestri
 Virtutem titulis, titulos virtutibus ornās,
 Antiquum & Phœbi nato promittis honorem,
 Tu *Paddæ* fave: nec enim præstantior alter
 Morbifugæ varias vires agnoscere plantæ,
 Inque tubo genitas haurire & reddere nubes.

Da puer accensum selecto fictile Pæto,
 Ut Phœbum ore bibam: quis enim sine numine Pæti
 Digna canat Pæto, & tantis se comparet ausis?

Non inventa homini humanos adolevit in usus
 Nobilis herba, patri sed primum visa Lyæo,
 Cum madidus ficos thyrsos subduceret Indos,
 Notuit, ad feros & claruit inde nepotes.

Forte per æstatem tesquis arentibus hostes
 Norat in insidiis meditari prælia Bacchus,

R 3

Arma

Arma jubet celeresque jugo subungere Lynces,

Bassaridasque sequi; Silenum accedere curru

Mandat, & in pugnam totis exardet habenis.

Pone sequebantur lixæ, jumentaue multo

Tarda onere, & lentis congesta viatica plaustris,

Et claudus senio Sileni vector Afellus:

Dumque velut furiata phalanx, inimicaque quærit

Agmina, per vastas & lassâ vagatur arenas,

Dira fames, urgetque fitis, defectaque succo

Membra labant, defunt ipsi sua munera Baccho;

Amphora Sileni curru subversa jacebat

Amplø exhausta sinu; sitienti ambusta dehiscunt

Ora Seni, ardentes dum ducit hiatibus auras:

Mænades, & Satyri, multumque proterva juvenus

Impatiens scrutatur aquas per viscera terræ,

Nequicquam; de se tandem sibi pocula quærunr,

Et falsum potant, quem dat vesica, liquorem;

Pocula spurca nimis; sed & hæc quoque pocula defunt

Increfcente fiti, venis & deficit humor.

Spes tum accisa omnis, faciesque miserrima rerum

Apparet; tostas alii de faucibus atris

Exhalant animas: alii per mutua fundunt

Vulnera, quem rapiant ante ultima fata, cruorem.

Jamque acies moribunda cadit, quum valle remotâ

E-

Eminus obscuri facies confusa vireti
 Visibus occurrit dubiis: tumque Evius altum
 Inclamans; duremus, ait, tantisper in armis,
 O Socii, optatam vicinâ in valle salutem
 Aspicio: hic lentos toto conamine gressus
 Accelerant, renuuntque mori, venasque supremo
 Sanguine manantes, animæ spiracula claudunt.
 Utque propinquabant, altis se prodit opacum
 Stipitibus nemus, & foliis spectabile vastis.
 Euge! meis, clamat, cognatam vitibus herbam
 Agnosco, munusque Deum. Sed plura volenti
 Surda manus, latas tenero de caudice frondes
 Carpit, & ignoto latrantia viscera succo
 Demulcet; viridis stillat sub dentibus humor.
 Non tamen oblatas Sileni provida virtus
 Præcipiti vorat ore dapes, sed cautior usu
 Hæret ab exemplo documenta abstemius optans.
 Nec mora: quis patulis lateat sub frondibus error,
 Eventus docuit: totis (mirabile) castris
 Evomitur, caditurque, velut cum gurgite pleno
 Ingruit admissi miranda potentia Bacchi;
 Volvitur in gyrum tellus, cælumque videtur
 Nubibus adductis surgenti occurrere terræ:
 Tum sopor obrepit, somnique invicta cupido

Germanam dubiâ præfagit imagine mortem ;
 Capripedes mediis diffusos stertere arenis
 Cernere erat, disjecta solo defessa furentum
 Membra Mimallonidum devota jacere sepulchro.
 Mox ubi discusso longi languore veterni
 Plenior ex adytis in singula membra recurrit
 Spiritus, amissæ redierunt corpore vires.
 Surgere tunc alacres, pedibusque insistere firmis,
 Et fulgere oculis, thyrsumque vibrare lacertis
 Fortibus, absentesque laceßere vocibus hostes.

Attonitus monstro, non huc sine numine, amici,
 Appulimus, Silenus ait: nec dona Deorum
 Despiciate, ingenitas vires, nec nomina Bacchi ;
 Nec pudeat certa salvos à morte fateri
 Cœlitus ostenso vitam debere Tabaco :
 Advenisset enim languentibus integer hostis,
 Victa siti manus hæc cecidisset victima ferro,
 Tinctaque venisset victoria sanguine nullo ;
 Nunc veniat, validasque manus, animosque viriles
 Sentiât, &, si mens suadet, fera prælia tentet :
 Sed rationis opus ; superum nec munera cæco
 Contemneranda usu. Si quid sapit ista senectus,
 Viribus eximiis permistum in stirpe venenum
 Delitet : in ventrem virides ne mittite succos,

Man-

Mandite nec folia ingestis confusa salivis:

Virus inest crudis: æstivo Sole recocta

Credibile est tutos præbere halantibus haustus;

Nec ventri, at cerebro (si testâ evolvere fas est)

Pabula grata reor subtilibus eruta fumis.

Quare agite, ô juvenes, tam digni muneris aptos

Ingenio, & rapidis extundite mentibus usus.

Dux ego vester ero; quid mens dictaverit, omnes

Accipite; arentes proluxâ uredine frondes

Comminui manibus jubeo, cannaque reponi,

Protinus educito radiis solaribus igne

Contingi, & positis adversâ parte labellis

Exfucti calidas nubes adducere fumi,

Ocyus ut possint cerebri pervadere flexus,

Vinosisque leves recreare vaporibus auras.

Dixerat: hinc Satyri teretes aptare cicutas;

Deciduas alii ficcâ fuscâ fuscâ frondes

Frangere: pars tubulos arfuro pulvere complet,

Pars stricto ore trahit (risumque sodalibus affert)

Pulvereum flumen, tussesque inducit iniquas.

Ipse pater fremitus vana & conamina risit.

Ignem votis ardentibus optant.

Ecce Senex densum, quod habebat mantica, vitrum

Depromit, vafri inventum subtile Promethei

Fu-

Furati æternas cœli de fornice flammæ.

Hic latet ignis, ait: suscepto & Sole rotundum

Molliter acclivi depressum in vertice centri

Frondebis admovit Phœbo penetrabile vitrum.

Cuspidis in morem radiis concurritur, auctus

Inde calor sensim serpit, fomentaque circum

Arripit, & fumo vicinum nuntiat ignem.

Applaudunt Satyri, Faunique, senemque magistrum

Attollunt humeris, vocesque ad sidera tollunt;

Ipse cavam ante omnes accommodat ore cicutam,

Leniter adducit nebulae mirabilis haustus,

Et ductos patulis fumos è naribus efflat.

Nec mora, permotus subitâ dulcedine, toto

Corpore diffusum sentit gestire vigorem,

Ut solet à noti fecundo flumine Bacchi

Serpere paulatim non intellecta voluptas.

Ora madent: non falsa fitis, non vexat acerba

Esuries, vomitusve: levi vertigine tantum.

Crura vacillare, & supremam udescere frontem

Percipit, illæsus sed & hæc vanescere gaudet.

Tum vacuus densâ Pati porrectus in umbrâ,

Omnigenum ut patuit fecunda scientia rerum,

Dulcibus absomit lentas sermonibus horas,

Explicat ingentes opulenta mentis acervos,

Lu-

Ludenti & similis Naturæ arcana recludit;
Implicitos memorat sphaeris coelestibus orbes,
Compagemque hominis, terræ & miracula pandit,
Addit & oraculis docti libamina fumi.

Fumantem sequitur circum diffusa juvenus
Ipsa novis operata tubis, fumoque fragrantibus;
At rudis ore vomit naso reddenda patente
Nubila cum multâ tussi lacrymisque jocosis,
Ridicula, appressis animam quæ claudere labris
Nescit, perque cavas iterum depellere nares;
Docta sed exemplo grandævum æquare magistrum
Efflando satagit, repletque vaporibus auras;
Dumque hilares animis lætâ vitulantur in herbâ,
Ecce venit fessis longum expectata ministris
Annona, & multo ferventia dolia vino.
Clamores geminant, versisque ad cantica cannis
Gaudia agunt, epulisque favent, multumque vocatis
Jumentis, reduciisque senis gratantur Afello:
Indulgent Cereri primo, tum Massica libant,
Viteaque admistis alternant pocula fumis;
Cuncta fremunt fumo, cantu, mistisque choreis,
Donec dulcem oculis fudit nox alta soporem.

Postera ut illuxit lætis aurora, ferique
Admonuit belli securas pace phalanges,

Le-

Lenæus pater, & Sileni cana senectus

Extimulant, si quos festivi hesternæ diei

Fregit: Luxuries, animosque hortatibus addunt.

Sat poc'lis, genioque datum; nunc prælia mentes

Sollicitant; positas assumite vultibus iras,

Et forte instanti dextras componite pugna;

Ne vigil incautè palantibus ingruat hostis,

Et cadat ipsa suas cædes non ulta Juventus.

Nec virtus equidem nobis incognita vestra est,

O Socii, magnis neque non confidimus ausis,

Sed nocet ignavas quamvis contemnere turmas,

Securosque mali ignotis incedere terris.

Impavidi ergo animis sedato infistite gressu,

Neu mala nos iterum letho penuria mulctet,

Agmine composito lenti procedite, Pato

Non sine contrito, promptisque ad labra cicutis,

Et levibus fungis, servato & restibus igne;

Hoc animi furgent ad prælia, nubibus istis

Prodigiisque novâ specie terrebitur hostis,

Este viri, famam & factis sperate perennem.

Dixerat: assensum properant applausibus omnes,

Et sibi quisque suo stationem corpore servat.

Arduus in curru medio pater agmine Bacchus

Eminet, impexi tergo Silenus aselli

It

It comes, haud equidem bellax, nec idoneus armis,
 At bonus eloquio, & subitis dare tuta periclis
 Consilia: æquales utrinque excurrit in alas
 Densa acies, hostemque animis pugnacibus optat;
 Nec procul hostis abest: vicini vertice montis
 Opposito emergit, summisque hastilibus extat.
 Bassaridis calido ferverescit pectore sanguis,
 Ærea sistrâ manu quatunt, & tympana pulsan,
 Vino acuunt iras refides, haustoque Tabaco
 Excludunt lethi faciem, suaque agmina circum
 Nube tegunt atrâ: spirantes naribus ignem
 Procedunt: medio glomeratur in æquore nimbus
 Igne micans, tonitruque fero, fumoque stupendus.
 Ostento attonitos subitus pavor occupat Indos,
 Non homines sed furva rati de faucibus Orci,
 Numina, consternati animo certamen iniquum
 Detrectant, trucibusque timent configere monstris.
 Pars fugit, & positis quærunt velocius armis,
 Quam dare victoris mallet clementia, vitam;
 Pars orat veniam, parere & jussa modestis
 Imperiis patiente jugum cervice capeffit;
 Sed pudet erroris, stultâ & formidine tactos
 Extimuisse piget vani sufflamina fumi;
 Libertate dolent servâ; solatur at illos

Indulgentis heri condita lepos: potestas,

Et victoris amor: simili discrimine victos

Victoresque videt bellis utrinque remissis

Una dies miscere epulas, Bacchumque ciere,

Et simul alternis fumum potare cicutis;

Mirantur bona nata domi, nec nota queruntur,

Et nebulas animi jucundis nubibus arcant.

Atque hæc prima fuit mortales stirpis in usus

Notitia, hæc latè noti cunabula fumi.

Jam quæ vis lateat plantæ, quibus apta bibendo

Corporibus, quibus & pugnet contraria morbis,

Musa refer, geniumque novo concede labori.

In primis non una subest natura stupendo

In folio: adversis dives virtutibus omnem

Exuperare fidem gaudet, stirpesque beatas

Provocat: hellebori robur, rheabarbara duras

Solvere nata alvos, facientem gaudia vitem,

Balsama vulneribus laudata, fabamque suillam,

Nepenthesque animi mulsam, gravidumque papaver.

Magna Dei virtus, quæ tot miracula rerum

Seminis exigui tantillo cortice clausit!

Quod licet haud superet cineris, vel lævis arenæ

Fallentis digitum, & numerantia lumina, molem,

Mox dabit ingentem frondoso tegmine sylvam,

Et

Et certa in dubiis promet medicamina morbis,

Quod si quis tantas rimari indagine causas

Aggreditur, multum immani sub pondere fudet;

Seu diversa Salis miræ substantia plantæ

Compositum esse dedit, multis & dotibus auxit,

Seu simplex variis obnoxia casibus una

Materies alios pro mole & tempore vultus

Induit, atque aliter distincta in corpora regnat,

Naturæ latet in gremio, nec cernere pronum est.

Si tamen exemplis libeat velut indice filo

Ire per anfractus dubios errore viarum,

Inque sibi similes Totum dissolvere partes,

Forfitan occurret, quo mens placata quiescat,

Et si non verum, at veri illucescat imago.

Quicquid ineest rebus lapidum, discernere gustus

Quod valet, id salis omne solet de nomine dici;

At gemina est natura salis; vel funditus hæret

Corporeæ moli, ad superas nec tollitur auras

Suppositis flammis, cineri sed figitur acri;

Dictus & hinc fixus: levior vel ab igne solutus

In sublime volat fumo subvectus amico,

Accrescitque apici in morem fuliginis atræ;

Inde Sophis à re sal ille volatilis audit.

Hic aliud memori occurrit ratione tenendum,

Viscera

Viscera quod terræ salibus pręgnantia multis
 Stirpibus innatis fecunda alimenta ministrant,
 Ut sua cuique trahit proprium natura fluorem.
 Fructibus hinc sapor accedit, hinc floribus omnis
 Spirat odor, retinentque sui vestigia succi.
 At tellure latent penitus confusæ cavernis
 Sulphurei latices, nitri glacialis amaror,
 Lethale arsenicum, flammis affine bitumen,
 Argenti liquor in scędam resolubilis auram,
 Chalcantumque acidum, linguęque astrictor alumen,
 Atque alia innumeros factura elementa sapores.

Si quis jam excutiat prolixo carmine, de tot
 Principiis, cui accepta ferat sua munera Partum,
 Comperiet tanto dignum sudore bitumen,
 Cujus in eximiâ species supereminet herbâ,
 Pingue, olidum, acre, tenax, nitro sublime volanti,
 Ignis amans, crassaque ferens fuligine fumum.
 His pictam in tabulâ quicumque coloribus herbam
 Non videt, hunc oculis captum & rationis egentem
 Crediderim: quid enim magis aspectabile? dextram
 Trita oleo scędat, digitos & glutinẽ viscat,
 Et solidat crudum lento ferrumine vulnus,
 Sorditiem ulceribus falsugine terget amarâ,
 Nec putrere sinit: sensum nam faucibus acrem

Im.

Impingit, longumque relinquit in ore calorem.

Latè fufus odor virofa vividus aurâ

Diffipat ignavum cerebro torpente veterum,

Siccat & illuviem eductis sternumine mucis.

Denique in aereum flammis converfa vaporem

Fœta falis vivi, fuperaſque volantis ad arces,

Pervia ſpiritibus mentis capitolia ſcandens,

Supplementa nova exhaustis animalibus infert,

Atque hebetes ſubito reſtaurat acumine mentes.

Planta beata! decus terrarum, munus Olympi!

Non tantum agricolis duro laſſata labore

Membra levas, minuis victus abſentis amorem,

Fundis & abſque cibo ſparſas in corpora vires;

Sed radium ſpecimenque Dei ſapientibus ipsis

Ingenium illuſtras, ſi quando aut multa tenebras

Colligit ingluvies cerebro, aut molimine longo

Intellectus hiat, rerum neque concipit umbras,

Conceptaſve tenet, vel cæca oblivia regnant.

Ut ſemel irreſpit blando lux indita fumo,

Auſugiunt nubes atræ, curæque tenaces.

Vis micat inventrix, demto velut obice veli

Tota oculis animi patet ampli machina mundi,

Æternæ ſpecies naturæ ex ordine nexæ

Succedunt, redeuntque ſuis ſimulaera figuris.

S

O quo-

O quoties visus magnâ spectante coronâ

Orator populi cupidas dicturus ad aures

Contremuisse metu, docti sermonis acervos

Confudisse locis, linguâ & siluisse rigenti,

Quum memor ex tantis opibus sopita facultas

Nil daret in vocem, sed res & verba negaret,

Si modo vel micam generosâ è stirpe vorasset

Fumanti tubulo, accenso cœu lumine, sensim

Res reperisse suas, prendisse fugacia verba,

Thesaurosque animi populo exposuisse stupenti!

Si duo præterea Stagiræ in pulvere docti

Laudis amore novo, verive cupidine pulsi,

Pugnam agitant, verbis & digladiantur acutis;

Omne animi intendunt robur, nervosque fatigant

Nexibus impediunt cautum ut subtilibus hostem,

Aut validum incusso rationem pondere sternant;

Stat circum pubes, pulchri & certaminis æquus

Arbiter, ingenii æquales utrinque lacertos

Mirantur, crebris vires applausibus augent;

Tandem obtusâ acie, ut fessis deferbuit ardor,

Lentior & validis insultus lucta remisit,

Sorbeat alteruter, sacrum refletque vaporem,

Ilicet ut tactâ Antæus tellure, resurgit

Firmior, exhaustumque recens grassatur in hostem:

Je-

Jejunus cadit, at sequitur victoria potum.

Sin utrique placet nova de suffimine tela

Arripere, & calidam verbis producere pugnam ;

Tum videas paribus momentis prælia sæva

Eventu dubio in multam crudefcere noctem ;

Nec prius argutis discedere ab ictibus ambos,

Indefinitam abscindant quam tædia litem

Judicis incerti, palmæ cui præmia donet.

Sic quondam Iliaco bello, par nobile fratrum

Afclept sanguis Podalyrius atque Machaon

Fertur ab Atride indictum certamen amicis

Sufcepiffe odiis, plantæ de laudibus Indæ :

Damnabat Senior linguâ tenus intus amatam,

Diffimulans veros sermonis acumine fensus :

Junior in fratrem jaculis ardentibus ibat,

Et pro dilectâ pugnabat ferius herbâ.

Cordatum ante tubam potarat uterque Tabacum,

Impiger ingenium præclaro accendere fumo,

Et mucronatis mentem gravidare sagittis.

Multa hinc inde agili vibrata hastilia linguâ,

Multa retorta iterum, crepero nec pausa duello

Ullâ fuit nisi quam fumi dabat haustus amœni ;

Unde renascentes stabant ad prælia nervi,

Inviçtusque furor carum profternere fratrem,

Donec inexhaustis crescentes viribus iras,
Ancipitem & litem sententia magna diremit
Regis, inauditæ gaudentis honore palæstræ :
Robore sic proprio ceciditque stetitque Tabacum.
Et nunc de fumo gravibus conflagitur armis.
Usque adeo nil scire datur, dubitabile quod non
Ingenii faciat cita vis, & gratia linguæ.

Sed me perplexi ingressum spineta Lycæi,
Pensi aliò textura vocat ; quibus herba salubris
Principiis constet, vero mihi carmine dictum est.
Nunc quibus illa viris faveat, quibus illa resistat,
Quosque ferat, pellatque ægro de corpore morbos,
Expediam, simul ut calicem siccavero Pæti,
Ædibus & vacuis succre verit aucta supellex.

LIBER SECVNDVS.

TOLLITE vos ignem, tubulosque: sat ætheris hau-
stum est:

Dum calet ingenium, dum sensibus integra vivis
Versantur simulacra, fidem exolvamus amicis;
Odimus immemores; mundum nec pascere fumo
Aggredimur, vanos aut ampullare per orsus;
Instat segnities, & Phœbo invisa senectus
Tristibus impallens curis, divortia Cirrhæ
Mandat, & extremum Musis offerre laborem.

Dicite Pierides, domitis quæ gesserit Indis
Liber, ut immanes populos moderamine legum
Mollierit placidus, quernosque ligonibus enses,
Et truculenta levi mutarit fercla Tabaco;
Ut mores, geniumque pater Silenus amcenæ
Stirpis, & innumeros ludens evolverit usus:
Forfitan hæc qui vos bifido de monte per æquor
Transtulit auratam Boreæ regnator in aulam,
Audiet, &, tanto si non indigna parente
Funditis, innatum quanquam averfatur odorem,
Vestris perfusum violis, animaque suavi

Inter pulvillos variatâ mente reponet.

Ut sedit folio Victor, non tristibus armis
 Sæviit in vitam vel opes, nec durus abactis
 Indigenis statuit dominos, nec more tyranni
 Optavit metui, metuit non ipse timentes;
 Lenibus alloquiis, & majestate remissa
 Partus amor populi, facilis clementia mores
 Erudiit, glebamque jugo parere suaſit:
 Terra feris infamis erat, Lyncesque, lupique,
 Tigres, & celeres pardi, mistique Leones,
 Impunè insidias pecorique virisque parabant,
 Tollere nec cladem intentis in mutua bella
 Cura fuit, major sed erat meliorque voluptas
 Finitimos flammis vexare & cædibus agros,
 Et coctos calidis hostes apponere mensis.
 Non tulit immanem ingluviem, qui temperat æstus,
 Sanguinis inque siti pacis suffundit amorem;
 Vastitiem lustrare cupit, regesque cruentos
 Visere, & ingenuas crassis dare mentibus artes.
 Assumit numero è magno, quos indolis esse
 Seiverat urbanæ, calicum sed largior usus
 Vitaque liberior, nervisque inimica libido
 Fecerat effectos, at nobilis aura Tabaci
 Compositusque labor, cœlique nitentior haustus

Sen-

Senfim reddiderāt reparatis viribus ægros,
 Amphoriam, Balanumque legit, comemque Neandrum,
 Jucundos comites, totidem quibus addit amœnâ
 Fronte viros, luscum Pelian, genique sagacis
 Idmona, cærulei ridendum tubere nasi,
 Pauperis & barbæ metuentem scommata Trullum.
 Hærebat sociis, & clam post terga subibat.
 Olim gratus Aper, casu sed surdus iniquo
 Non adeo, ut solitus, suavis comes, atque facetus,
 Jussus abire manu, invitus sub testâ rediuit.

Regulus Hæmatoës, quo non truculentior alter
 Vicinos capere, & captos prandere, tenebat
 Non procul imperium vastis inclusus in antris;
 Turpis ubi laniena fuit; juvenumque senumque
 Corpora victa jacent stabulis, pinguique polentâ
 Ingratam cumulant in gaudia dira faginam:
 Huc canibus, jaculisque plagisque sequentibus omne
 Cornicinum sonitu & mistis latratibus agmen
 Vertit iter, nec longe aberat domus atra Tyranni,
 Qualem Dis habitat: primo venientibus antri
 Os immane patet; congestis ossibus albet
 Limen, & affixis apparent culmina tectis,
 Confitus ut scolymis horrescit edulibus hortus,
 Quum capita in squamas longis crevere medullis.

Forte dies genialis erat, Lapithæque repostis
 Instruere altilibus convivâ lauta parabant
 Agminis ad strepitum caveâ caput exerit Heros
 Mulleus, & virides exponit vertice plumas:
 Mox refugit visis, venit alter, & alter, & antri
 Interiora petunt, nec portam veſte parato
 Claudere, nec miram meminere excludere gentem:
 Dum tenet attonitos cæcus timor, ilicet Idmon
 Primus in ignotos audet penetrare recessus,
 Cum cane naſuto; ſequitur mox cætera pubes
 Palpans in tenebris, niſi quâ per ſumma receptus
 Teſta viam oſtendit ſub opaco lumine ſplendor,
 Silenus medio, extremo tutiſſimus Evan:
 Perveniunt tandem, ducit quo nidor, in aulam
 Ferventem fremitu, facies ubi dira culinæ
 Perculit ingreſſos primo, pleniſque lebetes
 Fumantum capitum, veruſque infixæ colurnis
 Multa virum femora, & ſtillantes lancibus armi;
 Fœmineique coqui cinctis circum ilia peplis.
 Non præcul in clathris porcorum more jacebant
 Corpora dena virum feſto ſervata propinquo,
 Dum creſcant adipēs; lacrymis quos Liber obortis
 Præterit. Hæmatoem attentâ dum nare molofſi
 Veſtigat, penitoque latentem affatur in antro,

Surge

Surge miser, vultusque hominum consuesce tueri:
 Venimus innocui, cædes nec cædibus istas
 Ulcisci est animus; veniam donamus avitis
 Ritibus, & placidos gerimus sine sanguine mores:
 Si cruor est cordi, pugnandi & tanta libido,
 Bella movete feris, armento arcete leones:
 Parcite vicinis, turpes nec ventribus escas
 Indite, nec fœdis postes ornate trophæis.
 Non est illa lupis rabies: non tigride tigris
 Pascitur, irato nec fit leo cœna leoni:
 Tollite ferales epulas, & condite terrâ
 Tristes reliquias, dapibusque fruamur honestis.
 Ille nihil clarum; obscuros modo gutture mittit
 Grunnitus, torvumque tuens, non sponte, monenti
 Obsequitur, pavidosque jubet parere clientes:
 Tumque abit annona infelix, meliore parata
 Succedunt verubus jucunda obsonia mundis
 Cervorumque suumque tori, leporesque anatesque,
 Venantum & quicquid dederat labor.
 Advolvuntur humi (nec enim conjungere mensas
 Hora dabat) Bacchus primum vetulusque magister,
 Tertius Hematoës; nullo mox ordine seni
 Procumbunt comites, tum piæ terga sodales.
 Fata juveni; nunquam dexteras junxisse fideles

Pœni.

Poeniteat rex (Liber ait) scelericia sint hæc
 Foederis incepti primordia: pōnite amici
 Ritus immundos, facillique affuescite vitæ:
 Tuque adeo, subitos aditus, nec libera, frater,
 Condemna alloquia ingenui firmamen amoris;
 Proderit hoc olim hospitium, nec vestra juvenus
 Utile subsidium vitæ didicisse dolebit:
 Hoc tu pignus habe, quo nullum sanctius optes.
 Dixit, & undantem vino cratera recenti
 Impiger exhaurit, secto quod palmite nuper
 Arboris aëreæ repetito effluxerat ictu,
 Utribus & plenis stabat propē: suscipit ingens
 Bellua, & epoto miserorum sanguine, tetram
 Non prius aspectum nectar deturbat in alvum,
 Emitteritque olidæ ructamina cruda popinz.
 Subrisit Pelias: narem compefcuit Idmon;
 Euvius increpuit nutu, & sermone benigno
 Non bene constantis vultum firmavit amici.
 Euge virum! ut vero placuit liquor? ille subaudax,
 Fronte supercilioque ad verticis ossa retractis,
 Est bonus iste cruor, quocunque è gutture fluxit;
 Vix melior pueri imberbis: si quis mihi porro
 Præbeat, haud verear patinam sorbere secundam.
 Quod pocis dabitur: sed pocula jungere poclis

Et turpe & nocuum. Nescis bone, qualis in isto
 Sanguine sævitia est; proprio te discere damno
 Non patiar: forte ex aliis sine crimine nosces.
 Ut vero patrias crassæ caligine mentis
 Ignoratis opes! hebeti tam grata palato
 Munera succiso de cortice sufficit arbor:
 Obvia, nec sumptu, multo nec emenda labore;
 Sponte suos præbet lanianda securibus artus,
 Fundit & æternos redivivis fontibus amnes:
 Cædite, legitimos terræ bona vertite in usus,
 Ducite nec pulcrum humanis pinguescere venis,
 Et terræ sinibus serpentum more latentes,
 Luce virisque procul naturæ extinguere lumen:
 Sunt vobis hominum vultus, sunt pectora, nec mens
 Degener, intrepidæque animis ad prælia vires.
 Tot bona cur tumulo infoditis? de fronte character
 Humanâ periit, nec quamvis sanguine pallis,
 Sanguineus color est: tumido sed luridus ore
 Pallor inest, oculique latent, discrimina nasum
 Nulla genasque inter; facies vesica videtur:
 Tempora nuda pilis, putri labra turgida tabo,
 Et nigro trepidi promanant sanguine dentes.
 • Vix animam trahitis, nervis attollere costas
 Non datur, injecto ceu pondere pectus anhelat:

Est

268 *MUSÆ ANGLICANÆ.*

Est piger excussis genibus gradus, & dapis almæ
Nullus amor, sed humi juvat edormire veterum.
Hanc fitus, & nunquam soli nec pervia ventis
Antra dedere luem, spurcoque obsonia succo;
At magis ira Deum mensis accensa nefandis
Intulit immundam resoluta robore pestem;
Et jam barbariem luitis, potumque cruorem
Redditis impuro, qui vos infecerat, ore,
Ut moniti queratis opem: sed nec bona vestra
Nec mala novistis; tantus stupor occupat ægros.
Cernitis accenso prognatum pulvere fumum
Nare venire Senis velut exhalante camino?
Pulvis hic herba fuit: vobis vicina Tabaca
Nomine vix noto clarum dedit insula nomen.
Hinc finem sperate malis: tu cane Magister,
Cui natura parens rerum momenta suarum
Credidit, ingenium remedi percurrere, modumque,
Nec differ miseris optatam afferre salutem.
Hic, paulum tubulo amoto, flammaque moratus,
Magna jubes, dixit: si quæ tamen auribus istis
Digna putas, dicam; detur modo vita, recensque
Libertas miseris, pedibus quos fune ligatis
Ægrotos stabulis in sædo stramine vidi.
Annuit Hæmatoës: solvuntur vincula claudis,

Pro-

Prorepunt geminis nixi, sua quique gerentes
 Ore mala, & lucem veriti tetigisse supremam,
 Vultibus obscænis lætâ ductantur in aulâ.
 Non tenuit lacrymas vetulus Pater. Eia sodales
 Vivite, ait, vitam meliori ac ducite fato:
 Nam licet, & dabitur: latet isto condita buxo
 Vestra salus, modo sit servari certa voluntas.
 Tu miserande Senex, muriam pro sanguine venis
 Qui generas, cui crura labant luctante podagrâ,
 Purpurei stillant, hebetesque arctantur ocelli,
 Cæcus eris, si spernis opem, sed ab arte medelam
 Sufficiam; & tumidis albo suffimine buccis
 In pileum nebulam inspirat, vultusque seniles
 Protinus includit junctis ad tempora limbis.
 Excipit ore senex mordentes lumina fumos,
 Et patitur jussus spe consolante dolorem,
 Exprimit imbrem oculis, vidit acrius omnia circum,
 Plenius admissâ deterfis luce fenestris.
 Atque potest adeo salebrosâ in nare Magistri
 Eminus extantes oculo numerare pyropos:
 Namque rogatus uti in naso quæ cerneret, & quot
 Diceret, ostendit digitos, &, fragra tot, inquit,
 Aspicio in nostris nascuntur qualia sylvis.
 Ilia concussit vetulus, risere sodales.

Dignus

Dignus es articulis sine nodo: age fugito, dixit,
Claude labrum, & laxis expira naribus auram:
Sugit, & expirat; sed porro injussus, ut antrum
In gyros volvi, & turbari ructibus alvum
Sensit, humi recubans confertim cruda remittit
Frustra, & multiplices, quas ante voraverat, offas.
En podagræ exitium: sic fonte revellitur ipso
Succus edax teneros rodens sine dentibus artus.
Hoc bis agas, quum luna latet, cumque orbe recrevit
(Tum latebris turgent succi, tum mobilis humor)
Post læves patinas, & prandia pinguis omasi.
Sic ubi cisternam illuvie, primamque cloacam
Terferis, humores ablatiis sæcibus ibunt
Purius, articulis blanda, & sine sorditie acri
Nutrimenta fluent, quo nec fœcunda malignis
Reliquiis acidi pungentur acumine nitri,
Torta nec in duram concrefcent vincula cretam:
Tum levitate pedum Satyris certabis, & ipsas
Sponte tuâ poteris saltu ducere choreas.
Quod si pauca tamen falsæ vestigia labis
Exuperant, hausti blandâ torpedine fumi
Vanescunt, nec hebes sensus, velut ante, dolebit.
Hâc ope non podagræ tantum cruciamina cessant,
Sed porrò coli rabies, sed volvulus atrox,

Gut.

Gutturis & sædæ tollens discrimina sedis,
 Et capitis clavus, & sibilus auris adurens
 Mitescunt subito, nec post injussâ recurrunt,
 Si modo quis constanter amat, nec jurgia curat
 Conjugis in fumum infontem maledicta vomentis,
 Oscula quod vitiet, nitidas & conspuat ædes.
 Vir fuit antiquæ fidei, nec moribus asper,
 Æquoreas habitans morboſo in littore sedes
 Labe novâ infames; quos ceperat acre venenum
 Frendebant medio terebrati abdomine; mox ut
 Repserat extremos morbi violentia in artus,
 Tensa velut valido membra omnia fune rigeabant,
 Nec vis ulla super, nec motus ulla facultas.
 Ille malo arreptis, Phœbeas jugiter artes
 Implorabat inops, dedit & medicamina Phœbus
 Nequicquam, at solitis conatum lufit in herbis,
 Donec inauditam melior fortuna medelam
 Præbuit, & facili reparavit damna Tabaco.
 Inde colit munus Divum, multosque per annos
 Obtinet illæſam fumô constante salutem,
 Cum prius incerto vitæ, tremulisque lacertis
 Importuna lues, necdum superata rediret:
 Nempe falis pungens acies obtusa sopore
 Deſiit in molles mucronem intendere nervos.

Sic

Sic ubi radicem dentis deterrimus humor,
 Vellicat, ardentemque inflavat tubere duro,
 Qualem offert nucibus conclusis simia, buccam,
 Fumus in os veniat, parvoque ut tempore clausus
 Manferit, extemplo gemitusque tumorque recedent.
 Sic alix migrant afflicto è corpore pestes,
 Quas mala conceptæ falsuginis aura creavit.
 Labentes pluvix sublimi è fornice tecti
 In teneros folles, quibus insita flamma movendo
 Vivit, & in numerum flatu modulante, fovetur,
 Densatæ in mediâ pendent regione, forasque
 Ante, levis quam fit membrana arrosa, feruntur.
 Quid referam tumidas fauces, laqueumque latentem,
 Helucum, & subitâ dubios vertigine gressus,
 Clangorasque brevi minitantiâ flumina nares?
 Omnia mulcentur fumo, si provida cura
 Maturat, feras nec opem producit in horas.
 Sunt, quibus occultis mordax contagio membris
 Offecit, seu spurcitiis nitrosa canales
 Raserit urinæ, vel apertum sæcibus anum;
 Hinc quoque lustrifico requiem sperate dolori
 Qui matulæ ingemitis, qui clavos inter acutos
 Horrida Caucasæi depingitis ora Promethei.
 Non ego vaticinor, Parnassi aut somnia fingo;

Nota

Nota loquor, quæque ipse prius crudelia sensi,
 Quam facies Pæti mirandaque nota foret vis:
 Namque (fatebor enim) luxu transacta juvenus
 Cum Baccho, Satyris, & suavi isto comitatu,
 Hic illic vetulo rimas in corpore fecit,
 Subjecitque malis, quæ magna est nosse voluptas,
 Sanasse utilior, nostroque probata periclo
 Certius in populi juvat usurpare salutem:
 Sed quia par cura est tristes expellere morbos,
 Et validos servare habitus, quæ cautio sanis,
 Discite, quisve modus; nec enim omnibus omnia pro-
 sunt.

Oderunt alii naturâ, ut triste venenum,
 Deficiuntque animo ad folii fumantis odorem:
 Stultè alii damnant, novitas quia displicet omnis,
 Quod sine Pæto atavi meliores stirpe sequenti
 Concessum à superis egere salubriter ævum.
 Abstineant ambo: nec enim pugnare decorum est
 Naturæ, aut rectam invitis infundere mentem.
 Si quis amat, sapienter amet, nec Simius alter
 Consilio, & sine fine aliorum irrumpat in actus.
 Sunt qui fumum ideo, ut potent tantummodo, potant,
 Urbanos inter ne non habeantur amœni,
 An profit noceatve sibi sus deque ferentes:

T

Rusticus

Rusticus ille, malusque pudor: nam vel iuvat haustus,
 Vel lædit, te ipsum noscas, & idonea fumo
 Corpora, ne serò tandem tuâ damna queraris.

Si cui grande caput prostanti fronte rotundum,
 Lati humeri, pectus patulumque, torosaque membra,
 Sub cute obesa caro, pituitaque multa palato,
 Is bibat impune, & repetito indulgeat haustu,
 Si libet, & justos sumendi respicit usus:
 Parcius attingant graciles, quibus ardua cervix,
 Frons angusta, caput minimum, præcordia pressa,
 Excarnesque genæ, & paucâ mucagine nares.
 Ollis spirituum ut brevis est Annona cerebro,
 Obruitur facile conferti aspergine fumi,
 Haud secus ac nebulæ hyberni caligine solis.
 Compositi validis biberint si largiùs æquo,
 Occupat ignavos torpor, defessa quietem
 Membra petunt, nervis velut ex ætate solutis,
 Mane tremunt, altaque obeunt in luce soporem.
 Quod si præterea roseus color inficit ora,
 Et subeunt tusses, & densus anhelitus, illum
 Ejurare tubos jubeo, charosque sodales,
 Ne redimat nocuos vitæ discrimine lusus.
 Illi pulmo flagrat, putrive uligine turgens
 Febrim corde fovet, lentoque absolvitur igne.

Sed

Sed si tantus amor fumi, nec tendere contra
 Vota libet, cæco ratio sed cedit amori,
 Bechion arentem sumat, fumumque capeffat,
 Non metus hinc fuerit, sed spes non vana salutis:
 Nec (moderatus enim) accendit calor, at levis aura
 Ulcera desiccant, faniemque è pectore ducit.
 Denique si qua vehit testam causa abdita tabem,
 Seu mala per totum diffusa injuria corpus,
 Seu cita febris erit, læsi vel visceris æstus,
 Ah! tibi ne tanti sit perniciofa voluptas.
 Declina illecebras, & quamvis parcere durum,
 Parce tamen, certæ & caveas auctaria cladis.

Est etiam quandoque, ut, quæ data porta, subinde
 Erumpat sus deque cruor, lethumque minetur,
 Et vomitu ruat, & laxis fluat alvus habenis:
 Quicquid contigerit, feralia pocula mitte,
 Nec libeat nocuas immittere faucibus escas:
 Sanguinis hinc fluvii crescunt, vomitusque ferocit,
 Vitaque disjectis tandem cum sæcibus exit.

Judicio hic sistor rationis tollere visus
 Quod posui: nam si Pæti gravis herba soporat,
 Et sopor excrementa tenet, damnatur inique
 Quod juvat & laudem meruit; bene præmonet, inquam,
 Quisquis is est, nodum neque dissolvisse pigebit:

Hunc ergo jubeo in mentem revocare, quod olim
 Sanximus, adversas simul hic subsistere vires;
 Nempe fale hinc stimulat naturam pellere tardam,
 Ac veluti vivis pigram calcaribus urget:
 Parte aliâ exhalans nebuloso sulfure somnos,
 Sistit, & effusum facili compescit habenâ.
 Ac velut indomitus sonipes juxta ilia fossus
 Evolat, & fræno deinceps parere recusat;
 Sic ubi depultrix validè movet, & retinendi
 Vis labat, ut leviter tacta est, ruit impete multo,
 Nec motam retinere leve est, nec tollere lapsam,
 Et magis effluxisse nocet, quam clausa manere:
 Usque adeo multum est rerum momenta, modumque
 Temporaque, & quæ sit cunctis natura, tenere:
 Sic virtus viget ipsa, viget quoque corporis ætas,
 Utraque deliquio tandem Nimioque labascit.
 Nil melius vino; vinum tamen omnibus æquo
 Non datur in cyatho, nec fugitur omnibus horis;
 Immo etiam quandoque necat, quandoque furorem
 Suscitât, interdum rationem largior haustus
 Obruit in spatium, quo mobilis orbita cœli
 Volvitur, inque locum redit unde exiverat ante.
 Solvitur interea strictis nisi crapula vinclis,
 Ebrius expirat, saltem expirasse putatur.

Haud

Haud procul exemplum: nuper Satyriscus Adonis,
 Dum tua festa colit rex & Lenæ sepultus
 Et vino & somno, sub terram ut mortuus ivit;
 Postridie effossus vitæ manifesta receptæ
 Signa dedit, capite effracto, manibusque cruentis.
 At miser adversus mortem cubitoque genuque
 Confligens, animam clausâ colliferat arcâ.
 Quid tam funestum nostræ adversarius arti
 Objiciat? nulli, quantumvis multa, obeundi
 Causa fuit, mentem nulli, quod constat, ademit.
 Contra lætitiâ in magnâ, dum po'cla salutis
 Ordine discurrunt, si quis temerarius audet
 Jura insana sequi calicum, pugnamque laceffit,
 Ne titubet ratio, aut gressu titubante vacillet,
 Arripiat tubulum, medicam intermiscet auram,
 Surget inoffenso vultu, bene condita verba
 Sobrius exponet, fumi dum nescia turba
 Instabilis prodeat vibrantes fronte lucernas,
 Et gressu insolito dabit irrisoribus ansam.
 Nempe tuus fumo, Bis-nate, retunditur ignis,
 Mobilis & rabies blando torpore quiescit.
 (Nec ferat invidiam quæ dat tibi copula laudem)
 Non melius lapidi Herculeo Chalybumque metallo
 Convenit, optatum quam quærun't vina Tabacum:

Sic operas præstant inter se, junctaque multo
 Nobilius sapiunt, quam degustata seorsim.
 Denique mortales, quantum est, conducit in usus,
 Nec quicquam, ut suis occisi, non utile; flammæ
 Qui superat post fata cinis rubigine fœda
 Defricat, & flavos facit excandescere dentes:
 Fumus & ipse (novum auditu) consistere jussus
 Parot, & emissus per conniventia labra,
 Ore manu impresso, fulvum densatur in unguen
 Virginibus carum, quibus à serpigine longâ
 Prurit scabra manus, manantibus undique rimis;
 Lævigat admotum, & splendorem inducit eburnum
 Non sine portento; nec parvo gratia constat.
 Namque per arcanos penetrabilis aura meatus
 Cor quatit, & stomachi vinclis utrinque solutis,
 Æolium ventis subvertit olentibus ntrem:
 Sed vita incolumi, ridentibus affatim amicis,
 Inde metus tutos, decus inde doloribus emptum.

Jam bona decerpfi: nunc si quæ incommoda ab usu
 Obveniunt, seu sint verè, seu vera videntur,
 Expediam, longâ nec vos ambage morabor.
 Infimulatur enim, claræ quod mentis acumen
 Obtundat, speciesque locis posituque decenti
 Confundat tenebris, & nigra obliuia ducat:

Crimen

Crimen atrox; sed quoddam vel prava calumnia finxit,
 Vel bona simplicitas: non est, quia non potis esse:
 Immortalis enim cum sit mens, orta que cœlonis
 Portio, corporeis non est obnoxia damnis.
 Actio recta quidem, si læditur instrumentum,
 Læditur ad tempus, causâ durante, sed ipsa
 Mens intacta manet, quanquam, ceu nubibus atris
 Circumfusa latet, radiosque occultat inertes.
 Non aliter Phœbi quam lucida tela Dianæ
 Intercepta globo, vel tægmine nubis opacæ,
 Tempore non longo nostris tolluntur ocellis;
 Nec minus ipse tamen sincero candidus orbe
 Ardet, & innumeris lucem communicat astris:
 Sic animo nulla est, animi nisi crimine labes:
 Desidia, & luxus, levis inconstantia, & ira
 Ingenium obtundunt, lumen rationis inumbrant,
 Permiscetque notas tabulis, & nomina delent.
 Quilibet id meminit quod amat, crebroque revolvit.
 Da mihi de multis fumi potoribus unum,
 Creditor, aut plenæ cui sint oblita crumena
 Scrinia, desponsæ vel notum limen amicæ,
 Et dabo de fumi multis osoribus octo;
 Aut plures etiam, proprium cognomen, & acta
 Hesternæ, & patriæ oblitos elementa loquelæ.

Scilicet aut nocuum virus, vel pestifer ignis,
 Aut morbus subito fumens à verbere nomen,
 Aut nimium palpata Venus vergente senectâ
 Læserat officium cerebri, nec congener æthræ
 Spiritus everſa poterat durare fabrînâ.
 Quod si præſtanti folio ſuppreſſa periret,
 Vis reminiscendi, cur tot prægnantia rebus
 Pectora vaſtitiem quæſitæ laudis amarent?
 Qualia nota, quibus nihil ignoratur eorum,
 Quæ callere licet, quibus eſt dilecta voluptas
 Condere res animo, populique aſtante coronâ
 Condita mente prius memori diffundere linguâ?
 At thalamos contriſtat iners, piger halitus, ipſo
 Caſtior, abſtruſas partes qui fascinat, agno.
 Audio ſcæmineas voces; nam maſcula virtus
 Laudarit potius rabidi ſufflamen amoris.
 Non hodierna quidem infirmi querimonia ſexûs;
 Matronis odium eſt, ex quo Vulcania conjux
 Frigore ſuſpectam gelidis certare cicutis
 Inferri in Cyprum vetuit Cytherea Paphumque,
 Bello nempe redux inter convivia Divûm
 Evius ut domitæ obtulerat nova gaudia terræ,
 Jupiter ante alios, & cum Jove Mulciber & Mars
 Atlantique Nepos, & neſtare plenus Apollo,
Fumi.

Fumivomis olidam simularant naribus Ætænam.
 Ridebant novitate Deæ, sed nocte soporâ
 Offensæ statuere suo depellere cœlo
 Thessalicos ritus, vigilesque tenere maritos.
 Ergo postridie simul ac fumosa supellex
 Prodit, prima, Venus cœpti manifesta protervi
 Involat in mercem, buxumque & pulverem, & ignem
 (Tam facilis Divæ Superis mirantibus iras)
 Subversos pedibus summo deturbat Olympo.
 Sic lasciva Cypris infaniit : at Jove nata
 Bellatrix, nemorum Virgo, Pindique sorores
 Sparfas reliquias gremio legere, patremque
 Thyrsigerum obnixè nova supplementa rogarunt ;
 Subsidium & voto gratis retulere pudico,
 Ingens opprobrium verò, si Cypridis æstum
 Temperat, imperium menti, membrisque vigorem,
 Virtutumque decus rarâ virtute tuetur :
 Non extinguit enim Nymphææ aut cannabis instar
 Naturæ instinctum ; sobolis nec munera tollit,
 Fors numerum minuit ; sed fræno arctata Cupido
 Quod demit numero, generis bonitate reponit.
 Grande bonum, si vel tenuis fortuna parentum
 Non premitur multâ prole, aut respublica gaudet
 Fortibus & justis potius quam plebe frequenti,
 Utilis

Utilis hinc adeo senibus, primæque juvenæ,
 Frugalesque cado in summo sibi præstat, & imo,
 Dum celeres flammæ, cineresque subinde tepentes
 Aut sedat subito, aut ut fusâ diluit undâ,
 Stultitiâ facili canos, pubemque furore,
 Indeque prognatâ solvens vertigine Mundum.
 Ne despecta tamén vestris prorsum exulet hortis
 O domine! in duris & habet sua commoda rebus.
 Errantes uteros sursum trans septa ruentes,
 Et tensum veluti ferientes ariete ventrem,
 Si quando oppressus pulmo sublatus anhelat,
 Deprimit, inque suas cogit descendere sedes
 Ocyus, incumbens binum quam centurionum
 Pondus, & impositi densissima sarcina plumbi.
 Porro nulla seni, si vitea pocula demas,
 Commodiora dedit mater bellaria tellus,
 Seu servanda venit naturæ annona fovendo
 Humorem ingentum, suavem fundendo vaporem
 Arenti cerebro, pellendo aut sensibus hostes
 Namque aciem lippis acuit; cui litia pendens
 Nasum hebetat, reddit ficcata mare sagacem,
 Dissolvitque graves ventosâ ex aure susurros,
 In mente ut melius sapientum dicta recondat,
 Colloquiisque diem morosaque tædia fallat.

Quod

Quod si quis damnosa luens delicta iuventz,
 Nocte crucem scapulis gestat, somnumque recusat,
 Hic quoque solamen quærat, requiemque labori;
 Non tantum sopor in venas obrepet amicus,
 Unde dolor cedat, sed, ne nox longa putetur,
 Somnia pulchra dabit, rerum & spectacula viva
 Offeret ante oculos: non qualia monstra figurat
 Torrida, bilis atrox, faba, lentes, cæpa, phaselus:
 Allia, & altercum fatuum, magicumque solanum,
 Si quis edat, medio in somno spectare putabit
 Horrendas facies, confusæque sæcla animantium,
 Quæ nec sunt, nec erunt; harpyas æquore nantes,
 Aëre Centauros, fissâ tellure Draconum
 Agmina, & ore nigro jaculantes Dæmonas ignem.
 Quin etiam in subitâ sibi tempestate videtur
 Æquore forberi, & motis luctator in undis
 Brachia anhelus agit, celsâ modo rupe volutus
 In mare collabi, sonitumque exire cadendo:
 Latronum gladiis adigi, modo compede fractâ
 Adspicit exertis insurgere dentibus ursum,
 Auxilium inclamat nonnunquam vocibus altis,
 Interdum gemitu: Donec formidine somnum
 Excutiat, puncto necis expectatus in ipso,
 Exanimis, gelido persusus membra madore.

Longe

Longè aliter pictis nocturna aulæ figuris
 Lætificat nostro eductus suffimine Morpheus,
 Sensibus internis Naturæ congrua fingit
 Privato & genio; quæ quisque in mente revolvit
 Luce vigil, vel amat, gratissima nocte recurrunt.
 Aulicus, orator, medicus, mercator, agyrta,
 Navita, piscator, miles, auriga, poëta,
 Agricola, & pictor, cerdo, patronus, amator,
 Sopiti peragunt consueta negotia, non ut
 Sponte rudes cernunt dubitanti lumine formas,
 Vel nuper natam per euntia nubila lunam,
 Esse putant quodcunque vident. Non segniter aurem
 Incendunt dictis, atque enthymemata cudunt;
 Ædificant versus, claro quos mane fatentur,
 Atque alia expediunt alii, ne somnia credant
 Esse, nec affinem morti, nisi nomine, somnum.
 Non lethæus enim est opii sopor, omnia ferreis
 Interiora ligans, immotâ ut lege, catenis:
 Non etiam ambiguae turbatrix umbra cicutæ
 Sensibus injiciens illusus frivola vincla.
 Quæ nec mota tenent objectis membra figuris,
 Nec penitus vigilare sinunt: sic altera Baucis
 Et conjux teneras cœnati forte cicutas
 Effossas in agro, quas falsæ ab imagine formæ
Credi-

Crediderant sifer esse, aut notæ Baucidis herbam,
 Postquam fessa humili posuissent membra grabato,
 Nec vigiles, nec adhuc somni sub pondere victi,
 Exiliere toro; prior hæc, mox ille, vagatique
 Atria per tugurî brumali nocte, rigentes,
 Attoniti pariter, deliria mira stupentes,
 Livida de trabibus retulerunt membra grabato.
 At sopitus homo claro spiramine Pæti
 Gaudia pacificæ noctis transacta retractat,
 Et vigil ad solitum redit æquâ mente laborem,
 Si modo laudatum fuerit, non vile, nec arte
 Fictitiumque dolis. Namque omni electa Tabaco
 Non eadem est bonitas: generosum ab origine primâ
 Asperum erit, densum folio, pullumque tuendo,
 Jucundum longe & late diffundet odorem
 Permistum violâ, aut aurâ radicis Etruscæ
 Incensum referet gustanti rite palato
 Assyrium Asphalton, cauti vel Castoris orchin:
 Quod folio tenue est, Autumni frondibus æquum,
 Quale in Virginiâ, & Bermudæ nascitur arvis,
 Abjice, & aurigis scœnum, nautisque relinque:
 Pungit enim tunicas oculi, cerebrîque volucra;
 Qui bibet, ille graves ad opus mirabitur armos,
 Pandiculator erit, malas diducet hiantes,

Et,

Et, nisi acuta fames stimulat, projectus ad ignem
 Gaudebit seram stertendo adducere noctem.
 Ante alios fugite ô Musarum sancta propago,
 Qui veterum è chartis Sophiæ defossa metalla
 Eruitis vigiles, deprensam per sua signa
 Profligate scelus mangonum, & tradite flammis.
 Est qui delicias alieno ex orbe petitas
 Captat adulterio, dum, quam Scythia fuisse peremit,
 Miscet odoratæ tabum ferale capellæ.
 Stillam alius marathri jungit, vel pinguis anisi,
 Chalcanthive notam, quæ linguæ affusa saporem
 Exhibet, ut Lybicæ mixtâ melligine cannæ;
 Omnia damnosè, ne dicam molliter: artem
 Qui Naturæ adhibet, matris nisi consulat ora,
 Turbat opus, non addit opem: quod si tamen unquam
 Lascivire libet, laudiquè adungere laudem,
 Sumite lignum aloes, cujus levis affula pleno
 Fixa tubo totum fragrans perfundet acervum,
 Et cerebri ventres grato recreabit odore.
 Sed neque congestis dapibus conjungite fumos:
 Inde coqui turbatur opus, si clausa superne
 Ostia pulsantur, tum semielixa deorsum
 Fercula succensens mittit, quæ didita chordis
 Seditionem alvo ventosaque murmura miscent,

Su-

Sudum animo & placidis populata laboribus horas.
 Pernitiosum etiam nudato admittere frigus
 Vertice, vel vacuo Patum potare camino :
 Verberat aura cutim, reclusa foramina stringens,
 Trans galeam teneras convellit acumine fibras,
 Et capiti pondus, horrorem crinibus addit :
 Neu libeat solum calamo indulgere, nec ultra
 Luxuriando modum cerebri complere cavernas ;
 Alternis fumatur ; amant alterna Camœnæ,
 Confertum natura fugit. Tibi terminus esto
 Vertigo occipiens, quæ, ni simul orta recedat,
 Adbibe lene zythum, vel aperto sub Jove frigus,
 Omnis & exigua sedabitur arte tumultus.
 At postquam capitis modulum cognoveris, intra
 Fines curre tuos, nec te quæsieris ultra.
 Naturæ quisquis servaverit ordine leges,
 Ille mihi sanus, sapiens erit, atque beatus.

Talia ludebat Vetulus : narrantis ab ore
 Heroûm resupina cohors suspensa filebat,
 Docta quidem vires, sed inops tam nobilis herbæ
 Progeniem optabat, renovandi & seminis artem.
 Blæsus at ille siti, somnoque propinquior, uno,
 Sed longo, ut maduit, subito quoque stertuit, haustu.
 Nos veniam fati, fessi licet, & sitibundi,

Abfol.

Absolvemus opus, & quæ Silenus omisit,

Summa Tabacophilis culturæ arcana canemus.

Principio, ut messis respondeat ampla labori,

Sume medullosum generoso è germine semen,

Cui folium oblongum, crassum, nulloque pedunc'lo

Inseritur trunco, sed ab ipso stipite surgit.

Proxima cura loci; tam strenua planta recusat

Segne solum; felix animoso crescit in agro

Qualem vitis amat: colles, objectaque soli

Arva legas, ubi terra levis, non marga ligoni

Obvia, non argilla tenax, non obsita musco

Tesqua, nec impresso flentes sub vomere glebæ.

Ne tamen egregiæ quantumvis indolis agrum

Bis sere, si plenæ ducit te gloria messis.

Prima rapit foetura animæ quodcunque virile est,

Effœtaque uterum delumbem in matre relinquit.

Verte solum, sedesque novas adscribe quotannis

Hospiti inexpleto, fessis gratissima fulcis

Dum permissa quies pingui letamine robur

Suppleat, exhausta & genium per viscera fundat.

Nactus agrum urge operas; ne sit solertior alter

Ordine descriptis spatiis pertundere terram,

Ternaque vel plura in parvum dare grana foramen,

Divisa æquali ut vegetabilis aura tenore

In.

Inferat aequali folia in ventura vigorem in caelo
 Quod si cassum aliquod fallit, vel codic in escam
 Muribus, aut rostro fodientibus omnia talpis,
 Spes de reliquiis superet; si sospite turbat
 Denfior ortus obest foliis, tabesque timetur,
 Videris ut crebram tellure exurgere gentem,
 Thrax esto, patria leges imitare severas,
 Imminuas numerum, multisque è fratribus unum
 Linque solo, vacuâ melius quo crescat in area,
 Attrahat & plenum nutricis ab ubere succum:
 Mox ubi pingue solum, longique in tempore soles
 Luxuriem foliis dederint, in caudice robur,
 Tempus erit terræ vicinas stringere frondes,
 Major ut in summo claudatur cortice virtus,
 Et ferat à justo bonitatis iudice palmam,
 At ne precipites messam; ut nigrescere semen
 Coeperit in calyce, & folium mutare colorem,
 Arma para, & cultros: vindemia nobilis instat,
 Et merces operæ; lucet optate serenæ
 Pæticolæ; nec enim folio minus officit imber,
 Quam September obest maturis humidus uvæ.
 Tunc mete: dimidia est tibi jam decursa laboris
 Meta; quod hinc restat, curâ haud leviori gerendum:
 Frustra etenim studium omne fuit, generisque folique

Gloria, nī fummo veniat spectabilis actu.
Hīc duo sollicito tibi sunt curanda labore:
Absumendus aquæ, genitor putredinis, humor,
Ne fimus ē folio fiat, mox spiritus & vis
Ignea, quæ pingui velut abdita dormit olivo,
Excutienda, suos & deducenda per artus.
Ergo, ne ætheream Sol fervidus hauriat auram
Sub tecto, longā suspensā ē cannabæ paulum
Arescant folia, & parvo post tempore strata
Congere acervatim, calor ut collectus ab imo
Turgeat, & cæcas distendat ad extima vires.
Sic cumulata tepent primò, tepefacta tumescunt,
Mox oritur sudor, sequitur nubecula fumi,
Et, nisi destruitur moles, transibit in ignem,
Ut portata domum nondum satis arida prauitris
Gramina constipata flagrant, tectisque minantur.
Tu disperge struem, suspende, iterumque reponē
In cumulos, seriemque tui pervade laboris,
Dum fervendo animæ veniat vis omnis in actum,
Siccando & maneat, neque diffundatur in auras.
Hīc oculis opus, hīc ductu rationis & usu.
Nam brevis est nimii, brevis est quoque linea pauci,
Et gaudet natura modo, sed si tamen usquam
Peccatum, ut possis culpam facire, docebo;

Non

Non ardente mero, aut muria, non melle, minusque
 Auxilio matule, mangonia qualia tentant
 Caupones, pretii quibus est odor ante salutem;
 Subsidium ex ipso posces; prælo exprime succum
 Vilibus è foliis, quæ dextra incuria passim
 Præterit, tepidaque sinas spumescere in ollâ,
 Decrepitum immergas labro, reddeſque juventæ.

Hæc fat erunt: jam quære ratem: merx ampla coloni
 Augebit census, & vectigalia regum,
 Mercantûm & loculos; naulum fortassè medenti
 Auferet, autumnos populo factura salubres.
 Forte etiam è furcâ donabit prandia corvis,
 Cessator si pauper emit, meliusque locandas
 Diffat egestatis vicinæ improvidus horas:
 Sed bene dum modo sit frugalibus atque modestis,
 Turba perire volens, pereat; quicumque salutem
 Abnuît, is careat; nec rerum subruat usus.
 Cui mala lis, ratis in pelago, præpostera conjux,
 Aut dolor impatiens, nutans aut debitor æris
 Eripiunt somnos oculis, animoque quietem,
 Is faciles leni folio debere fatetur
 Inducias, meritamque refert pro munere laudem.
 Quotquot in adversum iudex morosior æquo
 Evomit ampullas, ventis mandamus, & undæ;

Orco devorat, mox subvertitur furvi
 Dæmonis ova vocet, placando & idonea Diti,
 Persephones multum, Furarumque datus & odorem,
 Et de Cerberæ germen letale saliva;
 Ridemus titulos, & verba poetica pleno
 Guttore laudamus, simulque reponimus arte.
 Si quis amans veri nobis differat, author
 Consilii alterius, quod pectore claudit, in albo
 Scribat, & hos sensus rectâ ratione refellat.

RAPH. THORIUS, M. D.

*Clariss. D. PAULO HERMAN M. D. Prof.
 Botanico Lugduni Batavorum, Hortique Pri-
 secto; ex India reverso.*

O D E.

Hermæ, plectrum Thracicum Tibi
 Movere tendo; Quod simul impellit
 Orpheus, feruntur infecuta
 Harmonium, tua cura, Sylva
 Largam canenti materiem admove
 Hermanas; almis nomen amabile

Plantis,

Plantis, & inscribi quod alto

Corticibus petat cœnis arbor;

Illius artem Javius, & suavia

Bantamus auro concolor, & Sina

Invita commendat; nec unquam

Facta viri sonat ore Ganges.

Multas ab Indâ gente recepinus

Merces opimas; Nulla tamen ratio

Contendat illi, quæ reduxit

In patriam Batavumque cœlum

Te dulce pondus: Te, quia conscium

Terræ feraci, Te, quia nobilém

Docere Plantas, quot recenti

Tertia Lux patefecit Orbi.

Urbs Leyda centum fertilis arriam

Mirè sagaces percutit Hospites,

Quotcunque deducit per Hortum

Elyfio minus invidentem.

Hâc parte surgunt (heu, cœlestes mori!)

Flores, & omnis copia narium;

Felix Odoranti placere,

Dum pariter placet Intuenti.

Hâc parte, terrâ matre remotior

Vertex decentum tollitur Arborum,

Quales

Quales in Adami beatissimis

Ordinibus potere nasci

Myrtus polita, & Pierio choro

Quæsitæ merces Laureæ, nec minus

Quæsitæ Vitis, & perempto

Fida comes Domino Cupressus;

Et multa Sylvæ filia nobilis

Pulcrè explicatur; Quæ Mihi, quæ Tibi

Subtus recumbenti Coronam

Exhibeat foliis, & Umbram;

Locatus illo sospes in angulo

O quale Carmen pollice ducerem;

Humi reclinis, inter Undas

Inter Aves, pariter sonoras!

Non me Britannum vinceret Itala

Pubes canendo: Non ego cederem

Libens vel Urbano, vel ausæ

Grandia Sarbivii camœnæ.

Hermane, vives tempus in ultimum;

Nec si Tuorum gloria transeat

Caduca Florum, Tu peracta

Luce brevi morieris æquæ.

Sed quale fuscâ Marmor in *Africâ*

Fossum, decoræ materies domûs,

Firmatur

Firmatur annis, & benigna

Auxilium capit æ senectâ:

Hæc sorte, curis partus Honor tuis

Vigebit: Illum cuncta dies alet

In majus, Illi semper ætas

Adveniens pretium arrogabit.

ED. HANNES, *A. M. ex Æde Christi*

Oxon. & Academ. P. P. Chymicæ.

FINIS.